

370 15

พ 9926

13

ผลของการฝึกหัดกรรมการแผนกสอน เพื่อผลปฏิบัติการราชการผู้ช่วยในคณะกรรมการของ สภากาเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหลวงบางพระพรหม กรุงเทพมหานคร

ปริญญาโท

ของ

ไพรรธรรม ไชยสุวรรณ

20 ต.ค. 2537

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

ปีการศึกษา 2537

อธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้วเห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(ศ.ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการ

(รศ. อัจฉรา สุขารมณ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ศ.ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการ

(รศ. อัจฉรา สุขารมณ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อ.ไพศาล อันประเสริฐ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ .. เดือน .. พ.ศ. 2537

ประกาศคุณประการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากศาสตราจารย์ ดร.พ่องพรม เกิดพิทักษ์ รองศาสตราจารย์อัศจรา สุขารมณ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และกรุณาเป็นกรรมการสอบของการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร นัตถกุล รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง อาจารย์พรหมเลิศ วามิชัยการ ที่ได้ให้คำแนะนำและกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือและให้คำแนะนำในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ปานจิต มีประวัติ อาจารย์เชมู มีนภา อาจารย์วิไล รังงาม และอาจารย์โรงเรียนคลองบางพรหมทุกท่านที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม ปีการศึกษา 2536 ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์เสนาะ เทียรทอง อาจารย์ลักษณ์ สัมจิตร และ อาจารย์เจตชรินทร์ จิรสันติธรรม ที่ให้ความช่วยเหลือในการถ่ายเทวีดิทัศน์ประกอบการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณคุณอัศจรา ชิวพัฒนานวงศ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล และพี่ ๆ เพื่อน ๆ วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนวทุกท่านที่เป็นกำลังใจในการทำวิจัยจนสำเร็จ

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์จวน ไชยสุวรรณ และบุตรทั้งสามที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

และปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยการปลุกฝังให้ผู้วิจัยมีความขยัน ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนของคุณพ่อสุรพงษ์ - คุณแม่แสงพลอย ไชยพันธุ์ และพี่ ๆ ตระกูล "ไชยพันธุ์" ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ไพโรพรม ไชยสุวรรณ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	คำนำ.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	10
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม.....	11
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสดงออก.....	16
	เอกสารและงานที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต.....	32
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	38
	ประชากร.....	38
	กลุ่มตัวอย่าง.....	38
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	39
	วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	39
	แบบแผนการทดลอง.....	40
	การดำเนินการทดลอง.....	41
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42

บทที่	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า.....	54
ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล.....	54
ผลการศึกษาค้นคว้า.....	54
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	61
บทย่อ.....	61
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	61
✓ สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	61
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	61
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	62
✓ การดำเนินการทดลอง.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	65
อภิปรายผล.....	66
ข้อเสนอแนะ.....	69
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก.....	77
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	232

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า	
1	เปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก	55
2	เปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ	56
3	เปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับ การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ	57
4	แสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนเป็นรายบุคคลใน กลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ	227
5	แสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนเป็นรายบุคคลใน กลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ	228
6	เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก	229
7	เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ	230
8	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมก่อนและ หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับฝึกพฤติกรรมการแสดงออก และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ	231

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง.....	50
2 คำมีอธิบายของความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ.....	59
3 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 1 ใน กลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ.....	211
4 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 2 ใน กลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ.....	212
5 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 3 ใน กลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ.....	213
6 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 4 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ.....	214
7 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 5 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ.....	215
8 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 6 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ.....	216
9 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 7 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ.....	217
10 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 8 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ.....	218
11 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 1 ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ.....	219

12	ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 2	
	ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ.....	220
13	ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 3	
	ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ.....	221
14	ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 4	
	ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ.....	222
15	ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 5	
	ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ.....	223
16	ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 6	
	ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ.....	224
17	ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 7	
	ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ.....	225
18	ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 8	
	ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ.....	226

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

ทฤษฎีการมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เขาวิชานี้เป็นกำลังของชาติในอนาคตจึงต้องได้รับการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งด้านการพูดด้วย ทั้งนี้เพราะว่า การพูดมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ มนุษย์ใช้การพูดเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึกนึกคิด ความต้องการของกันและกัน การพูดทำให้บุคคลเกิดความเข้าใจกันได้ ผิดใจกันได้ รู้จักกันได้เกลียดกันได้ และเกิดอันตรายจากการพูดได้ ดังนั้นบุคคลที่รู้จักเลือกใช้คำพูดให้ถูกกาลเทศะ และบุคคลที่ใช้คำพูดที่สุภาพ นุ่มนวล ละเอียด มีวิชาการจริงเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี เป็นที่นิยมยกย่องของบุคคลอื่น ประกอบกิจการใด ๆ ก็ประสบความสำเร็จ (สุจิต เปียรชอบ และสาขิใจ อินทร์พรหม. 2523 : 89) ในทางตรงกันข้าม การพูดไม่ดีและไม่เหมาะสมย่อมเกิดโทษแก่ผู้พูดและบุคคลอื่นได้เช่นกัน ซึ่งรัชกาลที่ 6 ได้ทรงพระราชนิพนธ์เกี่ยวกับการพูด ไว้ว่า (ทองขาว ฟ่างรอดพันธ์. 2532 : 9-10)

" กล่าวปดและลดเลี้ยว	พจนามิรู้สงวน
ย่อมจะเป็นสิ่งชาน	นระซังเป็นหันไป
สื่อเสียดเพราะเกลียดชัง	บมียังประโยชน์ใด
เสื่อมยศและลดไม-	ตริระหว่างคณาสลาข
พูดขามคาศกกระทบคน	ก็ตั้งทนซึ่งขามคาศ
เจรจากับเขาร้าย	กว่าเขาจะตอบดี
พูดวาจีเพื่อเจ้อ	วจะสารขมมี
ทาคณาให้เป็นที่	นรชนเขานินทา"

การพูดจึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาการเข้าสังคม ซึ่งจุดนี้เองกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้นำเอาไปบรรจุไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยได้ ระบุจุดประสงค์วิชาภาษาไทยตอนหนึ่งไว้ว่า เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับ กาลเทศะ และบุคคล ตลอดจนสามารถใช้ภาษาเชิงสร้างสรรค์ (กรมวิชาการ, 2532 : 8) และในกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย ในส่วนของเนื้อหาของวิชาจริยศึกษาได้กำหนดหัวข้อ คุณธรรม "การไม่พูดปด การไม่บิดเบือน ไม่อำพรางความจริง การไม่ยุยงให้เกิดการแตกแยก และการไม่พูดขยายความ" ว่าเป็นคุณธรรมข้อหนึ่งในจำนวน 30 ข้อ (อรุณี ชินวงศ์อมร, 2535 : 2 ; อ้างอิงมาจาก สมพงษ์ จิตระดับ, 2530 : 27) และหัวข้อคุณธรรมดังกล่าวนี้ แม้ว่านักเรียนในระดับประถมศึกษาได้เรียนกันขึ้นเรียน แต่ก็ยังพบปัญหาเกี่ยวกับการพูดของ นักเรียนระดับประถมศึกษา คือ นักเรียนพูดคำหยาบ คำสแลมสาบาน พูดคำต่ำ พูดคำแสลง และพูดไม่ดูกาลเทศะ และบุคคล (กรรณิการ์ พวงเกษม, 2527 : 40)

นอกจากนี้การพูดที่ไม่เหมาะสมก่อให้เกิดปัญหาทางการเรียน การสอน และ ด้านสัมพันธภาพกับเพื่อน เป็นต้นเหตุแห่งปัญหา และนำความไม่สงบสุขมาสู่ชั้นเรียน ดังนั้น จึงควรได้รับการปรับปรุง แก้ไขวิธีการพูด ตั้งแต่เด็กเรียนยังอยู่ในวัยเด็กหรือวัยประถมศึกษา เพราะนักเรียนในวัยนี้สามารถเรียนรู้และจดจำได้ดี อีกทั้งประสบการณ์ในวัยประถมศึกษาจะเป็น พื้นฐานในการดำรงชีวิตต่อไปในอนาคต (กรมวิชาการ, 2525 : 23-26)

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับการพูดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร พบว่า มีนักเรียนร้อยละ 80 จากนักเรียน จำนวน 44 คน มีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครูและเพื่อน และพูดไม่ดูกาลเทศะ เช่น พูดขยายความ พูดปด พูดล้อเลียนชื่อบิดามารดาของเพื่อน พูดเขาะเขี้ยเพื่อน พูดคำต่ำ พูดไม่มีหางเสียง และพูดล้อเล่นกับครู เป็นต้น ในการลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมนั้น มีหลายวิธี เช่น การใช้บทบาทสมมติ การใช้เทคนิคแม่แบบ (อรุณี ชินวงศ์อมร, 2535 : 58) นอกจากนี้ การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเป็นวิธีการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่สามารถลดพฤติกรรมการแสดงออกที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน (พรทิพย์ ทรัพย์สิน, 2532 : 72)

ซานสเบอร์รี่ (Sansbury. 1974: 118) กล่าวว่า พฤติกรรมการแสดงออกเป็นลักษณะหนึ่งของการแสดงความคิดและความรู้สึกต่าง ๆ ออกมาได้เป็นอย่างดี ทั้งทางด้านภาษาและน้ำเสียง ส่วนหลุยส์ จาปาเทศ (2533:136) กล่าวว่า พฤติกรรมการแสดงออกเป็นลักษณะการแสดงที่ไม่ต้องการอำนาจ ไม่ต้องการบังคับ ชูเชิญ ความคุมพฤติกรรมของคู่สนทนา อีกทั้งการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกจะช่วยให้บุคคลที่ได้รับการฝึกได้ เรียนรู้การใช้ภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทางให้เหมาะสมกับกาลเทศะ มีความเชื่อมั่นในตนเองในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นเพิ่มขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ก่อนและหลังการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลงหลังจากได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
2. นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลงหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่ครูแนะแนวและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนภายหลังได้รับการฝึกปฏิบัติการการแสดงออกจนชำนาญแล้วไปใช้ลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 ที่มีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม สูงกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 จำนวน 22 คน โดยครูประจำชั้นและครูผู้สอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เป็นผู้ประเมินและคัดเลือกนักเรียนดังกล่าว และผู้วิจัยไปสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอีกครั้งหนึ่ง

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 ที่มีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม สูงกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร และสอบถามความสมัครใจ หลังจากนั้นจึงสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม แบ่งเป็น 2 วิธี คือ

3.1.1 การฝึกปฏิบัติการการแสดงออก

3.1.2 การสอนแบบปกติ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม หมายถึง การใช้ถ้อยคำวาจาของนักเรียนที่ไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ ทำให้ครูและเพื่อนไม่พอใจ รำคาญ อับอายหรือโกรธ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู ได้แก่ พูดไม่มีหางเสียง
ล้อเล่นกับครู

1.2 พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน ได้แก่ พูดคำหยาบ
ล้อเลียนชื่อเพื่อน ล้อเลียนนมค้อยของเพื่อน เขาะเขี่ย ต่ำ

พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม วัตถุประสงค์โดยบังเอิญโดยใช้แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. วิธีฝึกพฤติกรรมการแสดงออก หมายถึง วิธีการที่ช่วยให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมทั้งด้านภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทางได้อย่างสอดคล้องกัน และถูกกาลเทศะ โดยมีขั้นตอนในการฝึกดังนี้

2.1 ขั้นนำ

2.1.1 ผู้วิจัย อธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

2.1.2 ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมที่นักเรียนเคยประสบ และผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกนอกห้องเรียน (ครั้งที่ 3 - 10)

2.1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมที่นักเรียนไปฝึกนอกห้องเรียน และผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ

ขั้นนำนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 5 - 10 นาที

2.2 ขั้นฝึก

ในการดำเนินการฝึกหัดกิจกรรมการแสดงออกมีลำดับขั้นดังนี้

2.2.1 ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับเทคนิคการฝึกหัดกิจกรรมการแสดงออก เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม โดยผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ต่อไปนี้ ครั้งละ 1 เทคนิค ซึ่งได้แก่ การใช้บทบาทสมมติ การใช้เทคนิคแม่แบบ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.2.1 การใช้บทบาทสมมติ หมายถึง วิธีการที่ผู้วิจัยให้นักเรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ต่าง ๆ ของการฝึกหัดกิจกรรมการแสดงออก โดยผู้วิจัยได้กำหนดบทบาท และสถานการณ์ ให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มแสดงบทบาทโดยไม่มีการซ้อมมาก่อน ซึ่งมีขั้นตอนในการแสดงดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขต และสถานการณ์สมมติของพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่จะให้นักเรียนแสดง

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดง

- ก. การอุ่นเครื่อง ในขั้นนี้ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียน ชักถามหรือให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ให้ฟัง เพื่อนำเข้าสู่เรื่องที่จะฝึกเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจตรงกัน
 - ข. การเลือกตัวผู้แสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดง ซึ่งจะมีการคัดเลือกผู้แสดงให้แสดงหน้าเว็บบอร์ดเพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการแสดงในแต่ละครั้ง
 - ค. การจัดฉากแสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนจัดฉากเพื่อให้การแสดงบทบาทสมมตินั้นใกล้เคียงกับความเป็นจริง
 - ง. ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมติเป็นผู้สังเกตเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการแสดง
 - จ. การเตรียมความพร้อมก่อนการแสดง ก่อนการแสดงผู้วิจัยให้ผู้แสดงลองแสดงตามบทบาทต่าง ๆ เพื่อช่วยขจัดความตื่นเต้น ประหม่า วิตกกังวล
 - ฉ. การแสดง ผู้วิจัยให้ผู้แสดงแสดงตามบทบาทที่ตนได้รับ
- ขั้นแสดงนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 35 นาที

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง

เมื่อผู้แสดง แสดงจบแล้ว ผู้วิจัยให้ผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของผู้แสดงแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร โดยไม่มุ่งเน้นว่าใครแสดงดีหรือไม่ดี และการแสดงครั้งนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใดบ้าง

ในระหว่างการวิเคราะห์และอภิปรายผลของการแสดงนั้น ผู้วิจัยจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ต่อไปนี้ประกอบ ซึ่งได้แก่ การให้คำแนะนำ การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้แรงเสริมทางบวก และการฝึกซ้อมพฤติกรรม

ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดงนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 10 นาที

ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงเพิ่มเติม พฤติกรรมการพูดที่เหมาะสม

ขั้นที่ 5 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน สรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการแสดงบทบาทสมมติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 10 นาที

2.2.2.2 การใช้เทคนิคแม่แบบ หมายถึง วิธีการที่ผู้วิจัยให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมตัวแบบซึ่งจะเสนอแม่แบบเป็นวิธีที่ค้น เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสม และไม่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนเห็นตัวอย่างการพูดนั้น ๆ ก่อนที่จะให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของแม่แบบ การใช้เทคนิคแม่แบบแบ่งเป็น 3 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนากลุ่มนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสม และไม่เหมาะสมที่ต้องการให้นักเรียนสังเกต

ในขั้นนำนี้ใช้เวลาแต่ละครั้ง ประมาณ 5 - 10 นาที

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

1. ผู้วิจัยเสนอแม่แบบโดยฉายวิธีที่ค้นให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมแม่แบบ
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของแม่แบบ
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของแม่แบบว่าเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่เพียงใด

ในระหว่างที่นักเรียนอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของแม่แบบนั้น ผู้วิจัยจะใช้เทคนิคต่าง ๆ ต่อไปนี้ประกอบ ซึ่งได้แก่ การให้คำแนะนำ การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้แรงเสริมทางบวกและการฝึกซ้อมพฤติกรรม

ในขั้นเสนอแม่แบบนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 30 - 35 นาที

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้จากการใช้เทคนิคแม่แบบ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ในขั้นสรุปนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 10 - 15 นาที

2.3 ขั้นสรุป

2.3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมในการใช้ภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทางให้เหมาะสมกับกาลเทศะที่ทำให้ครูและเพื่อนพอใจ ไม่รำคาญ ไม่อับอาย หรือไม่โกรธ

2.3.2 ผู้วิจัยมอบหมายงานให้นักเรียนทำ โดยให้นักเรียนไปฝึกการใช้ถ้อยคำวาจาที่เหมาะสมกับเพื่อน ๆ และครู

ในขั้นสรุปนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 5 - 10 นาที

2.4 ขั้นติดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่ได้รับมอบหมายก่อนการฝึกในครั้งต่อไป วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มทดลอง

3. การสอนแบบปกติ หมายถึง วิธีการที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้การพูดที่เหมาะสม โดยผู้วิจัยบรรยายพร้อมใช้สื่อต่าง ๆ ได้แก่ แผนภูมิ วิดีทัศน์ ตลอดจนเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและสรุป โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ขั้นนำ ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่ต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

3.2 ขั้นสอน ผู้วิจัยบรรยายพร้อมใช้สื่อต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม แสดงความคิดเห็น และเสนอแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน ตลอดทั้งประโยชน์ที่ได้รับ

3.3 **ขั้นสรุป** นักเรียนช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มควบคุม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม
 - 1.1 ความหมายของการพูด
 - 1.2 ความสำคัญของการพูด
 - 1.3 ลักษณะการพูดที่ดี
 - 1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสดงออก
 - 2.1 ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออก
 - 2.2 ลักษณะของพฤติกรรมการแสดงออก
 - 2.3 ชนิดของพฤติกรรมการแสดงออก
 - 2.4 พื้นฐานทฤษฎีของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 2.5 วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 2.6 องค์ประกอบของพฤติกรรมการแสดงออก
 - 2.7 ขนาดของกลุ่มและระยะเวลาที่ใช้ในการฝึก
 - 2.8 เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต
 - 3.1 ความหมายและจุดมุ่งหมายของการสังเกต
 - 3.2 หลักการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรม

3.3 วิธีการเสนอข้อมูลที่ได้จากการบันทึกพฤติกรรม

3.4 ประโยชน์ของการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรม

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม

1.1 ความหมายของการพูด

ชวาน เพชรแก้ว และคนอื่น ๆ (2522 : 177) ได้ให้ความหมายของการพูดไว้ว่า หมายถึง การสื่อความหมายของมนุษย์โดยการใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น เสียง ภาษา อักษร กิริยา เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกจากผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง

สนม ครุฑเมือง (2528 : 99) ได้ให้ความหมายของการพูดไว้ว่า หมายถึงพฤติกรรมที่สื่อสารกันโดยใช้เสียงติดต่อกัน เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความต้องการ และความรู้สึกจากผู้พูดไปยังผู้ฟัง ให้ได้รับรู้และเข้าใจความหมายต่าง ๆ ได้

นันทา ชุนโกศล (2529 : 1) ได้ให้ความหมายของการพูดไว้ว่า หมายถึง การแสดงออกหรือการถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึก ความต้องการของผู้พูดออกมาโดยอาศัยถ้อยคำ น้ำเสียง รวมทั้งกิริยาท่าทาง ทำให้ผู้ฟังได้ยินและเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูดจนสามารถแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบให้ผู้พูดทราบจนเป็นที่ เข้าใจกันได้

สงบราชย์ ยัมมะพันธ์ (2529 : 3) ได้ให้ความหมายของการพูดไว้ว่า หมายถึงพฤติกรรมตามธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งใช้เป็นเครื่องช่วยในการสื่อความหมาย ให้เข้าใจซึ่งกันและกันโดยใช้เสียง รหัส หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น และความต้องการจากผู้พูดไปสู่ผู้ฟังให้ได้ผลตรงความมุ่งหมายของผู้พูด เช่น ต้องการให้เกิดความรู้ เกิดความเข้าใจ หรือจงใจให้คล้อยตามความคิดเห็นของผู้พูด

นพดล จันทร์เพ็ญ (2531 : 55) ได้ให้ความหมายของการพูดไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมการสื่อสารของมนุษย์ โดยอาศัยภาษา ถ้อยคำ น้ำเสียง ตลอดจนกิริยา ท่าทาง และอื่น ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนแก่ผู้อื่นให้เกิดผลตอบสนองตามที่ต้องการ

สมจิต ชีวปรีชา (2531 : 1) ได้ให้ความหมายของการพูดไว้ว่า หมายถึง การติดต่อสื่อสารความหมายระหว่างมนุษย์ โดยที่ใช้เสียง ภาษา แวตา สีน้้า ท่าทางต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึคนึกคิดจากผู้พูดไปยังผู้ฟังให้เป็นที่เข้าใจกัน

สำนิต ชมมาภัย และกิริวัฒน์ อนุวัศศิริวงศ์ (2533 : 1) ได้ให้ความหมายของการพูดไว้ว่า หมายถึง การใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง รวมทั้งกิริยาอาการถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึก และความต้องการของผู้พูด ให้ผู้ฟังรับรู้ และเกิดการตอบสนอง

จากความหมายของการพูดข้างต้น สรุปได้ว่า การพูด เป็นพฤติกรรมหนึ่งในการติดต่อสื่อสารของมนุษย์โดยที่ใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้แก่ เสียง ถ้อยคำ สายตา สีน้้าและท่าทางต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึคนึกคิด และความต้องการของผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง ให้ได้ผลตรงตามความมุ่งหมายของผู้พูด

1.2 ความสำคัญของการพูด

การพูดมีความสำคัญต่อบุคคลมาก ทั้งในด้านติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันและในการประกอบอาชีพตลอดจนการประกอบกิจการต่าง ๆ ผู้ที่พูดดี หรือรู้จักเลือกใช้คำพูดให้ถูกกาลเทศะและบุคคล มักจะประสบความสำเร็จในการทำงาน มีผู้นิยมคบหาสมาคมด้วยน่าใจในตรี และยินดีให้ความร่วมมือในกิจการทั้งปวงเป็นอย่างดี อันก่อให้เกิดผลดีต่อสังคมโดยส่วนรวมในทางตรงกันข้ามผู้ที่พูดไม่ดี ข่อมไม่เป็นที่นิยมยินดีของผู้อื่น อาจสร้างศัตรูหรือปรปักษ์ได้ ทาทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในการประกอบกิจการงาน อันอาจก่อให้เกิดผลเสียถึงส่วนรวมได้ (ประสงค์ ราชณสุข. 2530 : 5) การรู้จักใช้คำพูดให้ถูกต้องตามเวลา โอกาส สถานที่ และบุคคล ตลอดจนการรู้ว่าสิ่งใดควรพูดหรือไม่ควรพูด รวมไปถึงการรู้จักพูดให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาด้วยแล้ว คำพูดหรือการพูดนั้นจะสามารถบันดาลสภาพต่าง ๆ ให้เกิดกับบุคคลได้ ดังที่ทวีผล หาญประเสริฐ (นันทา ชุมภักดี. 2529 : 6 ; อ้างอิงมาจากทวีผล หาญประเสริฐ) ได้กล่าวถึง "อำนาจของคำพูด" ไว้ดังนี้

สร้างความรักความซึ้งได้ทั้งโลก
 ๑ให้สุข ๑ศก สดชื่น ๑ให้ชื่นชม
 ๑ให้หันหวาดกราดเกรี้ยวให้เกลียวกลม
 ๑ให้นิยมชมชื่นให้ตื่นตัว
 ๑ให้โกรธเกลียดเหยียดหยามให้ความรัก
 ๑ให้แตกหักสามัคคีให้ดีชั่ว
 ๑ให้ความคิดวิพากษ์ให้กล้ากล้า
 สุขทุกข์หัวรั้นหลกจากปากคน

จะนำบุคคลนี้พัฒนาการพูดของตน ให้รู้จักเลือกสรรถ้อยคำ สำนวนภาษา มาใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบุคคล และ กาลเทศะ เพราะการพูดเปรียบเสมือนบันไดขั้นแรกของการสมาคม และเป็นสะพานเชื่อมโยงสู่ความสำเร็จในชีวิต (ประสงค์ ราชณสุข. 2530 : 5)

1.3 ลักษณะการพูดที่ดี

นิพนธ์ ศศิธร (2521 : 11-16) กล่าวถึงการพูดที่ดีว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการคือ

1. การพูดที่มีถ้อยคำดี

1.1 การพูดที่ประกอบด้วยถ้อยคำที่เป็นจริง ซึ่งเป็นเงื่อนไขเบื้องต้น และสำคัญที่สุดของการพูด

1.2 การพูดที่ประกอบด้วยถ้อยคำที่มีประโยชน์ ควรพูดให้เป็นประโยชน์แก่ผู้พูดและผู้ฟัง อย่าให้เสียเวลาเปล่าหรือเป็นโทษ เช่น การพูดเพื่อเจ้อ พูดปล่อยพูดล้อเสียด หรือพูดโง่ทงา เป็นต้น

1.3 การพูดที่ประกอบด้วยถ้อยคำที่เป็นที่พึงใจแก่ผู้ฟัง ผู้พูดควรจำไว้เสมอว่าพูดให้คนอื่นฟังและคนอื่นเขาก็มีหัวใจ มีอารมณ์ มีความรู้สึกเช่นกัน จึงควรพูดที่คนฟังแล้วมีความพึงพอใจ

2. การพูดดีมีความเหมาะสม การพูดที่ดีต้องมีความเหมาะสมกับกาลสมัย เวลา สถานที่ โอกาส และบุคคล
3. การพูดที่มีความมุ่งหมาย การพูดที่ดีต้องมีความมุ่งหมายที่แน่ชัดว่าพูดเพื่ออะไรซึ่งแยกเป็นความมุ่งหมายทั่วไป และความมุ่งหมายเฉพาะ
4. การพูดที่มีศิลปะการแสดงดี ได้แก่ การใช้น้ำเสียง กิริยาท่าทางต่าง ๆ ประกอบการพูด เป็นต้น

สำเนียง มณีภาณุจัน และสมบัติ จาปาเงิน (2530 : 19-20) กล่าวว่า การพูดที่ดีต้องมีจิตวิทยาในการพูด ต้องคำนึงถึงผู้ฟัง รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา พูดให้ตรงกับความต้องการของผู้ฟัง รู้จักเปลี่ยนเรื่องพูด เมื่อเห็นว่าผู้ฟังไม่สนใจ หรือเรื่องที่ไม่ทำให้เกิดผลดีอะไรและตามหลักจิตวิทยาได้แนะนำเรื่องการพูดที่ดีไว้ข้อหนึ่ง คือ อย่าพูดไปในทางทำลาย เช่น พูดติเตียน โน้ตทา เยาะเย้ย หมิ่นประมาท

จิตรจางนงค์ สุภาพ (ม.ป.ป. 101-118) ได้กล่าวถึงการพูดของบุคคลว่า ถ้าเป็นคำพูดที่ดีจะมีลักษณะเป็นคำจริง เป็นคำพูดสุภาพ และเป็นคำพูดที่มีประโยชน์ ส่วนการพิจารณาการพูดว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม จะพิจารณาจากความเหมาะสมของกาลสมัย เวลา โอกาส สถานที่ และบุคคล การพูดจริง คือ เจตนาที่จะพูดไม่ให้เกิดผลเคลื่อนไปจากความจริง (ที่ตนเข้าใจ) แต่ถ้าความเข้าใจของตนเคลื่อนไปจากความจริง และกล่าวออกไปโดยมิได้เจตนา ซึ่งอาจจะเกิดความเข้าใจผิดหรือเหตุผลอื่นนี้ยังไม่ถือว่าเป็นการกล่าวเท็จ และการพูดจริงควรรู้ถูกกาลเทศะ ถูกสถานที่และถูกบุคคลด้วย

ทัศนีย์ ทานตามิธ (2529 : 23) กล่าวว่าไว้ว่า ผู้พูดที่ดีควรพูดด้วยคำพูดที่สุภาพ เพราะการที่ใช้คำพูดที่สุภาพ ถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ผู้พูดไม่ควรใช้ถ้อยคำที่ตนเองโอ้อวด ก้าวร้าว ขกตนข่มท่าน เสียตลี ดูถูกผู้อื่น หรือแสดงความหยิ่งยโส หากแต่ควรใช้ถ้อยคำที่ไม่ว่าจะอ่อนหวาน เหมาะแก่กาลเทศะและฐานะของผู้ฟัง นอกจากนี้ยังควรมีความจริงใจและความปรารถนาดี ซึ่งความจริงใจและความปรารถนาดีนี้จะแสดงออกได้ทางสีหน้า แววตา น้ำเสียง อากัปกิริยาท่าทาง และคำพูดของผู้พูด ผู้พูดควรมีความจริงใจในการแสดงออกและใช้คำพูดดังกล่าว แสดงความปรารถนาดี ชื่นชมหรือแสดงความคัดเห็นอย่างพอเหมาะพอควรและตรงกับ

ความรู้สึกที่แท้จริง ไม่ใช้วิธีเสแสร้ง ปากอย่างหนึ่งใจอย่างหนึ่ง หรือต่อหน้าพูดอย่างหนึ่ง
ลับหลังพูดอีกอย่างหนึ่ง เพียงเพื่อหวังประโยชน์ส่วนตน ผู้ที่มีความจริงใจจึงควรรู้จักพิจารณา
ว่าสิ่งใดควรพูด พูดเมื่อใด และสิ่งใดไม่ควรพูด

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การพูดที่ดีจะต้องเป็นการพูดที่มีถ้อยคำ
ที่เป็นจริง เป็นคำพูดสุภาพ มีประโยชน์ เหมาะสมกับกาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งเป็นถ้อยคำ
ไปในลักษณะสร้างสรรค์

1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม

งานวิจัยเชิงทดลองที่เกี่ยวข้องกับวิธีการลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม
โดยตรงยังไม่มีผู้ใดได้ศึกษา นอกจากงานวิจัยเชิงสำรวจที่สำรวจเกี่ยวกับปัญหาการพูด
ความสามารถในการพูดของบุคคลที่มีความบกพร่องในการได้ยิน การสอนพูดตามหลักสูตร
ต่าง ๆ และความสนใจต่อวิธีสอนพูด ฉะนั้นผู้วิจัยขอกล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องใกล้เคียง
กับพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมดังนี้

พัฒนา สุนทรสันต์ (2526 : 78-81) ได้ศึกษา เรื่องการทำผิดวินัยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร
กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน จำนวน 363 คน นักเรียนชาย 177 คน นักเรียนหญิง 186 คน
ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีการทำผิดวินัยในหมวดความประพฤติที่พบในเกณฑ์สูงสุด คือ
การพูดจาหยาบคาย ซึ่งทั้งนักเรียนหญิง และนักเรียนชายกระทำบ่อยที่สุด รองลงมาคือ
หยิบของเพื่อนโดยไม่ได้รับอนุญาต ใช้วาจาข่มขู่เพื่อน ล้อเลียนชื่อบิดามารดาของเพื่อน
พูดปดกับครู แสดงมารยาทไม่สุภาพเรียบร้อยกับเพื่อน

อรุณี ชินวงศ์อมร (2535 : 58) ได้ศึกษาผลของการเปรียบเทียบบทบาทสมมติ
และเทคนิคแม่แบบที่มีต่อการพูดที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน
สมโภชกรุงอนุสรณ์ (200 ปี) กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้
บทบาทสมมติกับนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีการพูดที่เหมาะสมแตกต่างกัน โดยมี
นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการใช้บทบาทสมมติมีการพูดที่เหมาะสมสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการใช้

เทคนิคแม่แบบ

จากผลงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการพูดปด พูดหลอกลวง การล้อเลียน ชื่อบิดาชื่อมารดาของเพื่อน และวาจาข่มขู่เพื่อน เป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน ซึ่งผลงานวิจัยดังกล่าวเป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเชิงทดลองโดยใช้วิธีการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อจะศึกษาว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกจะสามารถลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมได้หรือไม่

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสดงออก

2.1 ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออก

นักจิตวิทยาทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ได้ให้ความหมายของคำว่า "พฤติกรรมแสดงออก" หรือ "พฤติกรรมกล้าแสดงออก" (Assertive Behavior) ไว้ดังนี้

โวลเป้ (Wolpe. 1973 : 81) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมแสดงออกว่าเป็นการแสดงออกที่แสดงถึงสิทธิ ความรู้สึกส่วนบุคคลซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมรวมถึงการปฏิเสธการขอร้องที่ไร้เหตุผล การแสดงความรัก การยกย่องชมเชย และการแสดงออกถึงความรู้สึกของบุคคล

ซันสเบอรี (Sansbury. 1974 : 118) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมแสดงออกว่าเป็นลักษณะหนึ่งของการแสดงความคิดและความรู้สึกต่าง ๆ ออกมาได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งด้านภาษาและน้ำเสียง

บาวเออร์และบาวเออร์ (Bower and Bower. 1976 : 4) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมแสดงออกไว้ว่า เป็นความสามารถที่จะแสดงความรู้สึกต่าง ๆ เป็นการเลือกจะทำอย่างไร เป็นการแสดงสิทธิของตนตามความเหมาะสม เป็นการเพิ่มความภาคภูมิใจให้แก่ตนเอง เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับตนเองมากขึ้น เป็นการแสดงความไม่เห็นด้วย เป็นการวางแผนที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองและเป็นการขอร้องให้ผู้อื่นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่อตัวของเขา

วิลต์ และคอปแลนด์ (จันทร์ฉาย นิตยสารศิลป. 2532 : 9 ; อ้างอิงมาจาก Wilk and Copland. 1977 : 460) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกว่าเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งซึ่งช่วยให้บุคคลสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ และเป็นการเพิ่มความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง ตลอดจนมีผลทั้งในระยะสั้นและระยะยาวต่อการเพิ่มระดับความตระหนักรู้ในตนเอง และความเคารพในเกียรติของตนเองและบุคคลอื่น

ละเอียต ชูประบูร และคนอื่น ๆ (2521 : 8) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกไว้ว่า เป็นการแสดงออกของความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ของบุคคลตามสิทธิต่อบุคคลอื่นและเป็นการแสดงออกที่มีเหตุผลซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม พฤติกรรมการแสดงออกคลุมไปถึงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ เช่น การกล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากคนอื่น ๆ การกล้าแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ การปฏิเสธที่จะทำตามคำขอร้องที่ไม่ยุติธรรมหรือไม่มีเหตุผล ตลอดจนกระทำการแสดงความคิดเห็นยืนยันต่อบุคคลอื่น ๆ หรือยอมรับว่าตนเองบกพร่อง หรือโง่เขลาในบางเรื่อง เป็นต้น

หลุย จาปาเทศ (2533 : 136) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกไว้ว่า เป็นลักษณะการแสดงที่ไม่ต้องการอำนาจ ไม่ต้องการบังคับ ชูเชี่ยว ความคุม พฤติกรรมของกลุ่มชน แต่ตรงกันข้ามการแสดงออกที่เหมาะสมคือ การพัฒนาตนเองให้เกิดความเชื่อมั่นที่ถูกต้องเป็นที่นับถือของผู้อื่นและสังคมยอมรับ

จากความหมายของพฤติกรรมการแสดงออกข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมการแสดงออกเป็นการแสดงออกของความรู้สึกนึกคิด และอารมณ์ที่เหมาะสมของบุคคล ทั้งด้านภาษาถ้อยคำ ภาษาท่าทาง และน้ำเสียงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นและเป็นที่ยอมรับของสังคม และเมื่อกระทำไปแล้วก็ปราศจากความวิตกกังวล

2.2 ลักษณะของพฤติกรรมการแสดงออก

เฟนสเตอร์ไฮม์ และแบร์ (อาภรณ์ มหาคำ. 2515 : 14-15 : อ้างอิงมาจาก Fensterheim and Baer. 1975 : 20) ได้จำแนกลักษณะของบุคคลที่มีพฤติกรรมการแสดงออกว่ามีลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ

1. เป็นผู้มีอิสระในการเปิดเผยตนเองทั้งคำพูดและการกระทำ ซึ่งบ่งถึงความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของตนเอง
2. เป็นผู้ที่มีความสามารถติดต่อกับคนทุกระดับอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา ซื่อสัตย์และเหมาะสม
3. เป็นผู้ที่กระทำสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นไปตามความต้องการของตนเองและแสวงหาโอกาสให้ตนเอง ไม่เฉื่อยชารอให้โชคช่วย
4. เป็นบุคคลซึ่งกระทำในสิ่งที่ตนเชื่อว่าดี และถูกต้องแต่ก็ยอมรับข้อผิดพลาด และขีดจำกัดของตนเอง

ชอลเตอร์ (พรหมราช ทรัพย์ประภา. 2524 : 48 ; อ้างอิงมาจาก Salter 1949) ได้สรุปว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกจะสามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้ คือ

1. การพูดแสดงความรู้สึกที่แท้จริง (Use Feeling - Talk) เป็นการแสดงให้เห็นถึงความชอบและความสนใจได้อย่างไม่ขัดเขิน มากกว่าที่จะพูดอะไรออกมาอย่างกลาง ๆ สามารถที่จะใช้วลี "ฉันคิดว่า....." หรือ "ฉันรู้สึกว่าเป็น....." ได้ในเวลาที่เหมาะสม
2. การพูดเกี่ยวกับตนเอง (Talk about Yourself) ถ้าบุคคลใดบุคคลหนึ่งจะทำอะไรที่มีคุณค่าและน่าสนใจ บุคคลนั้นก็สามารถจะเล่าถึงสิ่งที่ทำให้บุคคลอื่นทราบได้ จะไม่ผูกขาดการสนทนาหรือคุยโวโอวด แต่จะสามารถเล่าความสำเร็จของตนได้เมื่อถึงเวลาอันเหมาะสม
3. การพูดทักทายปราศรัย (Make Greeting Talk) เป็นการแสดงความเป็นมิตรกับบุคคลที่ต้องการรู้จักมากขึ้น สามารถยิ้มแย้มแจ่มใสและแสดงความยินดีที่ได้พบกับบุคคลดังกล่าว
4. การยอมรับคำชมเชย (Accept Complement) บุคคลสามารถยอมรับคำชมเชยได้อย่างจริงใจแทนที่การแสดงความเป็นเห็นด้วยอย่างตรงกันข้าม เช่น เมื่อมีคนชมว่าเสื้อของคุณตัวนี้สวย ก็สามารถตอบได้ว่า "ขอบคุณค่ะ ดิฉันก็ชอบมันเหมือนกัน" การยอมรับ

คำชมเชยเป็นการให้รางวัลผู้กล่าวคำชมเชย แทนที่จะพูดในลักษณะเป็นการลงโทษ

5. การแสดงสีหน้าอย่างเหมาะสม (Use Appropriate Facial Talk) เป็น การแสดงออกทางสีหน้า ได้อย่างมีความหมายที่สอดคล้องกับความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง ประกอบทั้งสามารถสบสายตากับผู้สนทนาในขณะที่กำลังสนทนากับบุคคลที่สนทนาด้วยได้

6. การแสดงความไม่เห็นด้วยอย่างสุภาพ (Disagree Mildly) เมื่อไม่เห็น ด้วยกับใครบางคนก็ไม่เสแสร้งว่าเห็นด้วยเพียงเพื่อจะรักษาความสัมพันธ์หรือเพื่อจะเอาใจเท่านั้น แต่สามารถแสดงความไม่เห็นด้วย พอสัมภาษณ์ประมาณ ด้วยการแสดงกิริยาอาการบางประการ เช่น มองไปทางอื่น สิ้นศรัทธา หรือเปลี่ยนเรื่องสนทนา

7. การขอให้แสดงความกระจ่างแจ้ง (Ask for Clarification) เมื่อได้ รับคำแนะนำ คำสั่งสอน หรือคำอธิบายที่ไม่กระจ่างแจ้ง ก็สามารถขอร้องให้บุคคลนั้นพูดใหม่ อีกครั้งให้ชัดเจนยิ่งขึ้น แทนที่จะรู้สึกสับสนไม่เข้าใจ และคิดว่าตนเองโง่งที่ไม่รู้อะไรเอาเสีย เลย โดยที่สามารถพูดว่า "ฉันยังไม่เข้าใจคำอธิบายของคุณเลย คุณจะกรุณาพูดใหม่อีกครั้ง ได้ไหมคะ"

8. การถามเหตุผล (Ask Why) เมื่อมีใครมาขอให้ทำอะไรที่ไม่มีเหตุผลสมควร ก็สามารถถามคำถามได้ว่า "เพราะเหตุใดคุณจึงต้องการให้ฉันทำสิ่งนั้นล่ะคะ" โดยใช้น้ำเสียงสุภาพ และไม่ทำหน้าบึ้งตึง

9. การแสดงความไม่เห็นด้วยในขณะนั้น (Express Active Disagreement) เมื่อมีความเห็นตรงกันข้ามกับผู้อื่น หรือไม่เห็นด้วยกับผู้อื่นและตนเองมีความแน่ใจในสิ่งที่มี ความคิดเห็นอยู่ ก็สามารถแสดงความไม่เห็นด้วยโดยพูดว่า "ฉันมีความเห็นแตกต่างออกไป ความเห็นของฉันคือ....."

10. การกล่าววาจาเพื่อรักษาสิทธิ (Speak up for Your Rights) จะไม่ ยอมให้ใครมาเอาไรต์เอาเปรียบเมื่อรู้สึกว่าถูกเอาเปรียบโดยไม่ยุติธรรม สามารถที่จะแสดง สิทธิอันชอบธรรมของตนเอง และขอให้บุคคลอื่นแสดงต่อตนเองด้วยความยุติธรรม สามารถ พูดได้ว่า "ฉันไม่ชอบเข้าคิวก่อน" หรือ "คุณกรุณาให้ฉันพูดก่อนได้ไหมคะ" สามารถที่จะแสดง ความขบขันหรือร้องทุกข์ได้อย่างหนักแน่นโดยไม่ต้องทำลายสถานการณ์ คือไม่ต้องทะเลาะ

วิาทหรือโกรธกับผู้อื่นนั่นเอง

11. การแสดงความมั่นคง (Be Persistent) ถ้ามีความขឹងใจหรือต้องการ ร้องทุกข์ในเรื่องที่มีเหตุผลสมควร ก็สามารภที่จะดำเนินการร้องทุกข์ได้จนกว่าจะประสบ ความพอใจ ถึงแม้จะมีคนคอยขัดทาน โดยจะไม่ล้มเลิกความตั้งใจเพราะมีคนมาขัดทานเพียง คนหรือสองคน

12. หลีกเลี่ยงการที่จะต้องแสดงเหตุผลในทุก ๆ ความเห็น (Avoid Justifying Every Opinion) ในการอภิปรายหรือการเจรจากับใครก็ตาม ถ้าถูกโต้แย้งอยู่ตลอดเวลา เช่น มีคนคอยถามว่า "ทำไม" อยู่ตลอดเวลาที่สามารถปฏิเสธที่จะตอบคำถามหรือต่อความ ออกไปได้โดยพูดว่า "ดีฉันไม่จำเป็นต้องแสดงเหตุผลต่อทุก ๆ สิ่งที่ดีฉันพูด ถ้าการที่จะต้อง แสดงเหตุผลมีความสำคัญต่อคุณมาก คุณอาจจะลองหาเหตุผลดูก็ได้ ว่าทำไมคุณจึงไม่เห็นด้วย กับดีฉันไปเสียทั้งหมด"

13. การใช้การประสานสายตาค (Eye Contact) ในขณะที่สนทนาก็สามารถที่ จะมองตาผู้ฟังได้ ซึ่งการประสานสายตาคนี้ไม่มีความสำคัญมาก เพราะจะช่วยสะท้อนความ รู้สึกจริงใจของผู้พูดได้ และขณะเดียวกันทำให้ผู้พูดได้รู้ว่า ผู้ฟังมีความสนใจในเรื่องที่กำลัง สนทนาอยู่มากน้อยเพียงใด หรือผู้ฟังมีความรู้สึกอย่างไรบ้าง

อัลเบอร์ตี และเอมมอนส์ (วัฒนา พันธุ์เมฆา, 2528 : 17-18 ; อ้างอิงมา จาก Alberti and Emmons, 1978) ได้รวบรวมลักษณะสำคัญของพฤติกรรมกาแสดงออกไว้ ดังนี้

1. เป็นการแสดงตนเองออกมาให้ปรากฏ
2. เป็นการแสดงออกมาอย่างจริงใจ
3. เป็นการแสดงออกอย่างตรงไปตรงมา
4. มีลักษณะเป็นการส่งเสริมตนเอง
5. ไม่มีลักษณะที่เป็นการทำร้ายความรู้สึกของคนอื่น
6. บางครั้งต้องใช้คำพูดในการสื่อสาร เช่น พูดแสดงความรู้สึก แสดงความคิดเห็น

คิดเห็นและขอรับรอง เป็นต้น

7. บางครั้งไม่ต้องใช้คำพูดในการสื่อสาร เช่น การใช้สายตา น้ำเสียง ท่าทางการวางตัว เป็นต้น
 8. มีความเหมาะสมแก่บุคคล และสถานการณ์มากกว่าที่จะเป็นลักษณะสากล
 9. มีลักษณะรับผิดชอบต่อสังคม
 10. เป็นลักษณะผสมผสานกันของทักษะที่ได้เรียนรู้มา ไม่ใช่ลักษณะที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
- จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะพฤติกรรมการแสดงออกเป็นการแสดงออกถึงภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทางที่สอดคล้องกันได้อย่างจริงจัง เปิดเผยตรงไปตรงมา เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ สามารถรักษาสีทธิของตนโดยมิได้ล่วงเกินสิทธิของบุคคลอื่น

2.3 ชนิดของพฤติกรรมการแสดงออก

สมาบีและแทมมิเนน (Smaby and Tammine. 1976 : 423)

ได้แบ่งชนิดของพฤติกรรมการแสดงออก เป็น 3 ระดับ คือ

1. พฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมเพียงเล็กน้อย (Minimally Assertive) ซึ่งสามารถสังเกตได้จากคำพูดและการแสดงออกว่ามีลักษณะไม่ยอมตามผู้ที่เคยเอาใจเขาเปรียบ แต่ขณะเดียวกันก็ไม่เป็นแบบก้าวร้าว รู้ว่าตนเอง รู้สึกอย่างไร ในระดับนี้มักจะใช้คำพูดว่า.....อ้อ.....ดี.....แต่.....เพื่อโต้ตอบฝ่ายตรงข้าม
2. พฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมด้วยความมั่นใจ (Confidently Assertive) ซึ่งสามารถสังเกตได้จากน้ำเสียงที่หนักแน่น เชื้อมั่น โต้ตอบได้รวดเร็ว รู้จักที่จะใช้คำพูดที่ตรงกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นโดยปราศจากการเหน็บแนม แก่แค้นฝ่ายตรงข้าม และจะพูดด้วยเหตุผล
3. พฤติกรรมที่มีลักษณะที่สามารถฟังและตอบฝ่ายตรงข้ามได้อย่างเข้าใจ รวมทั้งรู้ว่าฝ่ายตรงข้ามมีความรู้สึกอย่างไร (Mutually Assertive) นอกจากนั้นสามารถที่จะเผชิญหน้า (Confront) กับฝ่ายตรงข้ามที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น โกรธโดยไม่มีเหตุผล หรือขาดความรับผิดชอบได้

นอกจากนี้ หลุย จาปาเทศ (2533 : 134-136) ได้แยกพฤติกรรมการแสดงออกเป็น 5 ชนิด ดังนี้คือ

1. การแสดงออกในเหตุการณ์ทั่วไป (Basic Assertion) เป็นการแสดงออกโดยตรงถึงความเชื่อ ความรู้สึก ความคิดเห็นตามสิทธิ โดยไม่เกี่ยวข้องกับทักษะทางสังคมอื่น ๆ การแสดงออกเช่นนี้ ได้แก่ การเชื่อเชิญ การชักชวน การโฆษณา การตอบปฏิเสธ การแสดงการปลอบใจ เห็นใจ การขอความช่วยเหลือ การมอบน้อม เป็นต้น
2. การแสดงออกถึงความเห็นใจ (Empathic Assertion) เป็นการแสดงแบบเอาใจเขามาใส่ใจเราเพื่อเป็นการถ่ายทอดความรู้สึก ความต้องการที่มีอยู่ให้คู่สนทนาทราบซึ่งการแสดงออกแบบนี้จะสัมพันธ์กับการแสดงออกของคู่สนทนามากกว่าการแสดงออกแบบธรรมดา ซึ่งจะประกอบไปด้วยการยอมรับสถานการณ์ หรือความรู้สึกของคู่สนทนาตามที่เขายกหรือเล่าให้ฟัง การยอมรับในสิทธิของตนเองและผู้อื่น จำเป็นต้องคำนึงถึงเสมอ
3. การแสดงออกที่ค่อนข้างรุนแรงขึ้น ๆ (Escalating Assertion) เป็นการแสดงออกที่แสดงถึงความเข้มแข็งหรือค่อนข้างรุนแรงขึ้น ๆ กว่าปกติไปเรื่อย ๆ อาจมีอารมณ์และเนื้อหาค่อนข้างลบบ้าง เป็นเป้าหมายก็เพื่อตอบสนองบุคคลที่บุกรุกสิทธิมากเกินไป ระดับของการแสดงออกจะค่อย ๆ เพิ่มความรุนแรงขึ้นกว่าธรรมดา แข็งกร้าวขึ้น แต่ไม่ใช่เป็นการก้าวร้าว การแสดงออกแบบนี้มีเป้าหมายที่จะเรียกร้องสิทธิหรือต้องการปฏิเสธอย่างตรงไปตรงมา
4. การแสดงออกแบบเผชิญหน้ากับความเป็นจริง (Confrontive Assertion) ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการหยุดการกระทำของผู้อื่น โดยการปรึกษาหารือหรืออธิบายการกระทำของผู้อื่นว่าเขาทำอะไรแสดงออกมาอย่างไร ซึ่งเป็นไปตามความเป็นจริงโดยไม่ได้เป็นการประเมิผลของผู้คนอื่นจะทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน รู้ความต้องการ รู้ข้อมูล เพื่อช่วยในการตัดสินใจแก้ปัญหา ทำให้สัมพันธ์ภาพระหว่างกันดีขึ้น แต่ถ้าแสดงออกแบบก้าวร้าว ก็จะเป็นการบีบบังคับ ความคุม หรือทำให้ผู้อื่นเกิดอารมณ์ต่อต้านได้
5. การแสดงออกโดยเปลี่ยนสรรพนามเป็น "ฉัน" (I language Assertion) I Language ในที่นี้ตรงข้ามกับ You Language เป็นการพูดถึงความรู้สึกส่วนตัวของเรา

แทนที่จะใช้คำว่า "คุณ" (you) เป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ กลับใช้คำว่า "ฉัน" (I) เพื่อแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น หรือความต้องการส่วนตัว โดยไม่ทำให้คู่สนทนาได้รับความไม่สบายใจในเชิงของการตำหนิหรือคุกคามสิทธิและความรู้สึกส่วนตัวของเขา เช่น

I Language : ฉันรู้สึกอึดอัดใจ ถ้าจะขอเรื่องให้คุณเข้าประชุมด้วยกันทุก ๆ ครั้ง ฉันรู้ว่าคุณก็คงมีงานอื่น ๆ ทำอยู่ แต่ที่ประชุมต้องการความคิดเห็นของคุณ

You Language : คุณทำไมไม่เข้าประชุม เพราะหลาย ๆ คนต้องการความคิดเห็นของคุณ คุณมักแต่ไปทำงานอื่น ๆ จนไม่ยอมเข้าประชุม

ซึ่งความมุ่งมาดในการสื่อสารจะดีกว่าถ้าใช้ I Language เพราะ You Language เป็นการบ่งชี้ไปที่คู่สนทนา ทำให้คู่สนทนาหรือผู้ฟังเกิดการป้องกันตนเองหรือต่อต้าน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ชนิดของพฤติกรรมการแสดงออก มีทั้งการแสดงออกแบบธรรมดา ซึ่งเป็นการแสดงออกที่เหมาะสม แสดงออกถึงความเห็นใจ การแสดงออกแบบมั่นใจ ระดับของการแสดงออกจะค่อย ๆ เพิ่มความรุนแรงขึ้นกว่าธรรมดา และการแสดงออกแบบเผชิญหน้ากับความจริง สามารถฟังและตอบฝ่ายตรงกันข้ามได้อย่างเข้าใจ รวมทั้งการแสดงออกโดยเปลี่ยนสรรพนามเป็น "ฉัน" แทนที่จะใช้คำว่า "คุณ"

2.4 พื้นฐานทฤษฎีการฝึกฝนพฤติกรรมการแสดงออก

การฝึกฝนพฤติกรรมการแสดงออก (Assertive Training) ได้นำแบบ การเรียนรู้ของพาฟลอฟมาใช้ (สุรจิตต์ แสงอรุณ. 2529 : 15 ; อ้างอิงมาจาก พาฟลอฟ (Pavlov) ซึ่ง พาฟลอฟ (Pavlov) ได้อธิบายถึงทฤษฎีการเรียนรู้ของเขาว่า พฤติกรรมเกิดขึ้น เพราะมีสิ่งเร้า และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเพราะสิ่งเร้าหนึ่ง ๆ อาจเกิดขึ้นได้อีกโดยอาศัยสิ่งเร้าที่ ทำให้เกิดพฤติกรรมนั้น ทั้งนี้เนื่องจากพาฟลอฟค้นพบลักษณะบางอย่างในระบบประสาทที่ทำให้มนุษย์ และสัตว์ สามารถรับพฤติกรรมของตนอย่างเหมาะสมตามเงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงในสิ่งแวดล้อม สิ่งสำคัญที่ค้นพบคือ การกระตุ้น (Excitation) และ การระงับ (Inhibition)

การกระตุ้น เป็นกระบวนการของสมองที่ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ แข็งแกร่ง เข้มข้น ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมตอบสนองเงื่อนไข หรือสิ่งเร้าใหม่

การระงับ เป็นกระบวนการทดลองหรือยับยั้งพฤติกรรมการเรียนรู้ใหม่ ๆ โดยเชื่อว่า เมื่อแรงกระตุ้นที่มีความเข้มสูง คนจะแสดงพฤติกรรมในเชิงปฏิบัติ และมีอิสรทางด้านอารมณ์เป็นตัวของตัวเอง ถ้าพลังยับยั้งมีความเข้มเหนือกว่าทำให้บุคคลนั้นอ่อนแอไม่เป็นตัวของตัวเอง ขาดความสามารถในการตอบสนอง และมักจะแสดงพฤติกรรมในสิ่งที่ตนไม่ปรารถนาจะทำ จึงเกิดความวิตกกังวล คนที่มีสุขภาพจิตดีจะมีแรงกระตุ้นและแรงระงับยับยั้งสมดุลกัน ส่วนคนที่มีปัญหาสุขภาพจิตเกิดจากการมีแรงระงับยับยั้งมากเกินไป ดังนั้น วิธีการที่จะช่วยบำบัดรักษาคนเหล่านี้ ต้องใช้หลักการสะท้อนแบบถูกวางเงื่อนไข (Conditioned Reflex Therapy) ซึ่งกระทำโดยการวางเงื่อนไขซ้ำในสถานการณ์ที่ไม่ก่อให้เกิดความกลัว หรือความวิตกกังวล เพื่อให้พลังกระตุ้นมีความ เข้มสูงกว่ายับยั้งซึ่งถูกวางเงื่อนไขมาก่อน

2.5 วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

ลาซารัส (วงนักตร์ กุพันธ์ศิริ. 2523 : 4 ; อ้างอิงมาจาก Lazarus. 1968) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนั้นคือ การช่วยเสริมในเรื่องการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล โดยช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกรู้จักแสดงความรู้สึกทางบวก เช่น ความรักใคร่ชื่นชมยินดี และทางลบ เช่น การแสดงอาการคัดค้าน มีความเชื่อมั่นในตนเอง ในลักษณะที่สิทธิของตัวเอง และสิทธิของผู้อื่นมิได้ถูกล่วงละเมิด

วิลค์ และโคปลาน (Wilk and Coplan. 1977 : 460) กล่าวว่าวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเป็นเทคนิคที่ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึก มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น และสามารถรับรู้เกี่ยวกับสาเหตุ ความรู้สึก สิทธิ เจตนาทั้งของตนเองและผู้อื่นได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกทักษะในการพูดและการฟังด้วย

พรหมราช ทรัพย์ประภา (2524 : 53) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมแสดงออกนั้นเป็นการฝึกสำหรับบุคคลที่มีความประสงค์จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมแสดงออกได้อย่างถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

การฝึกจะเน้นในเรื่องต่อไปนี้ คือ

1. การแสดงความรู้สึกทั้งทางบวกและทางลบออกมา เพื่อให้ผู้อื่นทราบอย่างถูกต้องเหมาะสมแก่กาลเทศะอย่างจริงจัง และอย่างตรงไปตรงมา
2. การกล่าวคำขอหรือออกคำสั่งที่มีเหตุผลสมควรแก่ผู้อื่น
3. การกล่าวคำปฏิเสธที่จะกระทำตามคำสั่ง หรือคำขอหรือที่ไร้เหตุผลสมควรของผู้อื่น
4. การแสดงสิทธิอันพึงได้ของตนโดยที่ไม่เป็นการล่วงละเมิด หรือก้าวล่วงสิทธิของผู้อื่น

วัลลภ ปิยะมโนธรรม (2528 : 76) กล่าวว่า วัตถุประสงค์การฝึกพฤติกรรม การแสดงออก คือการฝึกความรู้สึกให้เป็นอิสระ ซึ่งเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับการกระทำที่เป็นลักษณะเปิดเผย ตรงไปตรงมา จริงใจและลงท้ายผลก็คือ เป็นการแสดงความรู้สึกออกมาได้อย่างเหมาะสมแก่กาลเทศะ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เป็นการฝึกที่ต้องการเปลี่ยนพฤติกรรมบุคคลให้มีพฤติกรรมการแสดงออกที่ถูกต้องเหมาะสม ถูกกาลเทศะ ยิ่งขึ้นไป และช่วยเสริมสร้างบุคคลให้มีความมั่นใจในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกทักษะในการพูดและการฟังอีกด้วย

2.6 องค์ประกอบของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนั้น อัลเบอร์ตี และเอมมอนส์ (เพ็ญศรี วชิราภิโรจน์. 2527 : 30-32 ; อ้างอิงมาจาก Alberti and Emmons. 1978 : 31-32) กล่าวว่า ผู้เข้ารับการฝึกจะต้องได้รับการฝึกเป็นพิเศษในเรื่องต่อไปนี้

1. การประสานสายตาค (Eye contact) คือการมองบุคคลที่พูดด้วยอย่างตรงไปตรงมา เป็นการบอกให้ทราบถึงความจริงจัง เกี่ยวกับสิ่งที่กำลังพูด เมื่อสนทนากับผู้อื่น ผู้พูดสามารถที่จะมองประสานสายตากับผู้ฟังได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้ฟังได้ทราบถึงความรู้สึกจริงจังเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังพูดอยู่

2. การวางตัว (Body Posture) เป็นลักษณะของการเผชิญหน้า การยืนหรือนั่งที่เป็นไปอย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นระยะทาง การโน้มตัวเข้าหา การวางตัวให้ตรงที่เป็นไปอย่างเหมาะสม จะทำให้เรื่องราวที่พูดกับบุคคลอื่นมีน้ำหนักมากขึ้น

3. การแสดงท่าทาง (Gesture) การแสดงท่าทางที่เหมาะสม จะทำให้เรื่องราวที่พูดมีความหนักแน่นยิ่งขึ้น การแสดงอาการกระตือรือร้นจนเกินไป จะทำให้เกิดความขัดแย้งกันได้

4. การแสดงออกทางใบหน้า (Facial Expression) ผู้ที่จะแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสม จะต้องสามารถแสดงสีหน้าได้อย่างสอดคล้องกับเรื่องราวที่จะพูดหรือที่กำลังพูด เช่น จะแสดงให้ผู้อื่นรู้ว่าตนเองกำลังโกรธ แต่สีหน้าที่แสดงออกกลายเป็นยิ้มแย้มหรือหัวเราะก็เป็นการแสดงออกทางสีหน้าที่ไม่ตรงกับเรื่องที่กำลังพูด ผู้ที่แสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องแสดงสีหน้าได้เหมาะสมกับเรื่องและความรู้สึก

5. น้ำเสียง การเปลี่ยนแปลงก้อยคำและระดับเสียง (Voice Tone, Inflection and Volume) การพูดเสียงเรียบ กระซิบเบา ๆ จะเป็นการยากในการที่จะชักจูงให้ผู้อื่นเชื่อถือเห็นจริงจัง ในทำนองเดียวกัน เสียงตะโกนก็เป็นอุปสรรคในการสื่อสารกับผู้อื่น ดังนั้น การใช้ระดับเสียงสูง ๆ ต่ำ ๆ ปานกลางที่เหมาะสมในการสนทนา จะเป็นการชักจูงใจผู้อื่นรู้ได้โดยไม่ต้องใช้การขู่บังคับ

6. จังหวะในการพูด (Timing) การแสดงออกด้วยความสมัครใจจะเป็นเป้าหมายของผู้ที่ต้องการความกล้าในการแสดงออก แต่บางครั้งการลังเลใจจะสกัดผลที่จะได้จาก การแสดงออก แต่อย่างไรก็ตามการตัดสินใจเลือกจังหวะอันเหมาะสมนั้นเป็นสิ่งจำเป็น เช่น ในการมีที่กีดขัดแย้งกัน การพูดกับนายจ้างในหน่วยงานส่วนตัวย่อมดีกว่าการพูดต่อหน้ากลุ่มคนงาน

7. เนื้อหาที่จะพูด (Content) บุคคลมักจะไม่มีความลังเลใจอยู่นานเพราะไม่รู้ว่า จะพูดอะไร ซึ่งนับว่าจะต้องมีการฝึกพูดในบางสิ่งบางอย่าง เพื่อให้เขาได้รู้ถึงความรู้สึกที่แท้จริงของผู้พูดในขณะนั้นได้

8. การฟัง (Listening) การแสดงให้เห็นผู้พูดทราบถึงความสนใจฟัง การสะท้อนความคิดเห็น การแสดงสีหน้าท่าทางที่เหมาะสมขณะนั้น เช่น การพยักหน้าและการพยายามทำความเข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดพูดให้ชัดเจนเสียก่อนที่จะพูดโต้ตอบ

การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนี้ สรุปได้ว่า เป็นการฝึกทักษะทั้งทางด้านภาษากาย (Verbal) และภาษาท่าทาง (Non - Verbal) โดยส่วนใหญ่แล้วพื้นฐานการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่สำคัญขึ้นอยู่กับความสามารถที่จะแสดงความรู้สึกทางด้านท่าทาง ซึ่งได้แก่การแสดงความรู้สึกออกได้ทางสายตา ทางใบหน้า ทางกิริยาท่าทาง และทางน้ำเสียง

2.7 ขนาดของกลุ่มและเวลาที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนั้นสามารถกระทำได้ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ขนาดของกลุ่มมีความสำคัญมากต่อการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ เพราะถ้าจำนวนสมาชิกมีมากหรือน้อยเกินไป อาจจะทำให้การฝึกไม่ประสบความสำเร็จตามต้องการ

ฟลาวเวอร์ส และบูแรม (ยุพิน กองธรรม. 2532 : 21; อ้างอิงมาจาก Flowers and Booraem. 1980) มีความคิดเห็นว่าการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกสามารถใช้ได้กับบุคคลทุกประเภท ทั้งคนไข้ภายใน คนไข้ภายนอก ผู้ที่มีปัญหาในคลินิคจิตบำบัด ตลอดจนนักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษา ขนาดของกลุ่มฝึกที่ได้ผลคือ 8 - 10 คน จำนวนครั้งที่เหมาะสมคือ 6 - 12 ครั้ง

อัลเบอร์ติ และเอมมอนส์ (Alberti and Emmons. 1982 : 157) กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนี้ถ้ากลุ่มมีขนาด 5 - 12 คน โดยเวลาที่ใช้ในการฝึกทั้งหมดนั้น 5 - 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ก็จะทำให้การฝึกมีประสิทธิภาพใกล้เคียงกับการฝึกที่มีระยะเวลาเวลานาน

เคนเฟอร์ และโกลด์สไตน์ (พรทิพย์ ทรัพย์สิน. 2532 : 31 ; อ้างอิงมาจาก Kenfer and Goldsfein. 1975) กล่าวว่า ขนาดของกลุ่มที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกควรมีสมาชิกตั้งแต่ 8 - 10 คน ส่วนจำนวนครั้งที่ใช้ในการฝึกควร

เป็น 6 - 8 ครั้ง จะทำให้การฝึกได้ผลดีที่สุด

หลุย จาปาเทศ (2532 : 137) กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนั้น อาจจะทำเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ แต่มีความเชื่อว่าการทำเป็นกลุ่มโดยทั่วไปแล้ว จะได้รับผลดีกว่าการฝึกเป็นรายบุคคล เช่น การฝึกเป็นกลุ่มสมาชิกจะได้รับการกระตุ้นหรือ การเสริมแรงจากเพื่อนสมาชิก การฝึกเป็นกลุ่มสมาชิกสามารถจะเรียนรู้ความแตกต่างของ สมาชิกในกลุ่มและสมาชิกในกลุ่มสามารถที่จะยอมรับสิทธิของเพื่อนสมาชิกที่เสนอเหตุผลตาม สิทธิของเขา เป็นต้น

จากการฝึกของ พรทิพย์ ทรัพย์สิน (2532 : 32) ได้ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก ที่เหมาะสมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่าน สำโรง จังหวัดสมุทรปราการ ใช้สมาชิกจำนวน 8 คน เวลาที่ใช้ในการฝึก 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง และ อาริย์ ลีลา (2535 : 35) ได้ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนบ้านนารอบ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี ใช้สมาชิกจำนวน 8 คน เวลา ที่ใช้ในการฝึก 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ขนาดของกลุ่ม ควรมีสมาชิก 8 - 10 คน และเวลาที่ใช้ในการฝึกประมาณ 4 - 8 สัปดาห์

2.8 เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

มอริส (เน็ญศรี วชิราวิโรจน์. 2527 : 33-34 ; อ้างอิงมาจาก Morris. 1975 : 252-256) กล่าวถึงวิธีการและเทคนิคในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่สำคัญ ส่วนประการคือ

1. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) คือ การกำหนดสถานการณ์ขึ้น ตามสถานการณ์ที่เป็นปัญหา แล้วให้ผู้ที่มีปัญหาได้ฝึกซ้อมการแสดงออกที่เหมาะสมในแต่ละ สถานการณ์

2. การแสดงแบบ (Modeling) หรือการแสดงตัวอย่างให้ดู ใช้เมื่อจะเป็นแบบอย่างในการตอบสนองที่เห็นว่าเหมาะสม และผู้ที่เข้ารับการฝึกสามารถปฏิบัติตามได้ในสถานการณ์การฝึก โดยผู้ฝึกจะเป็นผู้แสดงแบบหรือหาแบบอย่างมาให้ดู ได้แก่ ผู้ช่วยหรืออุปกรณ์อื่น ๆ ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง เทปบันทึกเสียง เป็นต้น

3. การให้รางวัลและการให้คำแนะนำ (Reward and Coaching) เป็นการให้การเสริมแรงแก่ผู้ที่เข้ารับการฝึกให้มีแรงจูงใจเพื่อความถี่ และความเข้มข้นของพฤติกรรมที่ต้องแก้ไขเพิ่มเติม แต่การชมเชยว่าเขาแสดงได้ดีหรือก้าวหน้าเพียงใดยังไม่เป็นการเพียงพอ ต้องให้ข้อเสนอแนะเชิงจูงใจต่อพฤติกรรมที่เขาแสดงออกมา เพื่อให้เขาเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด

นอกจากนี้ โฟดอร์ (จันทร์ฉาย นิตกษศิริกุล. 2532 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Fodor. 1980 : 504-508) ได้กล่าวถึงเทคนิคต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการฝึกพฤติกรรม การแสดงออก พอสรุปได้ดังนี้

1. การให้คำแนะนำ (Coaching) ผู้นำหรือผู้ฝึกจะให้การแนะนำแก่ผู้รับการฝึก เพื่อส่งเสริม หรือทำให้เกิดความเข้าใจในการฝึกทักษะในการแสดงออกมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งชี้แนะแนวทางให้ผู้รับการฝึกปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก

2. การแสดงตัวแบบ (Modeling) ผู้รับการฝึกจะสังเกตพฤติกรรมการแสดงออกที่ผู้นำการฝึก และผู้รับการฝึกคนอื่น ๆ สาธิต หรือแสดงแบบอย่างให้ดู นอกจากนี้อาจจะสังเกตจากเทปบันทึกภาพ เพื่อให้ผู้รับการฝึกเกิดการเรียนรู้ และเลียนแบบพฤติกรรมที่เหมาะสม

3. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นการกำหนดสถานการณ์ที่เป็นปัญหา แล้วให้ผู้เข้ารับการฝึกซึ่งมีการแสดงออกที่ไม่เหมาะสม นึกถึงสภาพนั้น ๆ แล้วแสดงเป็นตัวเอง

4. การฝึกซ้อมพฤติกรรม (Behavioral Rehearsal) การให้ผู้เข้ารับการฝึกได้ซ้อมบทบาทพฤติกรรมที่ตนเองมีความต้องการที่จะแสดงออกต่อบุคคลอื่น ก่อนที่จะไปแสดงพฤติกรรมนั้นจริง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น

5. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ผู้นำการฝึก และผู้รับการฝึกจะเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้ที่ได้ฝึกปฏิบัติ หลังจากได้ฝึกในแต่ละทักษะแล้ว

6. การให้แรงเสริม (Reinforcement) การที่ผู้นำ หรือผู้เข้ารับการฝึกซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่ม ให้คำชมเชย ให้กำลังใจ และให้ความสนับสนุนในพฤติกรรมที่เหมาะสมของผู้ที่ฝึกปฏิบัติ

7. การทำการบ้าน (Assigning Homework) เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีประสบการณ์มากขึ้น จึงให้ผู้เข้ารับการฝึกไปฝึกต่อที่บ้าน

นอกจากนี้ พรรณราย ทวีพยะประกาย (2524 : 70-75) ได้กล่าวถึงเทคนิคต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการฝึกอบรมพฤติกรรมการแสดงออก พอสรุปได้ดังนี้คือ

1. การให้คำแนะนำ (Instructional Coaching) คือ ผู้นำกลุ่มหรือผู้ฝึกจะเป็นผู้แนะนำให้ผู้เข้ารับการฝึกได้ทราบว่า เพราะเหตุใด บุคคลจึงไม่กล้าแสดงออกและชี้ให้เห็นว่า การเกิดความกล้าแสดงออกวิตกกังวลนั้น มีผลเสียอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งชี้แนะแนวทางให้ผู้เข้ารับการฝึกปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมการแสดงออก

2. การแสดงตัวอย่าง (Modeling) เป็นเทคนิคที่ผู้นำกลุ่มและผู้ช่วยแสดงแบบหรือตัวอย่างให้ผู้รับการฝึกได้ดู หรืออาจจะดูจากเทปโทรทัศน์ก็ได้

3. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นการกำหนดสถานการณ์ที่เป็นปัญหาจริง ๆ แล้วให้ผู้เข้ารับการฝึก ซึ่งมีลักษณะไม่กล้าแสดงออก นึกถึงสถานการณ์นั้น ๆ แล้วแสดงเป็นตัวเอง

4. การซ้อมบทบาทของพฤติกรรม (Behavior Rehearsal) คือ การให้ผู้เข้ารับการฝึกได้ซ้อมบทบาทพฤติกรรมที่ตนเองมีความต้องการจะแสดงออกต่อผู้อื่นก่อนที่จะไปแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึก ได้ลดความวิตกกังวลเกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้น

5. การให้สิ่งเสริมแรง (Reinforcement) คือ การที่ผู้นำกลุ่มหรือผู้ฝึกกับผู้เข้ารับการฝึกซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มให้คำชมเชย ให้กำลังใจแก่กันและกัน ซึ่งจะเป็สิ่งเสริมแรงให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกได้รวดเร็ว ยิ่งขึ้น

6. การทำการบ้าน (Assigning Homework) เป็นการให้ผู้เข้ารับการฝึกมีประสบการณ์มากขึ้น จึงให้ผู้เข้ารับการฝึกไปฝึกต่อที่บ้าน

7. การเขียนบทพูด (Assertive Script) คือ การให้ผู้เข้ารับการฝึกเขียนบทพูดเพื่อสื่อสารตามความต้องการอันแท้จริงของตนเอง เป็นการเตรียมบทพูดมาก่อน ช่วยให้ผู้พูดเกิดความมั่นใจในตนเอง ไม่ต้องกลัวผิด

จากเทคนิคต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกดังกล่าวข้างต้นนี้ ได้แก่ การให้คำแนะนำ การแสดงตัวอย่าง การให้แรงเสริม การให้ไปฝึกที่บ้าน การซ้อมบทบาทของพฤติกรรม การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการแสดงบทบาทสมมติ

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสดงออก

งานวิจัยต่างประเทศ

ลี ฮอลล์เบอร์ก และแฮชฮาร์ด (Lee, Hallberg and Hazzard. 1979 : 459-461) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 9 จำนวน 30 คน ชาย 24 คน หญิง 6 คน ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่เดือนเป็นผู้คัดเลือก กลุ่มตัวอย่างนี้เป็นนักเรียนโรงเรียนมัธยม ขนาดใหญ่ของรัฐมาลีนลอนดอน ออนแทริโอ และแคนาดา โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก 2) กลุ่มลวง (Placebo) 3) กลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกใด ๆ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

งานวิจัยในประเทศ

สุรจิตต์ แสงอรุณ (2529 : 47-50) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหัวเสือบุญแจ่ม นิยมนิล จำนวน 24 คน แบ่งเป็น กลุ่มทดลอง 12 คน กลุ่มควบคุม 12 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อนสูงขึ้น

พรทิพย์ ทรัพย์สิน (2532 : 72-73) ได้ศึกษาผลการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 16 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสม มีพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา และท่าทางลดลง

บุณิน กองธรรม (2532 : 73-75) ได้ศึกษาผลการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกเพื่อลดความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 16 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก มีความก้าวร้าวน้อยกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก

จันทร์ฉาย นิกิต์ศิริกุล (2532 : 57) ได้ศึกษาผลของการจัดโปรแกรมการฝึกความกล้าแสดงออกต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกความกล้าแสดงออกมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่รับการฝึก

อารีย์ ลีลา (2535 : 61) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบอำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก มีการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้นกว่าก่อนได้รับการฝึก

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกทั้งต่างประเทศและในประเทศไทยสรุปได้ว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกนั้นเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่สามารถช่วยให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เหมาะสมยิ่งขึ้น ได้แก่ การลดพฤติกรรมก้าวร้าว การกล้าแสดงออกในกลุ่มเพื่อน ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ไปประยุกต์ใช้ในการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต

3.1 ความหมายและจุดมุ่งหมายของการสังเกต

กมลรัตน์ หล้าสว่าง (2528 : 8-9) ได้ให้ความหมายของการสังเกตว่า หมายถึง การเฝ้าดูอย่างมีจุดมุ่งหมาย และได้แบ่งชนิดของการสังเกตโดยใช้เกณฑ์ต่าง ๆ 3 เกณฑ์ คือ ใช้วิธีการในการสังเกตเป็นเกณฑ์ ใช้ผู้สังเกตเป็นเกณฑ์ และใช้ผู้ถูกสังเกตเป็นเกณฑ์

ส่วนพ่อพรหม เกิดพิทักษ์ (2536 : 28) ได้ให้ความหมายของการสังเกตว่า การสังเกตเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาพฤติกรรมตามหลักพฤติกรรม ลักษณะของ พฤติกรรมที่จะสังเกตจะต้องเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดง กระทำ หรือตอบโต้ต่อสิ่งเร้าหรือ สิ่งใดสิ่งหนึ่งในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งและจะต้องเป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกต เห็นได้ นับได้ ได้ยินได้ และวัดได้ โดยใช้เครื่องมือหรือด้วยการใช้การสังเกตโดยอาศัย อวัยวะสัมผัสของผู้สังเกตโดยตรง

สำหรับจุดมุ่งหมายของการสังเกตนั้น สมโภชน์ เข้มสุภาธิต (2524 : 264) กล่าวว่า การสังเกตพฤติกรรมนั้นจะทำให้นักปรับพฤติกรรมได้ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data) ของพฤติกรรมที่ต้องการที่จะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้นักปรับ พฤติกรรมสามารถตัดสินใจอย่างถูกต้องว่าพฤติกรรมใดควรจะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง

กมลรัตน์ หล้าสว่าง (2527 : 32) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการสังเกต ที่ใช้ในการแนะแนว คือ

1. เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงด้วยตนเอง ข้อเท็จจริงนี้อาจได้เป็น ครั้งแรกหรืออาจได้เพื่อเพิ่มเติมข้อมูลรายละเอียดซึ่งเคยได้รับคำบอกเล่าจากผู้อื่น
2. เพื่อเข้าใจพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้ถูกสังเกตว่ามีลักษณะปกติหรือไม่ เพื่อใช้ประกอบการแนะนำบุคคลให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพในสังคมต่อไป
3. เพื่อค้นหาสาเหตุบางประการซึ่งอาจเป็นปัญหาแต่ไม่มีผู้ใดทราบ เพื่อนำมาใช้ในการให้คำปรึกษาและแนะแนวต่อไป
4. เพื่อให้ผู้สังเกตเป็นผู้มีความรอบคอบและไวต่อการมีปฏิสัมพันธ์ต่อคนรอบข้าง สังเกตล้อม จะเป็นผู้ที่ปรับตัวได้ดีและรอบคอบ วิจารณ์แต่อย่างกลางทาง

พ่องพรรณ เกิดนิทัศน์ (2536 : 28) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการสังเกตเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ประสงค์จะศึกษาแล้วนำข้อมูลที่รวบรวมไว้นั้นไปวิเคราะห์ต่อไป จะได้ทราบว่าพฤติกรรมที่ประสงค์จะปรับนั้นเปลี่ยนแปลงหรือไม่ หรือเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

จากเอกสารข้างต้น สรุปได้ว่า การสังเกตเป็นการนิจรวณพฤติกรรมที่บุคคลแสดง กระทำ หรือตอบโต้ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง และจะต้องเป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้ นับได้ ได้ยิน และวัดได้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ว่าพฤติกรรมใดจะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

3.2 หลักการสังเกตพฤติกรรมและการบันทึกพฤติกรรม

ในการสังเกตพฤติกรรมนั้น พ่องพรรณ เกิดนิทัศน์ (2536 : 28-30) กล่าวว่า การสังเกตพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งนั้น ผู้ถูกสังเกตจะต้องไม่รู้ตัวว่าถูกสังเกต โดยผู้สังเกตต้องอยู่ในห้องสังเกตพฤติกรรมหรือนั่งอยู่หลังชั้นเรียนหรือนั่งในที่ที่เหมาะสมที่สุด และไม่ควรจะนั่งใกล้กับนักเรียนคนเดียวคนหนึ่งจนเกินไป อีกทั้งจะต้องไม่แสดงความสนใจนักเรียนคนเดียวคนหนึ่งเป็นพิเศษ และไม่ควรรำคาญนักเรียนเห็นแบบบันทึกพฤติกรรมด้วย

ส่วนการบันทึกพฤติกรรมนั้น (พ่องพรรณ เกิดนิทัศน์. 2536 : 30-35) มีขั้นตอนดังนี้

3.2.1 กำหนดลักษณะพฤติกรรมที่ประสงค์จะสังเกตและบันทึก ก่อนดำเนินการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมจำเป็นจะต้องกำหนดลักษณะพฤติกรรมที่ประสงค์จะสังเกตและบันทึกให้ชัดเจน เมื่อจะได้สังเกตและบันทึกพฤติกรรมนั้น ๆ ได้ถูกต้อง

3.2.2 ลักษณะของการบันทึกพฤติกรรม ผู้สังเกตอาจจะบันทึกความถี่หรือจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่ประสงค์จะสังเกตที่เกิดขึ้นในระยะเวลาหนึ่ง หรือผู้สังเกตอาจแบ่งเวลาออกเป็นช่วง ๆ แล้วนับจำนวนช่วงเวลาที่เกิดพฤติกรรมที่ประสงค์จะสังเกต

ในการบันทึกเหตุการณ์นั้น อาจกำหนดรหัสในการบันทึกเหตุการณ์ที่
ประสงค์จะศึกษา เช่น

- ต. หมายถึง ดีเฟื่อน
- ท. หมายถึง ทางานตามที่ครูสั่ง
- 1. หมายถึง คุยกับเพื่อน เป็นต้น

แล้วบันทึกเหตุการณ์ที่ได้จากการสังเกต โดยเขียนรอยขีดเหตุการณ์
เช่น ขีดเฉียง (/) ทับตัวอักษรหรือตัวเลขที่เป็นรหัสของเหตุการณ์นั้น ๆ

3.2.3 การเลือกแบบสังเกตและบันทึกเหตุการณ์

เพื่อให้สามารถเลือกสังเกตและบันทึกเหตุการณ์ที่ต้องการจะศึกษาได้
ถูกต้องและสอดคล้องกับลักษณะของเหตุการณ์ที่ต้องการจะศึกษา และจุดมุ่งหมายของการ
ปรับเหตุการณ์ที่ได้กำหนดไว้ การเลือกสังเกตเหตุการณ์ อาจะเลือกการสังเกตเหตุการณ์
แบบสุ่มเหตุการณ์ (Event Sampling) หรือแบบสุ่มเวลา (Time Sampling)

ก. การสังเกตเหตุการณ์แบบสุ่มเหตุการณ์ เป็นการเลือกสังเกตเฉพาะเหตุการณ์
ที่ต้องการศึกษาในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เท่านั้น โดยนับจากความถี่หรือจำนวนครั้งของเหตุการณ์
ที่ประสงค์จะศึกษาที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่สังเกตนั้น การกำหนดช่วงเวลาที่สั้นหรือยาวเพียงใด
นั้น จะขึ้นกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาการปรับเหตุการณ์นั้น ๆ เพราะฉะนั้น ช่วงเวลาอาจจะ
เป็นช่วงสั้น ๆ เช่น 3 วินาที 5 วินาที 10 วินาที ก็ได้ และเพื่อความเที่ยงของการสังเกต
เหตุการณ์ดังกล่าว ควรจะสังเกตและบันทึกความถี่ของเหตุการณ์ที่ประสงค์จะศึกษาที่เกิดขึ้น
แต่ละช่วงหลาย ๆ ช่วงด้วย

ข. การสังเกตเหตุการณ์แบบสุ่มเวลา เป็นการสังเกตที่ผู้สังเกตแบ่งเวลา
ออกเป็นช่วง ๆ แล้วนับเฉพาะจำนวนช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ที่ประสงค์จะศึกษา นั่นคือ
ผู้สังเกตจะสังเกตเพียง 1 ครั้งในแต่ละช่วงเวลา

สำหรับเหตุการณ์ที่ควรจะใช้การสังเกตแบบสุ่มเวลา ได้แก่ เหตุการณ์ที่เกิดอย่างต่อเนื่อง
ยากที่จะนับความถี่ได้ เพราะฉะนั้น จึงนับจำนวนช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ที่ประสงค์จะศึกษา ส่วน
เกณฑ์การนับช่วงเวลานั้นจะต้องกำหนดให้แน่นอน โดยจะต้องให้สอดคล้องกับลักษณะของเหตุการณ์
ที่ต้องการจะศึกษาและจุดมุ่งหมายของการปรับเหตุการณ์ที่ได้กำหนดไว้ เช่น สังเกตเหตุการณ์ช่วง

5 นาที ทุก ๆ 6 นาที เป็นเวลา 1 ชั่วโมง เพราะฉะนั้นในเวลา 1 ชั่วโมง จะสังเกตพฤติกรรม ได้ 10 ครั้ง ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตนี้ จะเป็นพฤติกรรมของนักเรียนคนนั้น ๆ ในช่วงเวลานั้น ๆ

เนื่องด้วยการสังเกตแบบสุ่มเวลาสามารถสังเกตพฤติกรรมของผู้ถูกสังเกตได้ครั้งละ หลาย ๆ คน โดยการสลับสังเกตช่วงเวลาละ 1 คน เช่น สังเกตพฤติกรรมการตั้งใจทำแบบฝึกหัด คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 คน และใช้เวลาในการสังเกตช่วงละ 10 นาที เพราะฉะนั้นในช่วงเวลาที่ 1 จะสังเกตนักเรียนคนที่ 1 ช่วงเวลาที่ 2 สังเกตนักเรียน คนที่ 2 จนครบทั้ง 20 คน จะใช้เวลา 200 วินาที แล้วก็กลับมาเริ่มต้นสังเกตนักเรียนคนที่ 1 อีก จนครบ 20 คน ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตสามารถแยกเป็นพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน หรือ รวมเป็นพฤติกรรมของนักเรียนทั้ง 20 คนได้

3.3 วิธีการเสนอข้อมูลที่ได้จากการบันทึกพฤติกรรม

วิธีการเสนอข้อมูลนั้นนิยมเสนอในรูปของกราฟ และนิยมเสนอในรูปของกราฟเส้นตรง ซึ่งในการาฟรูปเดี่ยวนั้นอาจจะเสนอเพียงพฤติกรรมเดียวหรือหลาย ๆ พฤติกรรมของบุคคลคนเดียว หรือของหลาย ๆ บุคคลก็ได้ เพื่อที่จะได้เปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมเดียวของหลาย ๆ บุคคล หรือหลาย ๆ พฤติกรรมของบุคคลเดียว ในการสร้างโปรแกรมเพื่อที่จะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของนักเรียน เส้นกราฟนี้จะแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมได้อย่าง ชัดเจนอีกด้วย การเสนอข้อมูลด้วยกราฟนั้น จะต้องบอกถึงพฤติกรรมที่สังเกต วันเวลาที่สังเกต อีกทั้งบุคคลที่สังเกตด้วย (สมิทซัน เอ็มสุภาวิช. 2526 : 20)

3.4 ประโยชน์ของการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรม

พ่วงพรม เกิดนิทักย์ (2536 : 39-40) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสังเกต และการบันทึกพฤติกรรมไว้ดังนี้

1. จะช่วยให้ผู้สังเกตสามารถ เลือกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่ประสงค์จะศึกษา ได้ถูกต้อง

2. จะช่วยให้ผู้สังเกตสามารถเลือกวิธีรับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ประสงค์จะรับ และเป้าหมายของการรับพฤติกรรมชนิดนั้น ๆ

3. จะช่วยให้ทราบถึงทิศทางของพฤติกรรมที่ประสงค์จะรับนั้นว่าเปลี่ยนแปลงหรือไม่หรือเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

4. จะช่วยให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมพื้นฐานที่ได้เปลี่ยนแปลงไป ภายหลังจากการรับแล้ว และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง

กล่าวโดยสรุป การสังเกตเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาพฤติกรรม ตามหลักพฤติกรรม ลักษณะของพฤติกรรมที่จะสังเกตจะต้องเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก กระทำตอบโต้ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง และจะต้องเป็นพฤติกรรมที่สามารถเห็นได้ ับมาได้ ได้ยินได้ และวัดได้ โดยผู้ใช้เครื่องมือด้วยการใช้การสังเกต โดยอาศัยข้อช่วยระสังขณ์ของผู้สังเกตโดยตรง และในการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมนั้นจำเป็นต้องอย่างยั้งที่ผู้สังเกตจะต้องรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ประสงค์จะศึกษา แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้นั้นไปวิเคราะห์ต่อไป เพื่อจะได้ทราบว่าพฤติกรรมที่ประสงค์จะรับนั้นเปลี่ยนแปลงหรือไม่ หรือเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด ด้วยเหตุนี้ในระหว่างการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่จะศึกษา ผู้สังเกตจะต้องกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์จะสังเกตและบันทึกให้ชัดเจน โดยจะต้องทราบถึงประเภทของพฤติกรรมที่จะศึกษา ลักษณะของการบันทึกพฤติกรรม การเลือกแบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรม ตลอดจนประโยชน์ของการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรมด้วย

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่เข้าในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 ที่มีพฤติกรรมผลการพูดที่ไม่เหมาะสม สูงกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 จำนวน 22 คน โดยครูประจำชั้นและครูผู้สอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเป็นผู้ประเมินและคัดเลือกนักเรียนดังกล่าว และผู้วิจัยไปสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอีกครึ่งหนึ่ง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 ที่มีพฤติกรรมผลการพูดที่ไม่เหมาะสม สูงกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยชี้แจงให้ครูประจำชั้น และครูผู้สอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เข้าใจจุดมุ่งหมายของการวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะของพฤติกรรมผลการพูดที่ไม่เหมาะสม และวิธีการประเมินพฤติกรรมผลการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแบบประเมินพฤติกรรมผลการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียน วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยให้นักเรียนที่มีคะแนนพฤติกรรมผลการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียนของนักเรียนทั้งหมด 44 คน แล้วผู้วิจัยเรียงคะแนนพฤติกรรมผลการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนจากคะแนนสูงที่สุดไปต่ำสุด และคัดเลือกนักเรียนที่มีคะแนนพฤติกรรมผลการพูดที่ไม่เหมาะสม สูงกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 มาจำนวน 22 คน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 11 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 11 คน

2. ผู้วิจัยสังเกตนวัตกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียนของนักเรียนที่คัดเลือกได้ในข้อ 1 อีกครั้ง ได้นักเรียนที่มีนวัตกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 จำนวน 22 คน ซึ่งมีรายชื่อนักเรียนตรงกับที่ได้จากการประเมินของครูประจำชั้น และครูผู้สอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ที่คัดเลือกแล้วในข้อ 1

3. ผู้วิจัยขอความร่วมมือ และความสมัครใจจากนักเรียนในข้อ 2 ในการเข้าร่วมการทดลอง แล้วผู้วิจัยส่งอย่างง่ายจากนักเรียนของแต่ละห้องในข้อ 2 มาจำนวน 16 คน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 8 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 8 คน

4. ผู้วิจัยส่งอย่างง่ายนักเรียนในข้อ 3 อีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบประเมินนวัตกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียน เพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบบันทึกนวัตกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม
3. โปรแกรมการฝึกนวัตกรรมการแสดงออก
4. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบประเมินนวัตกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียน แบบประเมินนี้ใช้เพื่อการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ผู้วิจัยศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียน

1.2 ผู้วิจัยสังเกตนวัตกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียน และสัมภาษณ์ครูประจำชั้น และครูผู้สอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับนวัตกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียนของนักเรียน

1.3 ผู้วิจัยนำข้อมูล 1.1 และ 1.2 มาสร้างแบบประเมินพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียน แล้วนำแบบประเมินพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตรศุกกุล รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กวีทอง และ อาจารย์พรหมพิศ วาณิชการ ตรวจสอบรายละเอียดของแบบประเมินพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมที่สร้างขึ้นว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่ แล้วจึงนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำไปคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างต่อไป

1.4 นำแบบประเมินพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียนที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ครูประจำชั้นประเมิน (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

ตัวอย่างแบบประเมินพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียน

ผู้ประเมินชื่อ..... [] ครูประจำชั้น

[] ครูสอนวิชาชีพสร้างเสริมประกาณชีวิต

คำชี้แจง พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม หมายถึง การใช้ถ้อยคำวาจาของนักเรียน
ที่ไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ ทำให้ครูและเพื่อนไม่พอใจ ราคามญ อับอายหรือโกรธ
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู ได้แก่ พูดไม่มีหางเสียง

ล้อเล่นกับครู

1.2 พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน ได้แก่ พูดคำหยาบ

ล้อเลียนชื่อบุคลากร ล้อเลียนมดอชของเพื่อน เขาะเขี้ย ต่า

โปรดระบุน้ำหนักพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละคน
ลงในท้ายช่องที่ระบุพฤติกรรมแต่ละด้านต่อไปนี้ สำหรับความหมายการแสดงออกของพฤติกรรม
แต่ละด้านมีดังนี้

- 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียนเป็นประจำ
- 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียนบ่อย
- 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียนบางครั้ง
- 2 หมายถึง แสดงพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียนน้อยครั้ง
- 1 หมายถึง แสดงพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียนนาน ๆ ครั้ง

2. แบบบันทึกเหตุการณ์การหลุดที่ไม่เหมาะสม

2.1 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต และการบันทึกเหตุการณ์

2.2 สังเกตเหตุการณ์การหลุดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในชั้นเรียน และสัมภาษณ์ครูประจำชั้น และครูผู้สอน เกี่ยวกับเหตุการณ์การหลุดที่ไม่เหมาะสม

2.3 นำแบบบันทึกเหตุการณ์การหลุดที่ไม่เหมาะสมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปหาความเที่ยงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง และอาจารย์พรหมนิศ วาณิชการ ตรวจสอบรายละเอียดของแบบประเมินเหตุการณ์การหลุดที่ไม่เหมาะสมว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่

2.4 นำแบบบันทึกเหตุการณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดปฐมवास กรุงเทพมหานคร แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้บันทึกเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของแบบบันทึกเหตุการณ์

แบบบันทึกเหตุการณ์การหลุดที่ไม่เหมาะสม เป็นแบบบันทึกที่ได้จากการสังเกตตามช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์เกิดขึ้นในชั่วโมงวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในการสังเกตแต่ละครั้งจะสังเกตพฤติกรรม 3 คาบ คาบ ละ 20 นาที รวม 60 นาที ติดต่อกัน โดยจะบันทึกพฤติกรรมครั้งละ 10 ช่วง ช่วงละ 4 นาที สังเกตนักเรียนคนละ 30 วินาที แล้วพัก 1 นาที ในแต่ละช่วง

ขั้นตอนการสังเกตพฤติกรรม

1. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยศึกษาจุดมุ่งหมาย นิยามศัพท์เฉพาะเหตุการณ์การหลุดที่ไม่เหมาะสม และแบบบันทึกการสังเกตให้เข้าใจตรงกันและใช้ได้ถูกต้อง โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยฝึกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมเพื่อหาดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตก่อนการทดลอง

2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเข้าไปสังเกตนักเรียนในห้องเรียน วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยนั่งในตำแหน่งที่มองเห็นพฤติกรรมของนักเรียนและได้ยินเสียงชัดเจน และไม่ให้นักเรียนเห็นแบบบันทึกพฤติกรรม

3. ผู้วิจัยเลือกการสังเกตแบบช่วงเวลา (Time Sampling) โดยสังเกตพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ใช้เวลาสังเกตครั้งละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที รวม 60 นาที แบ่งการสังเกตออกเป็นช่วง รวม 10 ช่วง ช่วงละ 4 นาที สังเกตนักเรียนคนละ 30 วินาที แล้วพัก 1 นาทีในแต่ละช่วง

ตัวอย่างแบบบันทึกพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ครั้งที่..... ชั้นประถมศึกษาปีที่.....
 วิชา..... วันที่.....
 ผู้สังเกต..... เวลาที่สังเกต.....

คำชี้แจง พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม หมายถึง การใช้ถ้อยคำวาจาและท่าทางของ
 นักเรียนที่ไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ คำในคำพูดและเพื่อนไม่พอใจ ไร้ความหมาย
 หรือโกรธ ส่งรายละเอียดต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู ได้แก่ พูดไม่ฟังเสียง ล้อเล่นกับครู
2. พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน ได้แก่ พูดคำหยาบ ล้อเลียนเชื่อบุพการี
 ล้อเลียนบมด้อยของเพื่อน เยาะเย้ย คำ

แบบบันทึกนี้เป็นแบบบันทึกพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ขอให้สังเกต

พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนที่เกิดขึ้นจริง

หมายเหตุ การสังเกตจะแบ่งเวลาออกเป็น 10 ช่วง บันทึกพฤติกรรมช่วงละ 4 นาที
 สังเกตนักเรียนคนละ 30 วินาที และพัก 1 นาที ในแต่ละช่วงใช้เวลาสังเกต
 พฤติกรรม 3 คาบ คาบ ละ 20 นาที รวม 60 นาที มีเกณฑ์การบันทึกดังนี้

- 1 หมายถึง พฤติกรรมที่ต้องการบันทึกเกิดขึ้นในช่วงเวลาของการสังเกต
- 0 หมายถึง พฤติกรรมที่ต้องการบันทึกไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลาของการสังเกต

ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต ใช้สัมประสิทธิ์ความสอดคล้องระหว่างผู้สังเกต 2 คน ซึ่งมีค่าตั้งแต่ .80 ขึ้นไป จึงถือว่าการสังเกตนั้นเชื่อถือได้ (พวงพรรณ เกิดนิพัทธ์ 2536 : 39) สูตรในการคำนวณมีดังนี้

จำนวนช่วงเวลาที่บันทึกตรงกัน

$$\text{ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง} = \frac{\text{จำนวนช่วงเวลาที่บันทึกตรงกัน}}{\text{จำนวนช่วงเวลาที่บันทึกตรงกัน} + \text{จำนวนช่วงเวลาที่บันทึกต่างกัน}}$$

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยฝึกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน เพื่อหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตก่อนการทดลอง

ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยฝึกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนจำนวน 8 คน รวม 8 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เพื่อหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต ซึ่งได้ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตเท่ากับ 0.93

3. โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

3.1 ศึกษาบทความ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

3.2 ศึกษาตัวอย่างโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ของพรทิพย์ ทรัพย์สิน (2532 : 88-128) และอารีย์ ลีลา (2535 : 89-139)

3.3 สร้างโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

3.4 นำโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง และ

อาจารย์พรหมเลิศ วาณิชชการ ตรวจสอบในเรื่องความสอดคล้องระหว่างความมุ่งหมาย กิจกรรม เนื้อหา วิธีดำเนินการ และการประเมินผล

3.5 นำโปรแกรมที่สร้างขึ้นไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดปฐมवास กรุงเทพมหานคร จำนวน 8 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

3.6 นำโปรแกรมที่ทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป โปรแกรมทั้งหมด 12 ครั้ง ดำเนินการทดลองครั้งละ 60 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือวันจันทร์ และวันพุธ เวลา 15.45 - 16.45 น. ตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่ 22 ธันวาคม 2536 (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

4. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

4.1 สร้างโปรแกรมการสอนแบบปกติ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายและเนื้อหา เช่นเดียวกับโปรแกรมการฝึกปฏิบัติการการแสดงออก

4.2 นำโปรแกรมการสอนแบบปกติไปหาความเที่ยงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือรองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตุรงค์กุล รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง และ อาจารย์พรหมเลิศ วาณิชชการ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมาย กิจกรรม เนื้อหา วิธีดำเนินการ

4.3 นำโปรแกรมที่สร้างขึ้นไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดปฐมवास กรุงเทพมหานคร จำนวน 8 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

4.4 นำโปรแกรมที่ทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป โปรแกรมทั้งหมด 12 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน คือวันอังคาร และวันพฤหัสบดี เวลา 15.45 - 16.45 น. ตั้งแต่วันที่ 16 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่ 23 ธันวาคม 2536 (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

แบบแผนการทดลอง

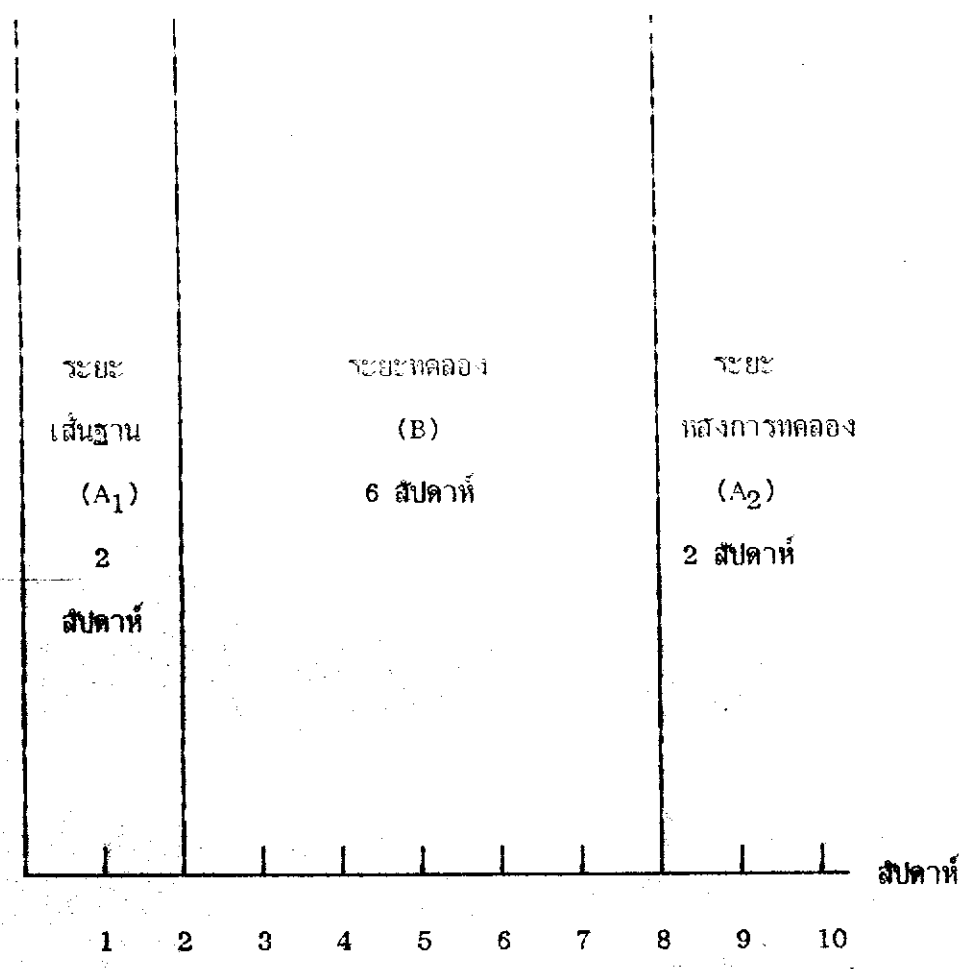
การทดลองครั้งนี้เป็นการทดลองแบบสลับกลับ (ABA Reversal Design) (ห้องพรวณ ศึกษาศาสตร์, 2536, 155-156) แผนการทดลองออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ระยะพื้นฐาน (A₁) ใช้เวลา 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยที่ยังไม่ได้ฝึกพฤติกรรมการแสดงออกและการสอนแบบปกติ เมื่อจบระยะเวลาสังเกตแต่ละ ครั้ง ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยนำผลการบันทึกพฤติกรรมมาราค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

ระยะที่ 2 ระยะทดลอง (B) ใช้เวลา 6 สัปดาห์ ผู้วิจัยศึกษาพฤติกรรมการแสดงออก กับกลุ่มทดลอง และสอนแบบปกติกับกลุ่มควบคุม

ระยะที่ 3 ระยะหลังการทดลอง (A₂) ใช้เวลา 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย ติดตามผล โดยการสังเกต และบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของกลุ่มทดลอง และ กลุ่มควบคุม

พฤติกรรมการณ์การพูดที่ไม่เหมาะสม

ภาพประกอบ 1 ภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง

การดำเนินการทดลอง

1. ระยะเวลาพื้นฐาน (A₁) เป็นระยะก่อนการทดลอง เริ่มสัปดาห์ที่ 1-2 ใช้เวลาทั้งหมด 2 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2536 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักวิจัยในกลุ่มทดลอง เป็นชั่วโมงวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยบันทึกพฤติกรรมดังกล่าว สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที รวม 60 นาที ทุกวันจันทร์ เวลา 12.30 - 13.30 น. และทุกวันพุธ เวลา 8.30 - 9.30 น. และบันทึกพฤติกรรมกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักวิจัยในกลุ่มควบคุมสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที รวม 60 นาที ทุกวันอังคาร เวลา 12.30 - 13.30 น. และทุกวันพฤหัสบดี เวลา 8.30 - 9.30 น. ในแต่ละครั้ง จะแบ่งการสังเกตออกเป็น 10 ช่วง ช่วงละ 4 นาที สังเกตนักเรียนคนละ 30 นาที และพัก 1 นาที ในแต่ละช่วง

2. ระยะเวลาทดลอง (B) เริ่มทำการทดลองสัปดาห์ที่ 3-8 รวม 6 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่ 23 ธันวาคม 2536 โดยผู้วิจัยใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรม การแสดงออกในกลุ่มทดลอง และใช้โปรแกรมการสอนปกติในกลุ่มควบคุม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 กลุ่มทดลอง จะทดลองทุกวันจันทร์และวันพุธ ระหว่างเวลา 15.45 - 16.45 น. เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่ 22 ธันวาคม 2536

2.2 กลุ่มควบคุม จะสอนทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี ระหว่างเวลา 15.45 - 16.45 น. เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ตั้งแต่วันที่ 16 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่ 23 ธันวาคม 2536

ในระยะเวลาที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะสังเกตและบันทึกพฤติกรรมกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั่วโมงวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยบันทึกพฤติกรรมกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที รวม 60 นาที กลุ่มทดลอง ทุกวันจันทร์ เวลา 12.30 - 13.30 น. และทุกวันพุธ เวลา 8.30 - 9.30 น. กลุ่มควบคุม ทุกวันอังคาร เวลา 12.30 - 13.30 น. และทุกวันพฤหัสบดี เวลา 8.30 - 9.30 น.

3. ระยะเวลาหลังการทดลอง (A_2) เป็นระยะเวลาที่ 0-10 ชม. 2 กับค่าที่ คำนวณที่ 27 ธันวาคม 2536 ถึงวันที่ 6 มกราคม 2537 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยศึกษามลพิษ การทดลอง โดยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมและการพูดที่ไม่เหมาะสม ของกลุ่มทดลอง 1 ทุกวันจันทร์ เวลา 12.30 - 13.30 น. และทุกวันพุธ เวลา 8.30 - 9.30 น. และกลุ่มควบคุม 1 ทุกวันเสาร์ เวลา 12.30 - 13.30 น. และทุกวันพฤหัสบดี เวลา 8.30 - 9.30 น. ในชั่วโมงว่าง สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หลังจากได้ยุติการฝึกพฤติกรรมและการแสดง ของกลุ่ม การสอนแบบปกติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้คะแนนการสังเกตแล้ว นำมาวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมและการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ก่อนและหลังการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
2. วิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมและการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ
3. วิเคราะห์ผลต่างของคะแนนพฤติกรรมและการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
4. ใช้คะแนนดิบของแต่ละคนเขียนกราฟ เพื่อศึกษาว่าพฤติกรรมและการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนตั้งแต่ระยะเส้นฐาน ระยะทดลอง จนถึงระยะหลังการทดลอง มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน คือ ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quartile Deviation) (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 57-59)
2. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน
 - 2.1 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมและการพูดที่ไม่เหมาะสมภายในกลุ่ม ก่อนและหลังการทดลองโดยใช้การทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon's Matched-Pairs

Signed-Ranks Test) (Sanders. 1980 : 418)

2.2 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมที่ผิดปกติที่ไม่เหมาะสมระหว่างกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุมโดยใช้การทดสอบของ แมน - วิทนี (The Mann-Whitney U Test)
(Sanders. 1980 : 419)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และการแปลผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

- N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
- Mdn แทน ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม
- Mdn(diff) แทน ค่ามัธยฐานความแตกต่างของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม
- Q.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ความแตกต่างของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม
- Q.D.(diff) แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ความแตกต่างของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม
- U แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของแมน-วิทนี
- T แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของวิลคอกัน

ผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 1

ตาราง 1. เปรียบเทียบพฤติกรรมการดูทีวีในขณะชมของนักเรียนกลุ่มทดลอง
ก่อนและหลังการฝึกเหตุการณ์การแสดงออก

การทดสอบ	N	Mean	Q.D.	T
ก่อนการทดลอง	8	21.50	0.84	
หลังการทดลอง	8	1.50	0.50	0**

**มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01

จากตาราง 1. พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกเหตุการณ์การแสดงออก
มีพฤติกรรมการดูทีวีไม่เหมาะสมลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า
การฝึกเหตุการณ์การแสดงออกทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการดูทีวีไม่เหมาะสมลดลง

2. เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการรูทที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลัง การสอนแบบปกติ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการรูทที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

การทดสอบ	N	Mean	Q.D.	T
ก่อนการทดลอง	8	22.00	0.50	
หลังการทดลอง	8	4.50	1.00	0**

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติมีพฤติกรรมกรรมการรูทที่ไม่เหมาะสมลดลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การสอนแบบปกติทำให้นักเรียนกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมกรรมการรูทที่ไม่เหมาะสมลดลง

3. เปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ ดังผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของ นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

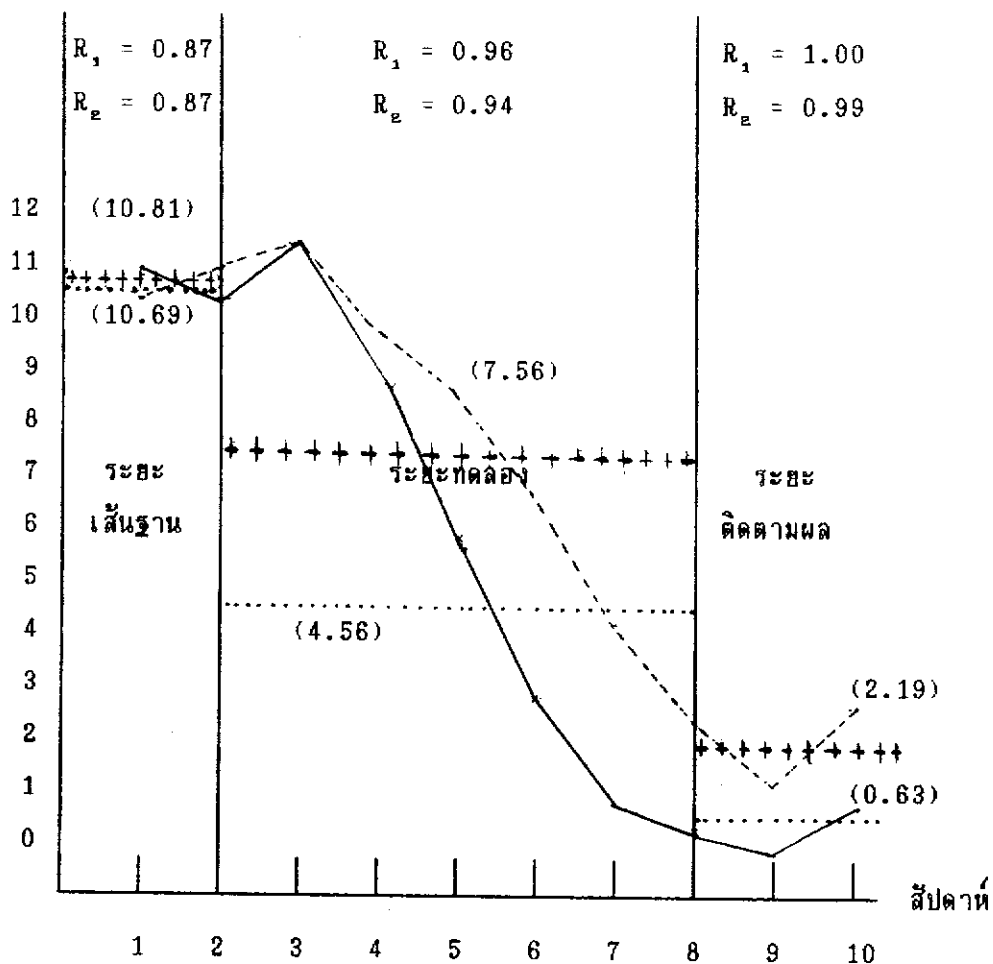
กลุ่มตัวอย่าง	N	Mdn(diff)	Q.D.(diff)	U
กลุ่มทดลอง	8	0.00	1.00	6**
กลุ่มควบคุม	8	3.50	1.34	

**มีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01

จากตาราง 3 ปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมน้อยกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทำให้เด็กเรียนมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมน้อยกว่าการสอนแบบปกติ

ภาพประกอบ 2 แสดงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกาารหุดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน
กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกำรแสดงออกกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ความถี่ของพฤติกรรมกำรพูดที่ไม่เหมาะสม

- ค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมกำรพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองในแต่ละสัปดาห์
- ค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมกำรพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มควบคุมในแต่ละสัปดาห์
- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกำรพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองในแต่ละช่วง
- ++++ ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกำรพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มควบคุมในแต่ละช่วง
- R_1 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตพฤติกรรมกำรพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลอง
- R_2 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตพฤติกรรมกำรพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มควบคุม

ภาพประกอบ 2 ค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมกำรพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ

จากภาพประกอบ 2 ค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกในระยะเวลาเส้นฐานและระยะทดลอง ลดลงจาก 10.69 เป็น 4.56 และค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลอง ซึ่งเป็นระยะติดตามผลลดลงเป็น 0.63 แสดงว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกสามารถทำให้พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนลดลงได้

สำหรับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ ค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในระยะเวลาเส้นฐานและระยะทดลองลดลงจาก 10.81 เป็น 7.56 และค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มควบคุมในระยะหลังทดลอง ซึ่งเป็นระยะติดตามผลลดลงเป็น 2.19 แสดงว่า การสอนแบบปกติสามารถทำให้พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนลดลงได้

เมื่อเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมปรากฏว่า ในระยะเส้นฐานค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีค่าใกล้เคียงกัน ส่วนในระยะทดลองค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนทั้งสองกลุ่มลดลงแตกต่างกัน โดยค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุม และในระยะหลังการทดลองค่ามัธยฐานของความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุม

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการชุดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ก่อนและหลังการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออก
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการชุดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการชุดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออก และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีพฤติกรรมกรรมการชุดที่ไม่เหมาะสมลดลงหลังจากได้รับการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออก
2. นักเรียนมีพฤติกรรมกรรมการชุดที่ไม่เหมาะสมลดลงหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมกรรมการชุดที่ไม่เหมาะสมลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2526 ที่มีพฤติกรรมกรรมการชุดที่ไม่เหมาะสมสูงกว่าร้อยละ 50 จำนวน 22 คน ซึ่งครูประจำชั้นและครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาประจำสถานศึกษาได้คัดเลือกเป็นกลุ่มเป้าหมาย และคัดเลือกโดยวิธีสุ่มแบบง่าย และผู้วิจัยไปสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอีกครึ่งหนึ่งของ

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 ที่มีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรและสอบถามความสมัครใจ หลังจากนั้นจึงสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบประเมินพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียน เพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม
3. โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
4. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

การดำเนินการทดลอง

1. ขั้นก่อนทดลอง

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยฝึกสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน เพื่อหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต จนได้ค่าความเชื่อมั่นของการสังเกตเท่ากับ 0.93 โดยสังเกต 8 ครั้ง

2. ขั้นดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยฝึกพฤติกรรมการแสดงออกแก่นักเรียนกลุ่มทดลองตามโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมนั้นได้รับการสอนแบบปกติตามโปรแกรมการสอนแบบปกติเพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม การทดลองครั้งนี้เป็นการทดลองแบบสลับกลับ (ABA Reversal Design) โดยผู้วิจัยแบ่งการทดลองเป็น 3 ระยะคือ

2.1 ระยะที่ 1 (A₁) เป็นระยะเส้นฐาน ผู้วิจัยหาเส้นฐานพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมเป็นเวลา 2 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 1-2) ระยะนี้ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมในสภาพการเรียนการสอนแบบปกติในวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่

11 พฤศจิกายน 2536 โดยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลอง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที โดยสังเกตทุกวันจันทร์ เวลา 12.30 - 13.30 น. และทุกวันพุธ เวลา 8.30-9.30 น. ส่วนกลุ่มควบคุมนั้นผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลองและใช้คะแนนดิบของนักเรียนแต่ละคนเขียนกราฟเพื่อดูระดับของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม ส่วนค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลองมีค่าเท่ากับ 0.87

2.2 ระยะที่ 2 (B) เป็นระยะทดลองผู้วิจัยเริ่มดำเนินการทดลองในสัปดาห์ 3-8 ตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน 2536 ถึงวันที่ 23 ธันวาคม 2536 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกตามโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ทุกวันจันทร์และทุกวันพุธ เวลา 15.45 - 16.45 น. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลอง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ในวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตทุกวันจันทร์ เวลา 12.30 - 13.30 น. และทุกวันพุธ เวลา 8.30 - 9.30 น. และใช้คะแนนดิบของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนที่ได้จากแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมมาเขียนกราฟเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองในระยะทดลอง ส่วนค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตของกลุ่มทดลองในระยะทดลองมีค่าเท่ากับ 0.96

2.2.2 กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามโปรแกรมการสอนแบบปกติ จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ทุกวันอังคารและทุกวันพฤหัสบดี เวลา 15.45 - 16.45 น. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มควบคุม สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ในวิชา

สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ทุกวันอังคาร เวลา 12.30 - 13.30 น. และทุกวันพฤหัสบดี เวลา 8.30 - 9.30 น. และใช้คะแนนของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนที่ได้จากแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมมาเขียนกราฟเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มควบคุมในขณะทดลอง ส่วนค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตของกลุ่มควบคุมในระยะทดลองมีค่าเท่ากับ 0.94

2.3 ระยะที่ 3 (A₂) เป็นระยะหลังการทดลองซึ่งเป็นระยะติดตามผลในระยะนี้ ไม่มีการใช้โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกและโปรแกรมการสอนแบบปกติ ใช้เวลา 2 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 9 - 10) ตั้งแต่วันที่ 27 ธันวาคม 2536 ถึงวันที่ 6 มกราคม 2537 ระยะนี้ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ในวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลอง ทุกวันจันทร์ เวลา 12.30 - 13.30 น. และทุกวันพุธ เวลา 8.30 - 9.30 น. และสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มควบคุม ทุกวันอังคาร เวลา 12.30 - 13.30 น. และทุกวันพฤหัสบดี เวลา 8.30 - 9.30 น. แล้วนำคะแนนที่ได้จากแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนแต่ละคนทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาเป็นคะแนนหลังการทดลอง เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป และนำไปเขียนกราฟเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม ส่วนค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองมีค่าเท่ากับ 1.00 และ 0.99 ตามลำดับ

3. เมื่อสิ้นสุดการทดลองผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 นำผลการสังเกตจากแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนมาหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตระหว่างผู้วิจัยกับผู้ช่วยวิจัย

3.2 นำผลการสังเกตจากแบบบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะ เสนอฐานและระยะหลังการทดลองมาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

3.3 นำเสนอข้อมูลพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่ม

ควบคุม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกโดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon's Matched-Pairs Signed-Ranks Test).
2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon's Matched-Pairs Signed-Ranks Test)
3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกและการสอนแบบปกติ โดยใช้การทดสอบของแมน-วิทนี (The Mann-Whitney U test)

* 10.3.30.

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้า สรุปผลได้ดังนี้

1. นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลงหลังจากได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลงหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร พบว่า

1. นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลงหลังจากได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 แสดงให้เห็นว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พรทิพย์ ทรัพย์สิน (2532 : 71) ที่ศึกษาพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ลี ฮอลล์เบอร์ก และแฮชซาร์ด (Lee, Hallberg and Hazzard : 1979 : 459 - 461) ที่ศึกษาพบว่า เด็กวัยรุ่นนิวยอร์กที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การฝึกพฤติกรรมแสดงออกสามารถทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า วิธีฝึกพฤติกรรมแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมเป็นวิธีที่ช่วยให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมพูดที่เหมาะสมทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทางได้อย่างสอดคล้องกันและถูกกาลเทศะ ประกอบทั้งผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการดำเนินการฝึกซึ่งได้แก่ การใช้บทบาทสมมติ และการใช้เทคนิคแม่แบบ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้แนวทางที่จะปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมของตนเอง นักเรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติ ได้แสดงตามบทบาทต่าง ๆ ได้สังเกตพฤติกรรมจากแม่แบบที่เป็นวิดิทัศน์ ได้เลียนแบบพฤติกรรมของแม่แบบ ได้วิเคราะห์และอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ตลอดทั้งหากนักเรียนมีข้อสงสัยประการใด ผู้วิจัยจะให้คำแนะนำ ให้ข้อมูลย้อนกลับ ตลอดทั้งให้การเสริมแรงทางบวกเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสม นอกจากนี้นักเรียนยังมีโอกาสฝึกซ้อมพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสม ทำให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทางได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับกาลเทศะ ทำให้ครูและเพื่อนพอใจ ไม่รำคาญ หรือวิจารณ์ติง นอกจากนี้นักเรียน

ยังได้รับการยอมรับจากกลุ่ม ตระหนักถึงความรู้สึกของสมาชิกในกลุ่ม เกิดความภาคภูมิใจและต้องการปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับแนวความคิดของวัลลภ ปิยะมโนธรรม (2528 : 76) ที่กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกคือ การฝึกความรู้สึกให้เป็นอิสระ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการกระทำที่เป็นลักษณะเปิดเผย ตรงไปตรงมา จริงใจ และผลของการฝึกทำให้ผู้ได้รับการฝึกสามารถแสดงความรู้สึกออกมาได้อย่างเหมาะสม ถูกกาลเทศะ

จากการสังเกตพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองจากแบบบันทึก พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมตลอดระยะเวลาทดลอง ทั้ง 3 ระยะคือ ระยะเส้นฐาน ระยะทดลอง และระยะหลังการทดลอง พบว่า พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนลดลง ทั้งในระยะทดลองและระยะหลังการทดลองซึ่งเป็นระยะติดตามผล

2. นักเรียนกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลงหลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 แสดงให้เห็นว่าการสอนแบบปกติทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของลัดดา แซ่บั้ง (2530 : 62) ที่ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้รับการสอนแบบปกติเกี่ยวกับการลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนลดลงกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของอารีย์ ลีลา (2535 : 12) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ จังหวัดอุทัยธานี ที่ได้รับการสอนแบบปกติสามารถสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนได้ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การสอนแบบปกติสามารถทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะการสอนแบบปกติเป็นวิธีการที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้การพูดที่เหมาะสมโดยผู้วิจัยเป็นผู้บรรยายพร้อมใช้สื่อต่าง ๆ ได้แก่ แผนภูมิ วิดีทัศน์ ตลอดจนเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม แสดงความคิดเห็น เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนและประโยชน์ที่ได้รับในการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ถูกกาลเทศะ และบุคคล

จากการที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนแบบปกติกับนักเรียนกลุ่มควบคุมด้วยตนเอง พบว่านักเรียนทุกคนมีความตั้งใจและสนใจฟังคำบรรยาย ชักถาม แสดงความคิดเห็น และตอบคำถาม ตลอดจนให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมการทดลองตลอดระยะเวลาการทดลอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนที่เข้าร่วมการทดลองครั้งนี้เป็นนักเรียนที่สมัครใจ และต้องการปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง จึงทำให้นักเรียนกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลง หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ

3. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 3 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของอารีย์ ลีลา (2535 : 64) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ จังหวัดอุทัยธานี ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก สามารถสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนได้ดีขึ้นกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของพรทิพย์ ทรัพย์สิน (2532 : 68 - 71) ที่ได้ศึกษา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสม มีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทำให้นักเรียนที่เข้ารับการทดลองมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีโอกาสดำเนินการโดยใช้ถ้อยคำวาจาที่เหมาะสมกับกาลเทศะสามารถใช้ภาษาท่าทางและภาษากายได้อย่างสอดคล้องกัน ได้ฝึกซ้อมพฤติกรรม การพูดที่เหมาะสมนอกห้องเรียน และมีโอกาสใช้คำพูดที่เหมาะสมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ได้แสดงบทบาทสมมติ ได้เห็นตัวแบบที่เหมาะสม ได้รับคำแนะนำและข้อมูลย้อนกลับ ตลอดจนการเสริมแรงทางบวก ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการปรับปรุงพฤติกรรม การพูดของตนเองให้ดีขึ้น เป็นที่ยอมรับในสังคม ตลอดทั้งมีโอกาสแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์และอภิปรายพฤติกรรม การพูด ทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม และสามารถนำไปประยุกต์ปฏิบัติได้ในชีวิตจริง ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรม การพูดที่เหมาะสมขึ้น

จากการสังเกตของผู้วิจัยที่เป็นผู้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยตนเอง หากให้มองเห็นความแตกต่างของนักเรียนได้อย่างชัดเจนคือ นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติจะมีความกระตือรือร้นในการเรียนในระยะแรก ๆ และค่อย ๆ ลดลงในระยะต่อมา ทั้งนี้จะเป็นเพราะว่าการสอนแบบปกตินักเรียนเรียนรู้จากการบรรยายพร้อมทั้งการใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบ นักเรียนไม่มีโอกาสได้ทดลองแสดงพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมหรือไม่เพียงใด อย่างไรก็ตามผู้วิจัยก็พยายามกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนโดยใช้สื่อต่าง ๆ ที่เร้าและจูงใจให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียน ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มทดลองที่นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมได้แสดงบทบาทให้เห็นตัวแบบและได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก จึงทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลงมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ความถี่การติดตามผลของการฝึกพฤติกรรมแสดงออกว่าพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนยังคงลดลงหรือไม่ และนักเรียนมีพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมเกิดขึ้นมากขึ้นเพียงใด หลังจากได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกไปแล้ว 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี

1.2 ในการนำวิธีการฝึกพฤติกรรมแสดงออกไปใช้นั้น ผู้ที่จะนำไปใช้ควรจะศึกษาจุดมุ่งหมาย ลำดับขั้นตอน และวิธีการต่าง ๆ ของการฝึกให้เข้าใจ พร้อมทั้งควรจะผ่านการฝึกและมีทักษะในการฝึกก่อนนำไปฝึกพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อื่น ๆ ของนักเรียนระดับประถมศึกษา เช่น พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน พฤติกรรม

ก่อนงานในชั้นเรียน และความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน เป็นต้น

2.2 การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกไปพัฒนา
ตัวแปรตามอื่น ๆ เช่น การสื่อสารในกลุ่มเพื่อน การปรับตัวในกลุ่มเพื่อน เป็นต้น

2.3 การศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่พูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน
เช่น สัมพันธภาพในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู ฐานะทางเศรษฐกิจของนักเรียน และระดับ
การศึกษา เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสว่างษ์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและ
จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2528.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในชั้นประถม. กรุงเทพฯ ฯ :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- จันทร์ฉาย นิตภัยศิริกุล. ผลการจัดโปรแกรมการฝึกความกล้าแสดงออกต่อความรู้สึกเห็น
คุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. ยัดสำเนา.
- จิตรจางค์ สุภาพ. กัลยาณวาทะ. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดปริ๊ตติ้ง, ม.ป.ป.
- ชาน เพ็ชรแก้ว และคนอื่น ๆ. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ ฯ ; 2522.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ ฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- ทองขาว ฟ่างรอดพันธ์, พ.ท. ศิลปะและหลักการพูดในที่ชุมชน. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์
มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, 2532.
- ทัศนีย์ ทานตวนิช. วาทกรรม. เอกสารคำสอนวิชาภาษาไทย 103. ชลบุรี : คณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2529.
- เนมตล จันทร์เริญ. การใช้ภาษาไทย. อุบลราชธานี : คณะวิชามนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี, 2531.
- นันทา ชุมักดี. การพูด. นครปฐม : คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม, 2529.

- ประสงศ์ ราชณเสข. การพูดเพื่อประสิทธิผล. กรุงเทพฯ ฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- พงษ์พรหม เกิดนิทัศน์. การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ ฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2536.
- พรทิพย์ ทรัพย์สิน. การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2532. อัดสำเนา.
- พรหมราช ทรัพย์ประภา. "การฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก," แนะแนว. 15 (76) : 9 - 30 ; สิงหาคม - กันยายน, 2524.
- พัฒนา สุกฤษณ์. การทำผิดวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.
- เผด็จศรี วชิราวิโรจน์. การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุลิตไพบูลย์ชนูปถัมภ์ จังหวัดชัยนาท. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : ศึกษาพร, 2531.
- ละเอียด ชูประยูร และคนอื่น ๆ. "การศึกษา Assertive Behavior ในผู้ร่วมทีมจัดแถว." วารสารจิตวิทยาคลีนิค. 3(1) : 7-8 ; พฤษภาคม 2521.

- ลัดดา แซ่ปึ้ง. การใช้กิจกรรมสร้างคุณภาพเพื่อลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ปริชญานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
อัสสาเนา.
- วงษ์ภัทร ภูพันธ์ศรี. ผลของการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการ
เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของนักศึกษาหญิง. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัสสาเนา.
- วัลลา ปิยะมโนธรรม. เทคนิคการรักษาโรคประสาทด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ : เยียร์บีค
พับลิชเชอร์, 2528.
- วิชากร, กกรม. หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533).
กรุงเทพฯ : อรุณสา, 2532.
- ยุพิน กองธรรม. ผลการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมในการแสดงออกเพื่อ
ลดพฤติกรรมความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม.
พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2532. อัสสาเนา.
- สนม ครุทเมือง. การสอนทักษะการใช้ภาษาไทย การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน.
พิษณุโลก : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2528.
อัสสาเนา.
- สมจิตรา ชีวปรีชา. วาทวิทยาสำหรับครู. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2531.
- สมปราชญ์ อัมมะพันธ์. การพูด. ปัตตานี : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2529.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. การปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

- สวณิต ขมาชัย และถักรันท์ อนุวัชศิริวงศ์. หลักการพูดขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ ฯ : ภาควิชา
วาทวิทยา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- สำเนียง มณีกาญจน์ และสมบัติ จำปาเงิน. หลักการพูด. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์เมดิคัล
มีเดีย, 2530.
- สุจิต ฝอยรชอม และสาข่าจ อินทร์พรชัย. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- สุรจิต แสงอรุณ. การฝึกฝนการถกแถลงออกนอกกลุ่มเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนหัวเสืออัญญาเนียบนิล จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- หลุย จำปาเทศ. จิตวิทยาสังพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : ภาควิชาจิตวิทยา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- อาภรณ์ มหาคำ. ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการปรับพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก.
ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2525. อัดสำเนา.
- อรุณี ชินวงศ์อมร. ผลของการเปรียบเทียบบทบาทสมมติและเทคนิคแม่แบบที่มีต่อการพูด
ที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมโภชกรุงอนุสรณ์ (200 ปี)
กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- อารีย์ ลีลา. ผลของการฝึกฝนการถกแถลงออกนอกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภอเกาะลันตา
จังหวัดอุทัยธานี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

- Alberti, Robert E. and Meihall L. Emmons. A Guide to Assertive Living : Your Perfect Right. 4th ed. California : San Luis Obispo Impact, 1982.
- Bower, Sharon Anthony and Gordon H. Bower. Asserting Yourself : A Practical Guide for Positive Chang. Massachusetts : Addison - Wesley Publishing Company, 1976.
- Lee, Yul Dong, Ernest T. Hallberg and Harvey Hassard. "Effects of Assertive Training of Aggressive Behavior of Adolescents," Journal of Counseling Psychology. 26 (5) : 459-481, 1979.
- Marlowe H. Smaby and Armas W. Tammine, "Counselor Can Be Assertive," The Personnel and Guidance Journal. April, 1976.
- Sanders, Donald H.A., Franklin Murph and Robert J. Eng. Statistics : Fresh Approach. 2nd ed. Tokyo : McGraw - Hill Kogakusha, 1980.
- Sansbury, David L. "Assertive Training in Group," The Personnel and Guidance Journal. 53 (2) : 117-122 ; October, 1974.
- Wolpe, Joseph. The Practice of Behavior Therapy. 2nd ed. New York : Pergamon press, 1973.

ภาคผนวก ก.

- แบบประเมินพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียน
- แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม

แบบประเมินพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียน

ผู้ประเมินชื่อ..... [] ครูประจำชั้น

[] ครูสอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

คำชี้แจง พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม หมายถึง การใช้ถ้อยคำวาจาของนักเรียน
ที่ไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ ทำให้ครูและเพื่อนไม่พอใจ ไร้ค่า ขี้อายหรือโกรธ
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู ได้แก่ พูดไม่มีหางเสียง

ข้อเสนอแนะครู

1.2 พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน ได้แก่ พูดคำหยาบ

ข้อเสนอแนะผู้บริหาร ข้อเสนอแนะต่อของเพื่อน เขาะเขี่ย ต่ำ

โปรดระบุน้ำหนักพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละคน
ลงในท้ายช่องที่ระบุพฤติกรรมแต่ละด้านต่อไปนี้ สำหรับความหมายการแสดงออกของพฤติกรรม
แต่ละด้านมีดังนี้

- 5 หมายถึง แสดงพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียนเป็นประจำ
- 4 หมายถึง แสดงพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียนบ่อย
- 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียนบางครั้ง
- 2 หมายถึง แสดงพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียนน้อยครั้ง
- 1 หมายถึง แสดงพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียนนาน ๆ ครั้ง

แบบบันทึกพฤติกรรมกรรมการชุดที่ไม่เหมาะสม

ครั้งที่..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 วิชา..... วันที่.....
 ผู้สังเกต..... เวลาที่สังเกต.....

คำชี้แจง พฤติกรรมการชุดที่ไม่เหมาะสม หมายถึง การใช้ถ้อยคำวาจาและท่าทางของนักเรียนที่ไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ ทำง้อครูและเพื่อนไม่พอใจ ไร้ความฮบฮายหรือโกรธ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการชุดที่ไม่เหมาะสมกับครู ได้แก่ ชุดไม่มีหางเสียง ล้อเล่นกับครู
2. พฤติกรรมการชุดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน ได้แก่ ชุดคำหยาบ ล้อเลียนชื่อ บุพการี ล้อเลียนนมค้อยของเพื่อน เยาะเย้ย คำ

แบบบันทึกนี้เป็นแบบบันทึกพฤติกรรมกรรมการชุดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ขอให้สังเกตพฤติกรรมกรรมการชุดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนที่เกิดขึ้นจริง

- หมายเหตุ การสังเกตจะแบ่งเวลาออกเป็น 10 ช่วง บันทึกพฤติกรรมช่วงละ 4 นาที สังเกตนักเรียนคนละ 30 วินาที และพัก 1 นาที ในแต่ละช่วงใช้เวลาสังเกตพฤติกรรม 3 คาบ คาบละ 60 นาที รวม 60 นาที มีเกณฑ์การบันทึกดังนี้
- 1 หมายถึง พฤติกรรมที่ต้องการบันทึกเกิดขึ้นในช่วงเวลาของการสังเกต
 - 0 หมายถึง พฤติกรรมที่ต้องการบันทึกไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลาของการสังเกต

แบบบันทึกพฤติกรรมกาพูดที่ไม่เหมาะสม

ช่วง ที่	คนที่	พฤติกรรมกาพูดที่ไม่เหมาะสม						รวม	
		พฤติกรรมกาพูดที่ ไม่เหมาะสมกับครู		พฤติกรรมกาพูดที่ไม่เหมาะสม กับเพื่อน					
		พูดไม่มี หางเสียง	ล้อเล่น กับครู	พูด คำหยาบ	ล้อเลียน ชื่อเพื่อนๆ	ล้อเลียน แปดด้วยเพื่อน	เขาะ เย้ย		ต่ำ
5	5								
	6								
	7								
	8								
	1								
	2								
	3								
	4								
6	6								
	7								
	8								
	1								
	2								
	3								
	4								
	5								

แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม

ช่วง ที่	คนที่	พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม							รวม
		พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู		พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน					
		พูดไม่มี หางเสียง	ล้อเล่น กับครู	พูด คำหยาบ	ล้อเลียน ชื่อผู้พากรี	ล้อเลียน ปมด้อยเพื่อน	เยาะ เย้ย	ด่า	
7	7								
	8								
	1								
	2								
	3								
	4								
	5								
6									
8	8								
	1								
	2								
	3								
	4								
	5								
	6								
7									

ภาคผนวก ข.

- โปรแกรมการฝึกปฏิบัติการแสดงออก
- โปรแกรมการสอนแบบปฎิ

โปรแกรมการฝึกปฏิบัติการการแสดงออก

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัย และนักเรียนในกลุ่ม 2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการฝึกปฏิบัติการการแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของนักเรียนทุกคนที่ต้องปฏิบัติภายในกลุ่ม 3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ารับการฝึกปฏิบัติการการแสดงออก	1. ผู้วิจัยแนะนำตัวเอง 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกม "เพื่อนใจ" เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนในกลุ่ม 3. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการฝึกปฏิบัติการการแสดงออก รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของนักเรียน 4. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ารับการฝึกปฏิบัติการการแสดงออกในครั้งนี้

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2	ภาษาท่าทาง	<p>1. เพื่อให้ นักเรียนฝึกการ แสดงออกของภาษา ท่าทาง โดยการฝึก การประสานท่ากับผู้อื่น และฝึกการบริหาร คอ ไหล่ และแขน อันเป็น พื้นฐานในการใช้ภาษา ท่าทางประกอบการพูด ให้เหมาะสมกลมกลืน กัน</p> <p>2. เพื่อให้ นักเรียนฝึก ทักษะในการเปล่ง เสียง และควบคุม น้ำเสียงของตนได้</p>	<p>1. ผู้วิจัยแสดงตัวอย่างการฝึกบังคับตา เป็นจังหวะตามตำแหน่งที่กำหนด คือ บน -> กลาง ล่าง -> กลาง ซ้าย -> กลาง ขวา -> กลาง ขวาบน -> กลาง ขวาล่าง -> กลาง ซ้ายบน -> กลาง ซ้ายล่าง -> กลาง โดยให้นักเรียนฝึกการบังคับสายตา 5 ครั้ง</p> <p>2. ให้นักเรียนจับคู่ นั่งหันหน้าเข้าหากัน เริ่มต้นด้วยการให้มองฝ่ายตรงข้าม ตามตำแหน่งที่กำหนดให้ แต่ละ ตำแหน่งประมาณ 3 วินาที เริ่มจาก ผม หน้าผาก จมูก คาง คอ แก้ม และสุดท้ายให้นักเรียนทั้งคู่ประสาน สายตาประมาณ 1 นาที ในระหว่าง ที่ประสานสายตากันให้นักเรียน แต่ละคนสำรวจความรู้สึกของตนว่า มีความรู้สึกอย่างไร</p> <p>3. ให้นักเรียนฝึกการบริหารคอ ไหล่ และ แขน โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำฝึก ให้นักเรียนปฏิบัติตาม ท่าละประมาณ 10 ครั้ง</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>4. ฝึกให้นักเรียนเปล่งเสียงโดยให้ ออกเสียงตามผู้วิจัย และให้นักเรียน ฝึกออกเอง</p> <p>5. ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยให้นักเรียนหนึ่งแสดง บทบาทสมมติใช้เวลา 5 นาที และ ให้นักเรียนที่เหลือ สังเกตการแสดงออก ของภาษาท่าทาง</p> <p>6. ให้นักเรียนที่สังเกตรายงานพฤติกรรม ที่สังเกตเห็น</p> <p>7. ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับ ความสำคัญของการใช้ภาษาท่าทาง</p> <p>8. มอบหมายงานให้นักเรียนไปฝึกบังคับ สายตา ออกเสียงและบริหารคอ ไหล่ และแขน นอกห้องเรียน</p>
3	<p>พฤติกรรมการพูด ที่ไม่เหมาะสมกับ ครู : พูดไม่มี หางเสียง</p>	<p>1. เพื่อติดตามผลงาน ที่มอบหมายให้ไปฝึก นอกห้องเรียน</p> <p>2. เพื่อนักเรียนฝึก พฤติกรรมการแสดง</p>	<p>1. <u>ขั้นนำ</u></p> <p>1.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของ การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก</p> <p>1.2 ผู้วิจัยติดตามผลการไปฝึกบังคับ สายตา การออกเสียง และ การบริหารคอ ไหล่ และแขน</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		<p>ออกทั้งภาษาไทยคำ และภาษาท่าทางเพื่อ ลดพฤติกรรมการพูด ไม่มีหางเสียงกับครู</p>	<p>1.3 ผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ</p> <p>2. <u>ขั้นฝึก</u></p> <p>2.1 ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับเทคนิค การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่ เหมาะสมกับครู ซึ่งในครั้งนี้ เทคนิคที่ใช้คือ การรับบทบาท สมมติซึ่งมีขั้นตอนการฝึกดังนี้ คือ</p> <p><u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นเตรียมการ</p> <p>ผู้วิจัยสร้างสถานการณ์ สมมติของพฤติกรรมการพูดที่ ไม่เหมาะสมกับครู : พูดไม่มี หางเสียง</p> <p><u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นแสดง</p> <p>ก. การอ่านเครื่อง ผู้วิจัยให้ นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับ พฤติกรรมการพูดไม่มีหางเสียงกับครู ที่นักเรียนเคยประสบ</p> <p>ข. การเลือกตัวผู้แสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดง</p> <p>ค. การจัดฉากการแสดง ผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมติให้</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>อาสาสมัครอ่านเพื่อจัดฉากให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง</p> <p>ง. ขึ้นเตรียมผู้สังเกตการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมติ เป็นผู้สังเกตเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการแสดง และแจกกระดาษดินสอ ๑ให้ผู้สังเกตการณ์เพื่อบันทึกพฤติกรรมของผู้แสดง</p> <p>จ. การเตรียมความพร้อมก่อนการแสดง ผู้วิจัยให้อาสาสมัครลองแสดงบทบาทตามที่ตนได้รับ เพื่อขจัดความตื่นเต้น ประหม่า วิตกกังวล</p> <p>ฉ. การแสดง ผู้วิจัยให้ผู้แสดงแสดงตามบทบาทที่ตนได้รับ</p> <p><u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง</p> <p>เมื่อผู้แสดงแสดงจบแล้ว ผู้วิจัยให้ผู้สังเกตและผู้สังเกตการณ์อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของผู้แสดงแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร โดยไม่มุ่งเน้นว่าใครแสดงดีหรือไม่ดี และ</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>การแสดงครั้งนี้มีประโยชน์กับนักเรียน มากน้อยเพียงใด</p> <p><u>ขั้นที่ 4</u> ขั้นแสดงเพิ่มเติม ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงเพิ่มเติม พฤติกรรมการพูดที่เหมาะสม</p> <p><u>ขั้นที่ 5</u> ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และสรุป ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการ แสดงบทบาทสมมติ และผู้วิจัยสรุป เพิ่มเติม</p> <p>3. <u>ขั้นสรุป</u></p> <p>3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทาง ที่เหมาะสมในการใช้ภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทางให้เหมาะสมกับ กาลเทศะที่ทำให้ครูพอใจ</p> <p>3.2 ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนไปฝึก พูดมีหางเสียงกับครูนอกห้องเรียน</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>4. <u>ขั้นติดตามผล</u></p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลที่ได้ไปฝึกนอกห้องเรียนก่อนการฝึกในครั้งต่อไป</p>
4	<p>พฤติกรรมการณ์พูดที่ไม่เหมาะสม</p> <p>กับครู : ล้อเล่น</p> <p>กับครู 2.</p>	<p>1. เพื่อติดตามผลงานที่มอบหมายให้ไปฝึก</p> <p>2. เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการณ์แสดงออกทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทางเพื่อลดพฤติกรรมล้อเล่นกับครู</p>	<p>1. <u>ขั้นนำ</u></p> <p>1.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการณ์แสดงออก</p> <p>1.2 ผู้วิจัยติดตามผลเกี่ยวกับการฝึกพูดมีหางเสียงกับครู ที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึก</p> <p>1.3 ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์พูดที่เหมาะสมที่นักเรียนไปฝึกนอกห้องเรียน ผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ</p> <p>2. <u>ขั้นฝึก</u></p> <p>2.1 ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับเทคนิคการฝึกพฤติกรรมการณ์แสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมการณ์พูดที่ไม่เหมาะสม ซึ่งการฝึกในครั้งนี้ เทคนิคที่ใช้คือการใช้นิทานสมมติซึ่งมีขั้นตอนการฝึกดังนี้</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p><u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นเตรียมการ</p> <p>ผู้วิจัยสร้างสถานการณ์ สมมติของพฤติกรรมการพูดที่ ไม่เหมาะสมกับครู : ล้อเล่น กับครู</p> <p><u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นแสดง</p> <p>ก. ขึ้นอุปกรณ์ ผู้วิจัยให้ นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับ พฤติกรรมการเล่นกับครูที่นักเรียน เคยประสบ</p> <p>ข. การเลือกตัวผู้แสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดง</p> <p>ค. การจัดฉากแสดง ผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมติให้ อาสาสมัครอ่านเพื่อจัดฉากให้เหมาะสม กับเนื้อเรื่อง</p> <p>ง. ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาท สมมติ เป็นผู้สังเกตเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการแสดง และแจกกระดาษ ดินสอ ให้ผู้สังเกตการณ์เพื่อบันทึก พฤติกรรมของผู้แสดง</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>จ. การเตรียมความพร้อมก่อนการแสดง ผู้วิจัยให้อาสาสมัครลองแสดงบทบาทตามที่ตนได้รับเพื่อขจัดความตื่นเต้น ประหม่า วิตกกังวล</p> <p>ฉ. การแสดง ผู้วิจัยให้ผู้แสดงแสดงตามบทบาทที่ตนได้รับ</p> <p><u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง</p> <p>เมื่อผู้แสดงแสดงจบแล้ว ผู้วิจัยให้ผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของผู้แสดงแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร โดยไม่มุ่งเน้นว่าใครแสดงดีหรือไม่ดี และการแสดงครั้งนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใดบ้าง</p> <p><u>ขั้นที่ 4</u> ขั้นแสดงเพิ่มเติม</p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงเพิ่มเติม</p> <p>พฤติกรรมที่เหมาะสม</p> <p><u>ขั้นที่ 5</u> ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป</p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และสรุป</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการแสดงบทบาทสมมติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม</p> <p>3. <u>ขั้นสรุป</u></p> <p>3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมในการใช้ภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทางให้เหมาะสมกับกาลเทศะที่ทำให้ครูพอใจ</p> <p>ไม่รำคาญ ไม่โกรธ</p> <p>3.2 ให้นักเรียนหาโอกาสฝึกใช้คำพูดที่เหมาะสมกับครูนอกห้องเรียน</p> <p>4. <u>ขั้นติดตามผล</u></p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลที่ได้ไปฝึกนอกห้องเรียนก่อนการฝึกในครั้งต่อไป</p>
5	<p>พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : พูดคำหยาบ</p>	<p>1. เพื่อติดตามผลงานที่มอบหมายให้ไปฝึก</p> <p>2. เพื่อนักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทางเพื่อ</p>	<p>1. <u>ขั้นนำ</u></p> <p>1.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก</p> <p>1.2 ผู้วิจัยติดตามผลงานเกี่ยวกับการฝึกใช้คำพูดที่เหมาะสมกับครูที่มอบหมายให้ไปฝึก</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		<p>ลดพฤติกรรม พูดคำหยาบ</p>	<p>1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับ พฤติกรรมกรการพูดที่เหมาะสม ที่นัก เรียนไปฝึกนอกห้องเรียน ผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ</p> <p>2. <u>ขั้นฝึก</u></p> <p>2.1 ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับเทคนิคการฝึก พฤติกรรมกรการแสดงออก เพื่อลด พฤติกรรมกรการพูดที่ไม่เหมาะสม ซึ่งการฝึกในครั้งนี้ เทคนิคที่ใช้คือ การใช้เทคนิคแม่แบบ มีขั้นตอน ดังนี้</p> <p><u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำ</p> <p>ผู้วิจัยสนทนาคำถามเกี่ยวกับ การพูดคำหยาบว่ามีผลเสีย ต่อตนเอง และผู้อื่นอย่างไร</p> <p><u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นเสนอแม่แบบ</p> <p>2.1 ผู้วิจัยฉายวิดีโอทัศน์ เรื่องพฤติกรรม การพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : พูดคำหยาบ ให้นักเรียนสังเกต พฤติกรรมแม่แบบ</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนแบบ พฤติกรรมของแม่แบบ</p> <p>2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ พฤติกรรมของแม่แบบว่าเป็น พฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่ เพียงใด</p> <p><u>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป</u></p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิด และ ประโยชน์ที่ได้จากการใช้เทคนิค แม่แบบ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม</p> <p><u>3. ขั้นสรุป</u></p> <p>3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทาง ที่เหมาะสมในการใช้ภาษา ถ้อยคำ และภาษาท่าทางที่ เหมาะสมกับกาลเทศะที่ทำให้ เพื่อนพอใจ ไม่อับอาย ไม่โกรธ</p> <p>3.2 ผู้วิจัยมอบหมายงานให้นักเรียน ไปฝึกพูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพ</p> <p><u>4. ขั้นติดตามผล</u></p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลที่ได้รับ มอบหมายมาให้ฝึก ก่อนการฝึกใน</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
6	ทัศนกรรมการพูด ที่ไม่เหมาะสม กับเพื่อน : ล้อ เลียนชื่อบุคลากร	1. เพื่อติดตามผลงานที่ มอบหมายให้ไปฝึก 2. เพื่อให้ให้นักเรียนฝึก ทัศนกรรมการแสดง ออกทั้งภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทาง ได้อย่างเหมาะสม เพื่อลดทัศนกรรม ล้อเลียนชื่อบุคลากร	ครั้งต่อไป 1. <u>ขั้นนำ</u> 1.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของ การฝึกทัศนกรรมการแสดงออก 1.2 ผู้วิจัยติดตามผลงานเกี่ยวกับ การฝึกพูดอย่างสุภาพ ไม่พูด คำหยาบ ที่มอบหมายให้ไปฝึก กับเพื่อนนอกห้องเรียน 1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงความ คิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน เกี่ยวกับทัศนกรรมการพูดที่ เหมาะสมที่นักเรียนไปฝึก นอกห้องเรียน และผู้วิจัยให้ ข้อมูลย้อนกลับ 2. <u>ขั้นฝึก</u> 2.1 ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับเทคนิคการฝึก ทัศนกรรมการแสดงออก เพื่อลด ทัศนกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม ซึ่งการฝึกในครั้งนี้ เทคนิคที่ใช้คือ การรับบาทสมมติซึ่งมีขั้นตอน การฝึกดังนี้

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p><u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นเตรียมการ</p> <p>ผู้วิจัยสร้างสถานการณ์ สมมติของพฤติกรรมการพูดที่ไม่ เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียน ชื่อบุคลากร</p> <p><u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นแสดง</p> <p>ก. ขั้นอุ่นเครื่อง ผู้วิจัยให้ นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับ พฤติกรรมการล้อเลียนชื่อบุคลากรที่ นักเรียนเคยประสบ</p> <p>ข. การเลือกตัวผู้แสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดง</p> <p>ค. การจัดฉากแสดง ผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมติให้ อาสาสมัครอ่านเพื่อจัดฉากให้เหมาะสม กับเนื้อเรื่อง</p> <p>ง. ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาท สมมติ เป็นผู้สังเกตเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการแสดง และแจกกระดาษ ดินสอ ให้ผู้สังเกตการณ์เพื่อบันทึก พฤติกรรมของผู้แสดง</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>จ. การเตรียมความพร้อมก่อนการแสดง ผู้วิจัยให้อาสาสมัครลองแสดงบทบาทตามที่ตนได้รับเพื่อขจัดความตื่นเต้น ประหม่า วิตกกังวล</p> <p>ฉ. การแสดง ผู้แสดงแสดงตามบทบาทที่ตนได้รับ</p> <p><u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง</p> <p>เมื่อผู้แสดงแสดงจบแล้ว ผู้วิจัยให้ผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของผู้แสดงแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร โดยไม่มุ่งเน้นว่าใครแสดงดีหรือไม่ดี และการแสดงครั้งนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใดบ้าง</p> <p><u>ขั้นที่ 4</u> ขั้นแสดงเพิ่มเติม</p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงเพิ่มเติม</p> <p>พฤติกรรมการณ์ที่เหมาะสม</p> <p><u>ขั้นที่ 5</u> ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป</p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และสรุป</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการแสดงบทบาทสมมติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม</p> <p>3. <u>ขั้นสรุป</u></p> <p>3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมในการใช้ภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทางให้เหมาะสมกับกาลเทศะที่ทำให้เพื่อนพอใจ ไม่รำคาญ ไม่โกรธ</p> <p>3.2 ผู้วิจัยมอบหมายงานให้นักเรียนฝึกใช้คำพูดให้เหมาะสมกับกาลเทศะกับเพื่อนนอกห้องเรียน</p> <p>4. <u>ขั้นติดตามผล</u></p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่ได้รับและมอบหมายให้ไปฝึกใช้คำพูดให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ไม่ล้อเลียนเพื่อนพวกริของเพื่อน ก่อนการฝึกในครั้งต่อไป</p>
7	<p>พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อ</p>	<p>1. เพื่อติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกนอกห้องเรียน</p>	<p>1. <u>ขั้นนำ</u></p> <p>1.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
	<p>เขียนบมด้อยของเพื่อน</p> <p>5</p>	<p>2. เพื่อให้เด็กเรียนฝึกปฏิบัติการการแสดงออกทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง เพื่อลดพฤติกรรมล้อเลียนบมด้อยของเพื่อน</p>	<p>1.2 ผู้วิจัยติดตามผลการใช้คำพูดให้เหมาะสมกับกาลเทศะกับเพื่อนโดยไม่ล้อเลียนชื่ออนุภากริของเพื่อนที่มอบหมายให้ไปฝึก</p> <p>1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมที่นักเรียนไปฝึกนอกห้องเรียน ผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ</p> <p>2. <u>ขั้นฝึก</u></p> <p>ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับเทคนิคการฝึกปฏิบัติการแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม ซึ่งการฝึกในครั้งนี้เทคนิคที่ใช้คือการใช้เทคนิคแม่แบบ มีขั้นตอนดังนี้</p> <p><u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำ</p> <p>ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับบมด้อยของเพื่อนและอธิบายให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>ซึ่งได้แก่ ความสูง-เตี้ย และ ความอ้วน-ผอม ของร่างกาย</p> <p><u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นเสนอแม่แบบ</p> <p>2.1 ผู้วิจัยฉายวิดีโอเรื่อง "พฤติกรรม การพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ข้อเสียของรอยยิ้มของเพื่อน" และ ให้นักเรียนสังเกตแม่แบบ</p> <p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนแบบ พฤติกรรมจากแม่แบบ</p> <p>2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปรายร่วมกัน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ พฤติกรรมของแม่แบบว่าเป็น พฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่</p> <p>เรียงใจ</p> <p><u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นสรุป</p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิด และ ประโยชน์ที่ได้จากการใช้เทคนิค แม่แบบ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม</p> <p>3. <u>ขั้นสรุป</u></p> <p>3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทาง ที่เหมาะสมในการใช้ภาษา ถ้อยคำ และภาษาท่าทางให้</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>เหมาะสมกับกาลเทศะที่ทำให้เพื่อนพอใจ ไม่อับอาย ไม่โกรธ</p> <p>3.2 ผู้วิจัยมอบหมายงานให้นักเรียนไปฝึกพูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพ ไม่ล้อเลียนลงตัวของเพื่อนนอกห้องเรียน</p> <p>4. <u>ขั้นตอนติดตามผล</u></p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลที่ได้รับมอบหมายให้ไปฝึกใช้คำพูดที่เหมาะสม ไม่ล้อเลียนลงตัวของเพื่อนนอกห้องเรียน ก่อนการฝึกในครั้งต่อไป</p>
8	<p>พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : เขาะเขี่ยเพื่อน</p>	<p>1. เพื่อติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนฝึกใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง เพื่อลดพฤติกรรมพูดเขาะเขี่ยเพื่อน</p>	<p>1. <u>ขั้นนำ</u></p> <p>1.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก</p> <p>1.2 ผู้วิจัยติดตามผลงานเกี่ยวกับการใช้คำพูดที่เหมาะสมกับเพื่อน ไม่ล้อเลียนลงตัวของเพื่อนที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึก</p> <p>1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>เหมาะสมที่นักเรียนไปฝึก นอกห้องเรียน ผู้วิจัยให้ข้อมูล ย้อนกลับ</p> <p>2. <u>ขั้นฝึก</u> ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับเทคนิคการฝึก พฤติกรรมการแสดงออกเพื่อลด พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมซึ่ง การฝึกในครั้งนี้เทคนิคที่ใช้คือการ ใช้เทคนิคแม่แบบ มีขั้นตอนดังนี้ <u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับผลดี ผลเสียของการพูดเขาะเขี่ย <u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นเสนอแม่แบบ</p> <p>2.1 ผู้วิจัยฉายวีดิทัศน์เรื่อง"พฤติกรรม การพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : เขาะเขี่ยเพื่อน" และให้ นักเรียนสังเกตพฤติกรรมแม่แบบ</p> <p>2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบ พฤติกรรมของแม่แบบ</p> <p>2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ พฤติกรรมของแม่แบบว่าเป็น</p>

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>พฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่ เพียงใด</p> <p><u>ขั้นที่ 3</u> <u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิด และ ประโยชน์ที่ได้จากการใช้เทคนิค แม่แบบ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม</p> <p><u>3. ขั้นสรุป</u></p> <p>3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทาง ที่เหมาะสมในการใช้ภาษา ถ้อยคำ และภาษาท่าทางให้ เหมาะสมกับกาลเทศะที่ทำให้ เพื่อนพอใจ ไม่อับอาย ไม่โกรธ</p> <p>3.2 ผู้วิจัยมอบหมายงานให้นักเรียน ไปฝึกใช้คำพูดที่เหมาะสมกับ กาลเทศะกับเพื่อน ไม่พูด เขาะเขี้ยวเพื่อนนอกห้องเรียน</p> <p><u>4. <u>ขั้นติดตามผล</u></u></p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลที่ไปฝึก ใช้คำพูดที่เหมาะสมกับเพื่อน ไม่พูด เขาะเขี้ยวเพื่อนนอกห้องเรียน ก่อน การฝึกในครั้งต่อไป</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
9	พฤติกรรมการพูด ที่ไม่เหมาะสม กับเพื่อน : ต่า ๗	1. เพื่อติดตามผลงาน ที่มอบหมายให้นักเรียน ไปฝึกนอกห้องเรียน 2. เพื่อนำนักเรียนฝึก พฤติกรรมการแสดง ออกทั้งภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทางเพื่อ ลดพฤติกรรมต่า	1. <u>ขั้นนำ</u> 1.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ ของการฝึกพฤติกรรมการ แสดงออก 1.2 ผู้วิจัยติดตามผลงานเกี่ยวกับ การใช้คำพูดที่เหมาะสมกับเพื่อน ไม่เขาะเขี้ยวเพื่อนที่มอบหมาย ให้นักเรียนไปฝึก 1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงความ คิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่ เหมาะสมที่นักเรียนไปฝึก นอกห้องเรียน และผู้วิจัยให้ ข้อมูลย้อนกลับ 2. <u>ขั้นฝึก</u> 2.1 ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับเทคนิคการฝึก พฤติกรรมการแสดงออก เพื่อลด พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม ซึ่งการฝึกในครั้งนี้ เทคนิคที่ใช้คือ การใช้บทบาทสมมติซึ่งมีขั้นตอน การฝึกดังนี้

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p><u>ขั้นที่ 1</u> ขั้นเตรียมการ</p> <p>ผู้วิจัยสร้างสถานการณ์ สมมติของเหตุการณ์การพูดที่ ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : คำ</p> <p><u>ขั้นที่ 2</u> ขั้นแสดง</p> <p>ก. ขั้นอ่านเครื่อง ผู้วิจัยสนทนา เกี่ยวกับเหตุการณ์การตำหนิทำให้เกิด ผลเสียต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร</p> <p>ข. การเลือกตัวผู้แสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดง</p> <p>ค. การจัดฉากแสดง</p> <p>ผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมติให้ อาสาสมัครอ่านเพื่อจัดฉากให้เหมาะสม กับเนื้อเรื่อง</p> <p>ง. ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาท สมมติ เป็นผู้สังเกตเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการแสดง และแจกกระดาษ ดินสอ ให้ผู้สังเกตการณ์เพื่อบันทึก เหตุการณ์ของผู้แสดง</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>จ. การเตรียมความพร้อมก่อนการแสดง ผู้วิจัยให้อาสาสมัครลองแสดงบทบาทตามที่ตนได้รับเพื่อขจัดความตื่นเต้น ประหม่า วิตกกังวล</p> <p>ฉ. การแสดง ผู้วิจัยให้ผู้แสดงแสดงตามบทบาทที่ตนได้รับ</p> <p><u>ขั้นที่ 3</u> ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง</p> <p>เมื่อผู้แสดงแสดงจบแล้ว ผู้วิจัยให้ผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของผู้แสดงแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร โดยไม่มุ่งเน้นว่าใครแสดงดีหรือไม่ดี และการแสดงครั้งนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใดบ้าง</p> <p><u>ขั้นที่ 4</u> ขั้นแสดงเพิ่มเติม</p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงเพิ่มเติม</p> <p>พฤติกรรมที่ผู้สังเกตการณ์เหมาะสม</p> <p><u>ขั้นที่ 5</u> ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป</p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และสรุป</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการแสดงบทบาทสมมติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม</p> <p>3. <u>ขั้นสรุป</u></p> <p>3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมในการใช้ภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทางให้เหมาะสมกับกาลเทศะที่ทำให้เพื่อนพอใจ ไม่รำคาญ ไม่อับอาย ไม่โกรธ</p> <p>3.2 ผู้วิจัยมอบหมายงานให้นักเรียนไปฝึกการใช้ถ้อยคำจากที่ที่เหมาะสมกับเพื่อน ไม่ตำเพื่อน</p> <p>4. <u>ขั้นติดตามผล</u></p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่ทำให้ไปฝึกใช้ถ้อยคำจากที่ที่เหมาะสมกับเพื่อน ไม่ตำเพื่อนนอกห้องเรียนก่อนการฝึกงานครั้งต่อไป</p>
10 - 11	สรุปพฤติกรรม การพูดที่ไม่ เหมาะสม	<p>1. เพื่อติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกนอกห้องเรียน</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียน</p>	<p>1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก</p> <p>2. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกการใช้ถ้อยคำจาก</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		<p>สามารถบอกถึงลักษณะพฤติกรรมที่ผิดที่ไม่เหมาะสมที่ได้รับจากการฝึกพฤติกรรมแสดงออก</p> <p>3. เพื่อให้ นักเรียนรู้ถึงผลที่ได้รับจากพฤติกรรมที่ผิดที่ไม่เหมาะสม</p> <p>4. เพื่อให้ นักเรียนบอกถึงประโยชน์ของการฝึกพฤติกรรมแสดงออก เมื่อลดพฤติกรรมที่ผิดที่ไม่เหมาะสม และการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน</p>	<p>ที่เหมาะสมกับเพื่อน ไม่ตำหนิเพื่อน</p> <p>3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ผิดที่ไม่เหมาะสมที่นักเรียนไปฝึกนอกห้องเรียน และผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ</p> <p>4. ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันระบุถึงลักษณะของพฤติกรรมที่ผิดที่ไม่เหมาะสมว่ามีอะไรบ้าง และให้นักเรียนยกตัวอย่างตามความเข้าใจ</p> <p>5. ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงผลที่จะได้รับจากพฤติกรรมที่ผิดที่ไม่เหมาะสมทั้งต่อครู ต่อเพื่อน และต่อตนเอง</p> <p>6. ให้นักเรียนแต่ละคนได้บอกถึงพฤติกรรมที่ผิดที่ไม่เหมาะสมที่ตนได้เคยแสดงว่ามีอะไรบ้าง มีอะไรเป็นสาเหตุ มีผลอย่างไร และนักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ อย่างไม่</p> <p>7. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนว่าได้นำสิ่งที่เรียนรู้ในเรื่องการฝึกพฤติกรรมแสดงออกไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>บ้างหรือไม่ และใช้ในลักษณะใด ผลเป็นอย่างไร</p> <p>8. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ และสรุปถึงประโยชน์ของการฝึก พฤติกรรมการแสดงออก เพื่อนำ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p>
12	ปัจจัยนิเทศ	สรุปการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมทั้งภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทาง	<p>1. ผู้วิจัยสรุป เรื่องการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม ซึ่งผลของการฝึกครั้งนี้ จะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมกับครู และเพื่อน โดยนักเรียนจะต้องใช้ถ้อยคำวาจาที่เหมาะสมกับกาลเทศะ ที่ทำให้ครูและเพื่อนพอใจ ไม่รำคาญ หรือไม่อับอาย</p> <p>2. ผู้วิจัยให้นักเรียนจับคู่สนทนากันด้วยเรื่องอะไรก็ได้ โดยใช้คำพูดที่เหมาะสม</p> <p>3. ผู้วิจัยให้นักเรียนรวมกลุ่มใหญ่ เปิดเผยความรู้สึกในการฝึกครั้งนี้</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>4. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ที่ได้จากการฝึก และให้นักเรียนแสดงความรู้สึกตั้งแต่เริ่มเข้ากลุ่มจนถึงการเสร็จสิ้นการเข้ากลุ่ม</p> <p>5. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปผลที่ได้รับจากการทดลอง รวมทั้งข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม</p> <p>6. ผู้วิจัยขอใบยินยอมให้นักเรียนที่เข้าร่วมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และกล่าวปิดโปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก</p>

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 60 นาที

โปรแกรมการฝึกปฏิบัติการการแสดงออก

ครั้งที่ 1

หัวข้อเรื่อง ประถมพิเศษ

เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัย และนักเรียนในกลุ่ม
2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการฝึกปฏิบัติการการแสดงออก

เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของนักเรียนทุกคนที่ต้องปฏิบัติภายในกลุ่ม

3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ารับการฝึกปฏิบัติการ

การแสดงออก

อุปกรณ์

1. กระดาษสีแดงรูปดอกไม้
2. แผนภูมิ
 - 2.1 แผนภูมิประกอบคำบรรยายวัตถุประสงค์
 - 2.2 แผนภูมิประกอบคำบรรยายเทคนิคการฝึก 6 เทคนิค

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแนะนำตัวเอง
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกม "เพื่อนใจ" เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่าง

นักเรียนในกลุ่ม โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 2.1 ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม
- 2.2 ผู้วิจัยแจกชิ้นส่วน "ดอกไม้สีแดง" ให้นักเรียนแต่ละคน
- 2.3 ผู้วิจัยให้สัญญาณเริ่ม ให้นักเรียนนำชิ้นส่วนของตนเอง

ไปต่อกับเพื่อนคนอื่นให้เป็นดอกไม้ดอกเดียวกัน

2.4 เมื่อนักเรียนแต่ละคนได้คู่ของตนแล้ว ให้แต่ละคู่ซักถาม

ในหัวข้อต่อไปนี้

2.4.1 ชื่อ - นามสกุล และชื่อเล่น

2.4.2 ชอบอะไร ไม่ชอบอะไร

2.4.3 วิชาที่ชอบเรียน

2.4.4 ชอบทำอะไรในเวลาว่าง

2.4.5 อนาคตอยากเป็นอะไร

2.4.6 ให้นักเรียนแต่ละคู่ออกมารายงานผล

2.4.7 ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากกิจกรรมเกม "เพื่อนใจ"

2.5 ผู้วิจัยสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมว่า เพื่อให้ นักเรียนที่ไม่รู้จักกันมาก่อน ได้ทำความรู้จักกันและเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้วิจัยและนักเรียนในกลุ่ม

3. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการฝึกปฏิบัติการการแสดงออก และเทคนิคที่ใช้ในการฝึก 6 เทคนิค คือ การใช้บทบาทสมมติ การใช้เทคนิคแม่แบบ การให้คำแนะนำ การเสริมแรงทางบวก การฝึกซ้อมพฤติกรรม การให้ไปฝึกนอกห้องเรียน รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของนักเรียนทุกคนที่ต้องปฏิบัติคือ การร่วมมือปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละครั้งให้เต็มที่ และเข้ากลุ่มครบทั้ง 12 ครั้ง

4. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ารับการฝึกปฏิบัติการการแสดงออกในครั้งนี้

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ครั้งที่ 2หัวข้อ เรื่อง ภาษาท่าทางเวลา 60 นาทีวัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนฝึกการแสดงออกของภาษาท่าทาง โดยฝึกการประสานสายตากับผู้อื่น และการฝึกบริหารคอ ไหล่ แขน ยันเป็นพื้นฐานในการใช้ภาษาท่าทางประกอบการพูดให้เหมาะสมกลมกลืนกัน
2. เพื่อให้ นักเรียนฝึกทักษะในการเปล่งเสียงและควบคุมน้ำเสียงของตนเอง

อุปกรณ์

แผนภูมิแสดงตำแหน่งการบังคับสายตา

เอกสารบทบาทสมมติ

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแสดงตัวอย่างการฝึกบังคับสายตาเป็นจังหวะตามตำแหน่งที่กำหนด
คือ บน -> กลาง ล่าง -> กลาง
ซ้าย -> กลาง ขวา -> กลาง
ขวาบน -> กลาง ขวาล่าง -> กลาง
ซ้ายบน -> กลาง ซ้ายล่าง -> กลาง
โดยให้นักเรียนฝึกการบังคับสายตา จำนวน 5 ครั้ง
2. ให้นักเรียนจับคู่ แล้วนั่งหันหน้าเข้าหากัน เริ่มต้นด้วยการให้มองฝ่ายตรงกันข้ามตามตำแหน่งที่กำหนดไว้ แต่ละตำแหน่งประมาณ 3 วินาที เริ่มจาก พม หน้าผาก จมูก คาง คอ แก้ม และสุดท้ายให้นักเรียนทั้งคู่ประสานตากันประมาณ 1 นาที ในระหว่างที่ประสานสายตากันนั้น ให้นักเรียนแต่ละคนสำรวจความรู้สึกของตนเองว่ามีความรู้สึกอย่างไร
3. ให้นักเรียนฝึกบริหารคอ ไหล่ และแขน โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำฝึก ให้นักเรียนปฏิบัติตาม ท่าละประมาณ 10 ครั้ง

4. ฝึกให้นักเรียนเปล่งเสียง โดยให้ออกเสียงตามผู้วิจัย และให้นักเรียนฝึกออกเอง

5. ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน กลุ่มหนึ่งให้แสดงบทบาทสมมติ โดยแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม มีความสอดคล้องกลมกลืนกันทั้งด้านสายตา ท่าทางและน้ำเสียง และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมการแสดงออกทางภาษาท่าทางของผู้แสดง

สถานการณ์สมมติที่ 1

อรชिरา เป็นประธานนักเรียนของโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร เข้าวันหนึ่ง หลังจากเคารพธงชาติแล้ว อรชिरาเป็นตัวแทนของนักเรียนกล่าวแสดงความยินดีต่อเพื่อนที่สอบติดท็อปเทนของเขตตลิ่งชันหน้าเสาธง

บทบาทของอรชिरา

สมมติฉันชื่อ อรชिरา ฉันเป็นประธานนักเรียนของโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร เข้าวันหนึ่งหลังจากเคารพธงชาติแล้ว ฉันเป็นตัวแทนของนักเรียนกล่าวแสดงความยินดีต่อเพื่อนที่สอบติดท็อปเทนของเขตตลิ่งชัน

สถานการณ์สมมติที่ 2

ชยธรร เป็นประธานนักเรียนของโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ในงานประจำปีของโรงเรียน ชยธรรเป็นตัวแทนของโรงเรียนกล่าวขอบคุณต่อผู้มีจิตศรัทธาที่บริจาคเงินค่าอาหารกลางวันแก่นักเรียนที่ขาดแคลน

บทบาทของชยธรร

สมมติฉันชื่อ ชยธรร ฉันเป็นประธานนักเรียนของโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ในงานประจำปีของโรงเรียน ฉันเป็นตัวแทนของโรงเรียนกล่าวขอบคุณต่อผู้มีจิตศรัทธาที่บริจาคเงินค่าอาหารกลางวันแก่นักเรียนที่ขาดแคลน

สถานการณ์สมมติที่ 3

ธนโชค เป็นหัวหน้าห้องชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร วันหนึ่งในชั่วโมงภาษาไทย ครูให้ธนโชคกล่าวแสดงความเสียใจต่อการสูญเสียของสุรพล ซึ่งได้เสียชีวิตด้วยโรคชราเมื่อเย็นวาน ในฐานะเป็นตัวแทนของห้อง

บทบาทของธนโชค

สมมติฉันชื่อ ธนโชค ฉันเป็นหัวหน้าห้องชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร วันหนึ่งในชั่วโมงภาษาไทย ครูให้ฉันกล่าวแสดงความเสียใจต่อการสูญเสียของสุรพล ซึ่งได้เสียชีวิตด้วยโรคชราเมื่อเย็นวาน ในฐานะเป็นตัวแทนของห้อง

ทั้ง 3 สถานการณ์บทบาทสมมติมีขั้นตอนการแสดงดังนี้ คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยสร้างสถานการณ์บทบาทสมมติขึ้น คือ สถานการณ์สมมติที่ 1,2,3

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดง

ก. การอุ่นเครื่อง ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับสถานการณ์สมมติที่ 1, 2,3 เพื่อนำนักเรียนเข้าใจสถานการณ์ตรงกัน

ข. การเลือกตัวผู้แสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดง

ค. การจัดฉากแสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนจัดฉากให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

ง. ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมติเป็นผู้สังเกตการณ์ และแจกกระดาษ ดินสอ เพื่อให้ผู้สังเกตการณ์บันทึกพฤติกรรมของผู้แสดง

จ. การเตรียมความพร้อมก่อนการแสดง ก่อนการแสดง ผู้วิจัยให้ผู้แสดงลองแสดงบทบาทต่าง ๆ เพื่อช่วยขจัดความตื่นเต้น ประหม่า วิตกกังวล

ฉ. การแสดง ผู้วิจัยให้ผู้แสดงแสดงตามบทบาทที่ตนได้รับ

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลของการแสดง

เมื่อผู้แสดง แสดงจบแล้ว ผู้วิจัยในฐานะผู้สังเกตและผู้ประเมินผลควรตั้งคำถามและคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของผู้แสดง แต่ละคนว่าเป็นอย่างไร ควรแก้ไขตรงไหน โดยไม่มุ่งเน้นว่าใครแสดงดีหรือไม่ดี ผู้วิจัยใช้คำถามและหัวข้อวิจัยที่เชื่อมโยงกันด้วย

ในระหว่างที่ดำเนินวิเคราะห์และอภิปรายผลของการแสดง ทั้งผู้วิจัยและผู้สังเกตต่าง ๆ ต้องไปประกอบ ซึ่งได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้แรงเสริมทางบวก และการฝึกซ้อมพฤติกรรม

ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม

ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงเพิ่มเติม พฤติกรรมการพูดที่เหมาะสม

ขั้นที่ 5 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความสำคัญของการใช้ภาษาท่าทาง และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและสรุป

ครั้งที่ 3

หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู : พูดไม่มีหางเสียง

เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนฝึกนอกห้องเรียน
2. เพื่อนำนักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง

เพื่อลดพฤติกรรมการพูดไม่มีหางเสียงกับครู

อุปกรณ์

แผนภูมิคำถามจากบทบาทสมมติ

เอกสารบทบาทสมมติ

ดินสอ

กระดาษ

วิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

1.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

1.2 ผู้วิจัยติดตามผลการไปฝึกบังคับสายตา การออกเสียง และ

บริหารคอ ไหล่ และแขน

1.3 ผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ

ขั้นนำนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 5 - 10 นาที

2. ขั้นฝึก

2.1 ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับเทคนิคการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

เพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม ซึ่งในครั้งนี้เทคนิคที่ใช้คือ การใช้บทบาทสมมติ

ซึ่งมีขั้นตอนการฝึกดังนี้ คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยสร้างสถานการณ์สมมติ "พฤติกรรมการณ์พูด

ที่ไม่เหมาะสมกับครู : พูดไม่มีหางเสียง"

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดง

ก. การอ่านเครื่อง ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์

เกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์พูดไม่มีหางเสียงกับครูที่นักเรียนเคยประสบ

ข. การเลือกตัวผู้แสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัคร

เป็นผู้แสดงจำนวน 6 คน

ค. การจัดฉากแสดง ผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมติ

ให้อาสาสมัครอ่านเพื่อจัดฉากให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

ง. ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้

แสดงบทบาทสมมติเป็นผู้สังเกตเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการแสดง และแจกกระดาษ ดินสอ

ให้ผู้สังเกตการณ์ เพื่อบันทึกพฤติกรรมของผู้แสดง

จ. การเตรียมความพร้อมก่อนการแสดง ผู้วิจัยให้อาสาสมัคร

ลองแสดงบทบาทตามที่ตนได้รับ เพื่อขจัดความตื่นเต้น ประหม่า วิตกกังวล

ฉ. การแสดง ผู้วิจัยให้ผู้แสดงแสดงตามบทบาทที่ตนได้รับ

ขั้นแสดงนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 35 นาที

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง

เมื่อผู้แสดง แสดงจบแล้ว ผู้วิจัยให้ผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์

อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของผู้แสดงแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร โดยไม่มุ่งเน้นว่า

ใครแสดงดีหรือไม่ดี และการแสดงครั้งนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด และ

วิเคราะห์พฤติกรรมการณ์พูดตามบทบาทต่าง ๆ ในหัวข้อต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่า ด้รูกานต์ ใช้คำพูดกับครูเหมาะสมหรือไม่ และ

ควรจะพูดกับครูว่าอย่างไร

๒. นักเรียนคิดว่า จิไล เป็นคนอย่างไร และทำถูกหรือไม่

๓. นักเรียนคิดว่า วัตถุประสงค์ของการแสดงเรื่องไม่ อย่างไร

ในระหว่างการวิเคราะห์และอภิปรายผลของการแสดงครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ

ต่อไปนี้ประกอบ ซึ่งมีได้แก่ การอภิปรายแบบนัก การอภิปรายกลุ่มย่อยนัก การอภิปรายแบบเสริมทางบวก และการฝึกซ้อมพฤติกรรม

ชั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดงนี้ใช้เวลาแต่ละครั้ง

ประมาณ 10 นาที

ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม

ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงเพิ่มเติม พฤติกรรมการพูดที่เหมาะสม

กับครู : ชุมมีหางเสียง

ขั้นที่ 5 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสรุปข้อคิดและ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการแสดงบทบาทสมมติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปนี้ใช้เวลาแต่ละครั้ง

ประมาณ 10 นาที

3. ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมในการใช้ภาษา

ถ้อยคำ และภาษาท่าทางที่ทำให้ครูพอใจ ไม่ว่าคำพูด หรือไม้อกรธ

3.2 มอบหมายงานให้นักเรียนไปหาโอกาสใช้คำพูดที่เหมาะสม

กับครูทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

ขั้นสรุปนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 5 - 10 นาที

4. ขั้นติดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่มอบหมายให้ไปหาโอกาสใช้คำพูด

ที่เหมาะสมกับครูนอกห้องเรียนก่อนการฝึกในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สืบเกิดจากการร่วมกิจกรรมบทบาทสมมติ
2. สืบเกิดจากการแสดงความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกัน

เหตุการณ์การพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู : พูดไม่มีหางเสียง

สถานการณ์สมมติ

วันหนึ่งในชั่วโมงวิชาการงานพื้นฐานและอาชีพ ครูเจษฎีให้นักเรียนประดิษฐ์สิ่งของ จากวัสดุที่ใช้แล้ว นางเข่าประดิษฐ์แจกันดอกไม้จากขวดน้ำพลาสติกที่ไม่ใช้แล้ว ขณะที่ นางเข่ากำลังใช้มีดกรีดขวดน้ำพลาสติก ธวัชชัยเดินมาชนมือของนางเข่า มีดจึงพลาดไป กรีดแขนธวัชชัย ทำให้เลือดไหลออกมามาก ครูเจษฎีบอกให้นักคิดค้นไปหยาบยาทา เจอร์ โอโอดีนในตู้ยาหลังห้องเรียน ปรากฏว่า ยาทาเจอร์โอโอดีนซึ่งครูเจษฎีเอามาเก็บไว้ในตู้ยา เมื่อเข้านี้หายไป ครูเจษฎีจึงให้นักคิดค้นหยาบยาแดงมาให้แทน เมื่อครูเจษฎีใส่ยาแดงให้ ธวัชชัยแล้ว ครูเจษฎีจึงถามผู้เรียนว่า "ผู้เรียน...ใครหยาบยาทาเจอร์โอโอดีนไปไหนจะ" ผู้เรียนตอบว่า "ถึงกับหน้าระบายสีลงบนแจกันพลาสติก" จบครูเจษฎีว่า "ไม่รู้เหมือนกัน เมื่อเข้านี้ยังเห็นครูเก็บไว้ในตู้ยาเลย" วิไลซึ่งนั่งติดกับผู้เรียนสะกิดที่แขนผู้เรียน พร้อมกับพูดว่า "นี่เธอ ! ทำไมไม่หันหน้าไปพูดกับครูล่ะ แล้วยังพูดไม่มีหางเสียงอีก จ้าไม่ได้หรือที่ครูบอกสอนเมื่อเข้านี้ว่าให้พูดกับครูว่า...ไม่ทราบค่ะ...." ผู้เรียน นึกขึ้นได้จึงขอใบวิไลที่ช่วยเตือน ครูเจษฎีพูดเสริม "วิไลพูดถูกแล้วจะ ดีมากเลยค่ะ นักเรียน จ้าไว้ละจะ การพูดกับครูหรือผู้ใหญ่กว่าต้องพูดมีหางเสียง นักเรียนชายพูดว่า "ครับ" นักเรียนหญิงพูดว่า "ค่ะ"

ตอนท้ายชั่วโมง ครูเจษฎีให้นักเรียนทุกคนส่งงานที่ बनाได้ะ คิดค้นค้นยังทำไม่เสร็จ จึงลุกขึ้นถามครูเจษฎี "ครูครับ....ผมขออนุญาตส่งหลังพักกลางวันได้ไหมครับ ผมยังทำ ไม่เสร็จครับ" ครูเจษฎีอนุญาต และชมคิดค้นว่า "ดีมากจะ...คิดค้นค้น เธอพูดมีหางเสียง ฟังแล้ว ระรื่นหู ทุกคนควรเอาอย่างคิดค้นนะจะ" แล้วครูเจษฎีจึงบอกนักเรียนทุกคนไปพักรับประทานอาหารกลางวันที่โรงอาหารได้

บทบาทของครูเรมู

สมมติฉันชื่อ ครูเรมู เป็นครูสอนวิชาकरणพื้นฐานและอาชีพ วันหนึ่งฉัน
 ให้นักเรียนประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุเหลือใช้จากขวดน้ำพลาสติก ขณะที่นั่งเข่ากำลังใช้
 มีดกรีดขวดน้ำ ธีวชัยเดินมาชนมือฉัน มีดจึงพลาดไปกรีดแขนธีวชัยเข้า ทำให้
 เลือดไหลไม่หยุด ฉันจึงนำก๊อตทิฟพัฒนาไปหยาบยาหิงเจอร์ไอโอดีนในตู้ยาหลังห้อง เรียนมาให้
 ปรากฏว่า ยาหิงเจอร์ไอโอดีนหายไปแล้วฉันเพิ่งนึกมาเก็บไว้ในตู้ยานี้ เมื่อเข้านี้เอง
 ฉันจึงนำก๊อตทิฟพัฒนาไปหยาบยาแดงมาให้แทน แล้วใส่ยาแดงให้ธีวชัยแล้ว เมื่อใส่ยาให้ธีวชัยแล้ว
 ฉันจึงถามผู้รักษาที่หัวหน้าห้อง "ผู้รักษา... ากรยาหิงเจอร์ไอโอดีนไปไหนจะ" ซึ่งผู้รักษา
 ก็ไม่เห็นเหมือนกัน ฉันได้ยินวิไลเตือนผู้รักษาที่พูดว่ามีทางเสี่ยงกับครู จึงพูดเสริม
 "วิไลพูดถูกแล้วจะ ดีมากเลยค่ะ นักเรียนจำไว้ละจ๊ะ การพูดกับครูหรือผู้ใหญ่กว่าต้องพูดมีทางเสี่ยง
 นักเรียนชายพูดว่า "ครับ" นักเรียนหญิงพูดว่า "ค่ะ" ตอนท้ายชั่วโมง ฉันให้นักเรียนเอางาน
 มาส่งที่โต๊ะ ก๊อตทิฟพัฒนายังไม่เสร็จฉันจึงอนุญาตให้ก๊อตทิฟพัฒนาส่งตอนหลังพักกลางวัน พร้อมกับ
 อนุญาตให้นักเรียนทุกคนไปพักรับประทานอาหารกลางวันได้

บทบาทของนางเขาว์

สมมติฉันชื่อ นางเขาว์ เรียนอยู่ที่ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง
 วันหนึ่งงานชั่วโมงวิชาการงานพื้นฐานและอาชีพ ครูเรมูให้ประดิษฐ์สิ่งของจากวัสดุที่ใช้แล้ว
 จากขวดน้ำพลาสติก ฉันจึงประดิษฐ์แจกันดอกไม้ ขณะที่ฉันใช้มีดกรีดขวดน้ำพลาสติก
 ธีวชัยเดินมาชนมือฉัน มีดพลาดไปถูกแขนธีวชัย ทำให้เลือดไหลไม่หยุด

บทบาทของธีวชัย

สมมติฉันชื่อ ธีวชัย เรียนอยู่ที่ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง
 วันหนึ่งงานชั่วโมงวิชาการงานพื้นฐานและอาชีพ ขณะที่นั่งเข่ากำลังใช้มีดกรีดขวดน้ำพลาสติก
 ฉันชุ่มขามเดินมาชนเอามือนางเขาว์ มีดพลาดกรีดแขนของฉัน เลือดไหลไม่หยุด
 ฉันเจ็บมาก ครูเรมูเอายาแดงมาให้ใส่แผลให้ฉัน

บทบาทของกิตติพัฒน์

สมมติฉันชื่อ กิตติพัฒน์ เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง วันหนึ่งในชั่วโมงวิชาการงานพื้นฐานและอาชีพ ทีวีชัยถูกเปิดกรดที่แขน เลือดไหลไม่หยุด ครูเรณูบอกให้ฉันไปหียยาที่จอร์ไอโอดีนในตู้ยาหลังห้องเรียน ปรากฏว่า ยาที่จอร์ไอโอดีนหายไปจากตู้ยา ฉันจึงหียยาแดงมาให้ครูเรณูแทน ตอนท้ายชั่วโมง ครูเรณูให้ส่งงาน ฉันยังทำไม่เสร็จจึงขออนุญาตส่งหลังพักกลางวัน "ครูครับ...ผมขออนุญาตส่งหลังพักกลางวันได้ไหมครับ ผมยังทำไม่เสร็จครับ"

บทบาทของณัฐกานต์

สมมติฉันชื่อ ณัฐกานต์ เป็นหัวหน้าห้องชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง วันหนึ่งในชั่วโมงวิชาการงานพื้นฐานและอาชีพ ในขณะที่ฉันกำลังก้มหน้าทาสีลงบนแจกันพลาสติก ครูเรณูถามฉัน ฉันตอบครูเรณูโดยไม่ได้หันหน้าไปมองหน้าครูเรณู และพูดไม่มีหางเสียงกับครูเรณู "ไม่รู้เหมือนกัน เมื่อเข้าทูลยังเห็นครูเก็บไว้ในตู้ยาเลย" วิชาลซึ่งนั่งติดกับฉันสะกิดที่แขนฉัน แล้วเตือนให้พูดมีหางเสียงกับครู ฉันจึงขอบใจวิชาล

บทบาทของวิชาล

สมมติฉันชื่อ วิชาล เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง วันหนึ่งในชั่วโมงวิชาการงานพื้นฐานและอาชีพ ในขณะที่ฉันกำลังประดิษฐ์แจกันพลาสติก ฉันได้ยินณัฐกานต์ ซึ่งนั่งใกล้กับฉันพูดไม่มีหางเสียงกับครู ฉันจึงสะกิดแขนเตือนณัฐกานต์ "นี่เธอ ! ทำไมไม่หันหน้าไปพูดกับครูล่ะ แล้วยังพูดไม่มีหางเสียงอีก จำไม่ได้หรือที่ครูพยายามสอนเมื่อเข้านี้ว่าให้พูดกับครูว่า....ไม่ทราบค่ะ....."

ครั้งที่ 4

หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู : พูดล้อเล่นกับครู

เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลงานที่มอบหมายให้ไปฝึกการพูดมีหางเสียงกับครู
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง

เพื่อลดพฤติกรรมล้อเล่นกับครู

อุปกรณ์

1. เอกสารบทบาทสมมติ
2. แผนภูมิคำถามจากบทบาทสมมติ
3. กระดาษ
4. ดินสอ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ
 - 1.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.2 ผู้วิจัยติดตามผลเกี่ยวกับการฝึกพูดมีหางเสียงกับครู ที่มอบหมาย

ให้นักเรียนไปฝึก

1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมที่นักเรียนไปฝึกนอกห้องเรียน และผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ

ขั้นนำนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 5 - 10 นาที

2. ขั้นฝึก

2.1 ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับเทคนิคการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

เพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม ซึ่งการฝึกในครั้งนี้เทคนิคที่ใช้คือ ภาวกับบทบาทสมมติ

ซึ่งมีขั้นตอนการฝึกดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยสร้างสถานการณ์สมมติ "พฤติกรรมการณ์หลุด

ที่ไม่เหมาะสมกับครู : ล้อเล่นกับครู"

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดง

ก. การยื่นเครื่อง ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์

เกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์ล้อเล่นกับครูที่นักเรียนเคยประสบ

ข. การเลือกตัวผู้แสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัคร

เป็นผู้แสดงจำนวน 4 คน

ค. การจัดฉากแสดง ผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมติ

ให้อาสาสมัครอ่านเพื่อจัดฉากให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

ง. ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้

แสดงบทบาทสมมติเป็นผู้สังเกตเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการแสดง และแจกกระดาษ ดินสอ

ให้ผู้สังเกตการณ์ เพื่อบันทึกพฤติกรรมของผู้แสดง

จ. การเตรียมความพร้อมก่อนการแสดง ผู้วิจัยให้อาสาสมัคร

ลองแสดงบทบาทตามที่ตนได้รับ เพื่อขจัดความตื่นเต้น ประหม่า วิตกกังวล

ฉ. การแสดง ผู้วิจัยให้ผู้แสดงแสดงตามบทบาทที่ตนได้รับ

ขั้นแสดงนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 35 นาที

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง

เมื่อผู้แสดง แสดงจบแล้ว ผู้วิจัยให้ผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์

อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของผู้แสดงแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร โดยไม่มุ่งเน้นว่าใคร

แสดงดีหรือไม่ดี และการแสดงครั้งนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใดบ้าง และ

วิเคราะห์ความรู้สึกตามบทบาทต่าง ๆ ในหัวข้อต่อไปนี้

1. สมชาติติดกับครูอย่างไร คำพูดของสมชาติที่ติดกับครู เช่นนั้น

เหมาะสมหรือไม่

2. ถ้านักเรียนเป็นสมชาติ นักเรียนจะพูดอย่างไร

3. นักเรียนคิดว่าดวงใจ เป็นคนอย่างไร ทาถูกไหม

เพราะเหตุใด

4. นักเรียนคิดว่างานที่ใช้คำพูดกับครูเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ในระหว่างการวิเคราะห์และอภิปรายผลของการแสดงครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ต่อไปนี้ประกอบด้วย ซึ่งได้แก่ การให้คำแนะนำ การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้แรงเสริมบวก และการฝึกซ้อมพฤติกรรม

ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดงนี้ใช้เวลาแต่ละครั้ง ประมาณ 10 นาที

ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม

ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงเพิ่มเติม พฤติกรรมการพูดที่

เหมาะสมกับครู : ไม่ล้อเล่นกับครู

ขั้นที่ 5 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิด

และประโยชน์ที่ได้รับจากการแสดงบทบาทสมมติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 10 นาที

3. ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมในการใช้ภาษา ถ้อยคำ และภาษาท่าทางที่ทำให้ครูพอใจ ไม่รำคาญ หรือไม่โกรธ

3.2 มอบหมายงานให้นักเรียนไปหาโอกาสใช้คำพูดที่เหมาะสมกับครูนอกห้องเรียน

ขั้นสรุปนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 5 - 10 นาที

4. ขั้นติดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่มอบหมายให้ไปหาโอกาสใช้คำพูดที่เหมาะสมกับครูทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนก่อนการฝึกในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมบทบาทสมมติ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกัน

พฤติกรรมการณ์ที่ไม่เหมาะสมกับครู : ล้อเล่นกับครู

สถานการณ์สมมติ

วันหนึ่งในชั่วโมงวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูไพลินสอนเรื่อง การทำมาหากิน นักเรียนฟังครูไพลินอธิบายอย่างตั้งใจ เมื่อครูไพลินอธิบายเสร็จ จึงซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไปแล้ว ปรากฏว่านักเรียนตอบได้ทุกคน ครูไพลินชม "ดีมากค่ะ ที่นักเรียนตั้งใจเรียนกันดีมาก" ครูไพลินถามต่อ "สมชาติ...อนาคตเธออยากมีอาชีพอะไร" สมชาติพูดลอยหน้าลอยตา "แต่ก่อนไหนรถเมล์ เตี้ยวนี้ไม่ต้องไหนรถเมล์แล้วค่ะ มีสีทันชาย่ง่าย สนุกด้วย" (เสียงเพื่อนหัวเราะลั่นห้อง) วิรัตน์พูดเสริม "ครูครับ...สมชาติเขาอยากขายเป็นเศรษฐีครับ" ครูไพลินจึงหันมาพูดกับสมชาติว่า "สมชาติ...ถ้าเธออยากขายเป็นเศรษฐี เธอต้องรู้จักประหยัด" สมชาติรีบพูดสอดขึ้นว่า "อ้อครับ ! บรีสช่วยคุณประหยัดได้" (เสียงเพื่อนหัวเราะชอบใจอีกครั้งหนึ่ง) ดวงใจหันหน้ามามองสมชาติด้วยสีหน้าแข็งขอร้อง แล้วพูดขึ้น "นี่สมชาติ ! พูดกับครูดี ๆ หน่อย อย่าล้อเล่นครูสิ" ครูไพลินรู้สึกไม่พอใจ และปรามสมชาติ แล้วหันหน้าไปถามนที "แล้วเธอล่ะ อนาคตอยากมีอาชีพอะไร" นทีลุกขึ้นตอบ "เป็นครูครับ" ดวงใจลุกขึ้นตอบ "เป็นนางพยาบาลค่ะ" ครูเรณูขม่นทีและดวงใจ "ดีมากค่ะ ทั้งนทีและดวงใจพูดมีหางเสียงตอบกับครู และไม่ล้อเล่นกับครู ทุกคนช่วยกันปรามมือให้นทีและดวงใจค่ะ" นักเรียนทุกคนปรบมือดังกระหึ่มทั่วห้อง นทีและดวงใจยิ้มรับ เสียงระฆังดังขึ้น ครูไพลินจึงรีบสั่งงานนักเรียน "ครูให้กลับบ้าน ให้นักเรียนไปทำจุดประสงค์ที่ 25 แล้วพรุ่งนี้ให้นำมาส่งที่โต๊ะครู"

บทบาทของครูไพลิน

สมมติฉันชื่อ ครูไพลิน เป็นครูสอนวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง วันหนึ่งฉันและเพื่อนกำลังสอนเรื่อง การทำมาหากิน ได้ซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไปแล้ว ปรากฏว่านักเรียนทุกคนตอบได้ ฉันจึงชมนักเรียนที่ตั้งใจเรียน "ดีมากค่ะ ที่นักเรียนตั้งใจเรียนดีมาก" และถามสมชาติต่อ "สมชาติ...อนาคตเธออยากมีอาชีพอะไร" ปรากฏว่าสมชาติตอบไม่ตรงคำถาม พูดล้อเล่นกับฉัน ฉันรู้สึกไม่พอใจ และได้พูดปราม

สมชาติ แล้วหันไปถามคนที่ต่อ หอคือเสียงระฆังหมดชั่วโมง ฉันจึงรีบสั่งการบ้านนักเรียน แล้วพา
มาส่งที่วัดะฉันในวันรุ่งขึ้น

บทบาทของสมชาติ

สมชาติฉันชื่อ สมชาติ เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง
ฉันชอบพูดล้อเล่นกับครู วันหนึ่งในชั่วโมงวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ขณะที่ครูไพสิณ
สอนเรื่อง การทำมาหากิน ครูไพสิณถามฉัน ฉันจึงล้อเล่นครูไพสิณ "แต่ก่อนนิทรรถเมล์
เดี๋ยวนี้ไม่ต้องงนิทรรถเมล์แล้วคะ มีสกินขายง่าย สุกด้วย" และฉันได้พูดสอดขึ้นในขณะที่
ครูไพสิณพูด "โอ้ครับ ! บรีสช่วยคุณประหยัดได้" ครูไพสิณไม่พอใจและปรามฉัน

บทบาทของวิรัตน์

สมชาติฉันชื่อ วิรัตน์ เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง
วันหนึ่งในชั่วโมงวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ขณะที่ครูไพสิณสอนเรื่อง การทำมาหากิน
ครูไพสิณถามสมชาติ ฉันพูด โดยที่ครูไพสิณไม่ได้ถามฉันว่า "ครูครับ สมชาติเขาอยากขาย
เป็นเศรษฐีครับ"

บทบาทของนที

สมชาติฉันชื่อ นที เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง วันหนึ่งในชั่วโมง
วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ขณะที่ครูไพสิณสอนเรื่อง การทำมาหากิน ครูไพสิณถามฉันถึง
อาชีพในอนาคต ฉันตอบครูไพสิณตามตรงไม่ได้ล้อเล่นกับครูเหมือนสมชาติว่า "เป็นครูครับ"
ครูไพสิณจึงชมฉันให้เพื่อน ๆ ฟัง และบอกให้เพื่อน ๆ ปรบมือให้ฉัน

บทบาทของดวงใจ

สมมติฉันชื่อดวงใจ เป็นหัวหน้าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง วันหนึ่งใน
ชั่วโมงวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ขณะที่ครูไพสินสอนเรื่อง การทำมาหากิน สมชาติชอบ
พูดล้อเล่นกับครู ฉันรู้สึกไม่พอใจจึงหันไปมองหน้าสมชาติเพื่อขอร้องให้เขาหยุดล้อเล่นกับครู
เมื่อครูไพสินถามฉันว่าอนาคตอยากมีอาชีพอะไร ฉันลุกขึ้นตอบครูว่า "อยากเป็นนางพยาบาลค่ะ"
ครูไพสินจึงชมฉันให้เพื่อน ๆ ฟัง แล้วบอกให้เพื่อน ๆ ปรบมือให้ฉัน

ครั้งที่ 5

หัวข้อ เรื่อง พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : พูดคำหยาบ

เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลงานที่มอบหมายให้ไปฝึก
2. เพื่อนำนักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง

เพื่อลดพฤติกรรมการพูดคำหยาบกับเพื่อน

อุปกรณ์

1. แผนภูมิคำตามจากวิธีทัศน์แม่แบบ
2. เทปวิธีทัศน์แม่แบบ

วิธีดำเนินการ

1. ชี้แนะ
 - 1.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.2 ผู้วิจัยติดตามผลเกี่ยวกับการใช้คำพูดที่เหมาะสมกับครู ที่มอบหมาย

ให้นักเรียนไปฝึก

- 1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับ

พฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมที่นักเรียนไปฝึกนอกห้องเรียน และผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ

ชี้แนะนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 5 - 10 นาที

2. ชี้ฝึก

- 2.1 ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับเทคนิคการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

เพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม ซึ่งการฝึกในครั้งนี้เทคนิคที่ใช้คือ การใช้เทคนิคแม่แบบ

มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดคำขยาบ ว่ามี

ผลเสียต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร

ขั้นนำนี้ใช้เวลาแต่ละครั้ง 5 - 10 นาที

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยฉายวีดิทัศน์เรื่อง "พฤติกรรมกรรมการพูดที่ไม่

เหมาะสมกับเพื่อน : พูดคำขยาบ" และให้นักเรียนฟังบทพฤติกรรมแม่แบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนแบบพฤติกรรมของแม่แบบ

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและซักถาม

เกี่ยวกับพฤติกรรมของแม่แบบว่าเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่เพียงใด ตามหัวข้อที่กำหนด
ในแผนภูมิ ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าตัวละคร (จักรพันธ์ เอกฤทธิ์ วรพงษ์)

ใช้คำพูดกับเพื่อนเหมาะสมหรือไม่ และควรจะพูดกับเพื่อนว่าอย่างไร

2. นักเรียนคิดว่าตัวละครแม่แบบ (สันติ วิไลวรรณ)

ใช้คำพูดกับเพื่อนเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

3. นักเรียนคิดว่าตัวละครแม่แบบ (สันติ วิไลวรรณ)

สมควรที่จะเลียนแบบหรือไม่ เพราะเหตุใด

ในระหว่างที่นักเรียนอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรม
ของแม่แบบนั้น ผู้วิจัยจะใช้เทคนิคในระหว่างการวิเคราะห์และอภิปรายผลของการแสดงครั้งนี้
ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ต่อไปนี้ประกอบ ซึ่งได้แก่ การให้คำแนะนำ การให้ข้อมูลย้อนกลับ
การให้แรงเสริมทางบวก และการฝึกซ้อมพฤติกรรม

ขั้นเสนอแม่แบบนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 30 - 35 นาที

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิด และประโยชน์ที่ได้จากการใช้เทคนิคแม่แบบ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นสรุปนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 10 - 15 นาที

3. ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมในการใช้ภาษา ถ้อยคำ และภาษาท่าทางให้เหมาะสมกับกาลเทศะที่ทำให้เพื่อนพอใจ ไม่อับอาย ไม่โกรธ

3.2 ผู้วิจัยมอบหมายงานให้นักเรียนไปฝึกพูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพ
ขั้นสรุปนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 5 - 10 นาที

4. ขั้นติดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลที่มอบหมายให้ไปฝึกก่อนการฝึกในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูวีดิทัศน์แม่แบบ
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกันของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

บทละครแม่แบบครั้งที่ 5 เรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : พูดคำหยาบ"

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
1	1	CAPTION บทละครแม่แบบ เรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่ เหมาะสมกับเพื่อน : พูดคำหยาบ"	FADE IN/OUT ดนตรี
	2	FADE IN บรรยากาศด้านขึ้น เรือน ครูวิชัยให้นักเรียนทำ กิจกรรมค้นหาคำศัพท์ใน ชั่วโมงภาษาอังกฤษ	
	3	MS ครูวิชัยอธิบายกิจกรรม	"วันนี้ครูจะให้ให้นักเรียนทำกิจกรรม ร่วมกัน โดยครูจะให้ให้นักเรียนแบ่ง ออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน ให้ นักเรียนค้นหาคำศัพท์จากพจนานุกรม อังกฤษ - ไทย คนละ 1 เล่ม เมื่อค้นได้คำศัพท์แล้วให้เขียน ลงไป ใครมีข้อสงสัยบ้าง"

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
	4	<p>MLS/PAN ปรากฏว่านักเรียนไม่มีใครสงสัย ครูวิชัยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มจากนั้นแจกกระดาษคำศัพท์พร้อมพจนานุกรมอังกฤษ-ไทยและให้นักเรียนลงมือปฏิบัติร่วมกัน</p> <p>(เวลาดำเนินกิจกรรมผ่านไปพอสมควร)</p>	
	5	MS ภาพจับที่การทำงานของกลุ่มวิไลวรรณ	
	6	CU วิไลวรรณเอามือตบหลังจักรพันธ์และกระแทกเสียง	"เฮ้ย ! ช่วยกันหน่อยซิ มีวข้าวอยู่ได้เดี๋ยวก็ไหม้หมดหรอก"
	7	MCU จักรพันธ์โมโห ตะคอก	"ตบกูทำไมวะ แหกตาจูบ้างซิ กำลังหาอยู่นี่ไง"
	8	CU วิไลวรรณกล่าวขอโทษ	"ลืมตัวไปหน่อย ขอโทษด้วยเพื่อน"

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
	9	MCU จักรพันธ์บ่นน้อยใจ	"ขอโทษมันหายเจ็บหรือวะ"
	10	CU เอกฤทธิ์เอาเท้าสะกดวารพงษ์ และพูด	"เขี่ย ! พงษ์ ดูไอ้จักรนิ ทำเป็นน้อยใจไปได้ เรื่องแค่นี้"
	11	MCU วารพงษ์ทำเสียงในลำคอในเชิงตอบรับแต่ยังคงก้มหน้าค้มตากำลัณฑ์ต่อ	
2	1	MLS ครูวิชัยกล่าวเตือน	"เฮ้ย นักเรียนทำกันถึงไหนแล้ว มีวแต่เล่นกันอยู่นั่นแหละ จะหมดชั่วโมงแล้วนะ"
		MCU ภาพจับนักเรียนหลายกลุ่มก้มหน้าก้มตา หากำลัณฑ์กันอย่างเคร่งเครียด	
		MS ภาพจับกลุ่มของวิไลวรรณกำลังหยอกล้อกันเล่นไม่ตั้งใจทำงานกัน เอกฤทธิ์ขยับขี้นกับวารพงษ์	"ดูคำศัพท์นี่สิ... จำไว้นะ เราจะเอาไว้อ้อพวกผู้หญิงกัน"

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
	2	MS ภาพจับที่กลุ่มของสันติ ซึ่งกำลังแบ่งงานกันทำอย่างขะมักเขม้น	
	3	CU สันติ เสนอ	"นี่พวกเรา เวลาจำกัดนะ ฉันทว่าเพื่อความรวดเร็ว เรามาแบ่งงานกันทำดีกว่า คือ ข้อคำถามมี 20 ข้อ ฉันทว่า 2 คนต่อ 10 ข้อ เปิดค้นหาค้นหนึ่ง และลงมือเขียน คนหนึ่ง ตกลงใหม่"
	4	MCU นักเรียนแต่ละคนตอบตกลงตามข้อเสนอแนะของสันติ	
	5	MS ครูวัยยเดินมาที่โต๊ะ และบอกให้นักงานมาส่ง	"เฮ้! โทษหมดเวลาแล้ว นี่ตัวแทนกลุ่มเตรียมส่งงานได้ กลุ่มไหนเสร็จก่อน ครูจะนำไปฝากก่อนได้ หากกลุ่มไหนยังไม่เสร็จ ก็ต้องทำต่อไปจนกว่าจะเสร็จ"
	6	MCU กลุ่มสันติส่งเสียงแสดงความดีใจ	"เฮ้... ข้อสุดท้ายพอดี จะได้ไปเล่นแล้ว"

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
	7	MS แพรวพรรณหันมาพูดกับเพื่อนในกลุ่ม	"เอ้า ช่วยกันหน่อย เหลืออีก 1 ชื่อเท่านั้น"
	8	CU วิไลวรรณหันหน้าไปมองเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ และพูดขึ้นว่า	"กลุ่มอื่นเสร็จกันหมดแล้ว กลุ่มเราเพิ่งทำได้ 5 ชื่อ แล้วจะหาอย่างไรดี"
	9	MCU จักรพันธ์ส่าย	"แม่เลย อดเล่นเลขกุ"
	10	MCU เอกฤทธิ์เสริม	"อดแตกขนมอีกต่างหาก"
	11	CU วารพงษ์หันหน้ามองเพื่อน และพูดตัดพ้อ	"กูบอกแล้วไง ให้ช่วยกันทำผลเป็นอย่างไรละ"
	12	MCU วิไลวรรณ จักรพันธ์ เอกฤทธิ์ แสดงสีหน้าไม่สบายใจเมื่อเห็นเพื่อน ๆ หลายคนได้รับอนุญาตให้ออกไปพักผ่อนได้	ZOOM IN FADE OUT/CUT

ครั้งที่ 6หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียนชื่อบุพการีเวลา 60 นาทีวัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลงานที่มอบหมายให้ไปฝึก
2. เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง

ได้อย่างเหมาะสม เพื่อลดพฤติกรรมการล้อเลียนชื่อบุพการี

อุปกรณ์

1. เอกสารบทบาทสมมติ
2. กระดาษ
3. ดินสอ
4. แผนภูมิคำถามจากบทบาทสมมติ

วิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

- 1.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
- 1.2 ผู้วิจัยติดตามผลเกี่ยวกับการฝึกพูดอย่างสุภาพ ไม่พูดคำหยาบ

ที่มอบหมายให้ไปฝึกกับเพื่อนนอกห้องเรียน

- 1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับ

พฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมที่นักเรียนไปฝึกนอกห้องเรียน และผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ

ขั้นนำนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 5 - 10 นาที

2. ขั้นฝึก

- 2.1 ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับเทคนิคการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

เพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม ซึ่งการฝึกในครั้งนี้เทคนิคที่ใช้คือ การ角色扮演สมมติ

ซึ่งมีขั้นตอนการฝึกดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยสร้างสถานการณ์บทบาท "พฤติกรรมการณ์พูด

ที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียนชื่อเพื่อน

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดง

ก. การยื่นเครื่อง ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมล้อเลียนชื่อเพื่อนที่นักเรียนเคยประสบ

ข. การเลือกตัวผู้แสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัครเป็นผู้แสดงจำนวน 5 คน

ค. การจัดฉากแสดง ผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมติให้อาสาสมัครอ่านเพื่อจัดฉากให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

ง. ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้แสดงบทบาทสมมติเป็นผู้สังเกตเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการแสดง และแจกกระดาษ ดินสอให้ผู้สังเกตการณ์ เพื่อบันทึกพฤติกรรมของผู้แสดง

จ. การเตรียมความพร้อมก่อนการแสดง ผู้วิจัยให้อาสาสมัครลองแสดงบทบาทตามที่ตนได้รับ เพื่อขจัดความตื่นเต้น ประหม่า วิตกกังวล

ฉ. การแสดง ผู้วิจัยให้ผู้แสดงแสดงตามบทบาทที่ตนได้รับ ขั้นแสดงนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 35 นาที

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง

เมื่อผู้แสดง แสดงจบแล้ว ผู้วิจัยให้ผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของผู้แสดงแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร โดยไม่มุ่งเน้นว่าใครแสดงดีหรือไม่ดี และการแสดงครั้งนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใดบ้าง และวิเคราะห์ความรู้สึกตามบทบาทต่าง ๆ ในหัวข้อต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่า วิจัย สมศักดิ์ ใช้คำพูดกับเพื่อนเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

2. คำถาม เขียน ใน ชาว ไทย เรียน จะ รู้ สื่อ อย่าง ไร

ทำถูกหรือไม่ใช่ที่ตะเพื่อน และควาจะพูดกับ เพื่อนอย่างไร

3. นัก เรียน คิด ว่า สว วิทย์ ใช้ คำ พูด กับ เพื่อน

เหมาะสมควรหรือไม่ เพราะเหตุใด

ในระหว่างการวิเคราะห์และอภิปรายผลของการแสดงครั้งนี้

ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ค่อยไปประกอบ ซึ่งได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ข้อมูลย้อนกลับ

การให้แรงเสริมทางบวก และการฝึกซ้อมพฤติกรรม

ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ

10 นาที

ขั้นที่ 4 ขั้น แสดง เพิ่ม เติม

ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงเพิ่มเติมพฤติกรรมที่พูดที่เหมาะสม

กับเพื่อน : ไม่ล้อเลียนชื่อปากกา

ขั้นที่ 5 ขั้น แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ และ สรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปข้อคิด

และประโยชน์ที่ได้รับจากการแสดงบทบาทสมมติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปนี้ใช้เวลาแต่ละครั้ง

ประมาณ 10 นาที

3. ขั้น สรุป

3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมในการใช้ภาษา

ถ้อยคำ และภาษาท่าทางที่ทำให้เพื่อนพอใจ ไม่ว่าจะด้วย หรือไม่มีโครง

3.2 ผู้วิจัยมอบหมายงานให้นักเรียนฝึกใช้คำพูดที่เหมาะสม

กับกาลเทศะกับเพื่อนนอกห้องเรียน ไม่ล้อเลียนชื่อปากกาของเพื่อน

ขั้นสรุปนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 5 - 10 นาที

4. ขั้นตอนตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ไปฝึกใช้คำพูด
ที่เหมาะสมกับกาลเทศะ ไม่ล้อเลียนชื่อบุคลากรของเพื่อนก่อนการฝึกในครั้งต่อไป
การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมบทบาทสมมติ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกัน

พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียนชื่อพ่อกับ

สถานการณ์สมมติ

วันหนึ่งในชั่วโมงศิลปะ ครูฝึกระให้นักเรียนช่วยกันวาดรูปลงบนกำแพงรั้วโรงเรียน ในหัวข้อ "เรารักธรรมชาติ" โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน เวลาผ่านไปพอสมควร ในกลุ่มของชาลี ซึ่งมีวิชัย สมศักดิ์ และสุวิทย์ ทำงานช้ากว่ากลุ่มอื่น ชาลีจึงเตือนให้ช่วยกันเร่งทำงาน อย่างมีวามแต่เล่นกัน เพราะเกรงว่างานจะไม่เสร็จ วิชัยนึกสนุกขึ้นมา พูดกับชาลี ว่า "ตาแอ๊ด...บ่นไปได้" ชาลีโกรธมากพูดโพล่งออกไปว่า "เฮ้ย ! นั่นชื่อพ่อกู อย่าล้อเลียนชื่อพ่อกูะ ได้ยามีเรื่อง" สมศักดิ์ยิ้มและหันไปมองวิชัยและชาลี แล้วพูดว่า "ตาแอ๊ด... ยายแจ้ว... ล้อเลียนชื่อพ่อแม่กันอยู่นั่นแหละ ช่วยกันเร่งมือหน่อยสิ" วิชัยไม่พอใจสมศักดิ์ที่ ล้อเลียนชื่อแม่ จึงกระโดดเตะสมศักดิ์ ชาลีผสมโรงอีกคน ต่อยไปที่ใบหน้าสมศักดิ์ และเตะออก สมศักดิ์ "นี่นะ อชากล้อเลียนชื่อพ่อกูขึ้นมา บอกแล้วได้ยามีเรื่อง" สุวิทย์วิ่งเข้ามา "นี่พวกนาย ทำมาเล่นกันรุนแรงอย่างนี้ละ ฉันว่าเลิกล้อเลียนชื่อพ่อแม่กันเสียที พ่อแม่ใคร ใครก็รัก พวกนายควรให้ความเคารพท่าน ไม่ดีหรอก ชื่อฉันเถอะ" พร้อมกับหันหน้าชิงขอร้องมา ทางวิชัย ชาลี และสมศักดิ์ ทุกคนหันหน้ามามองสุวิทย์ และแยกย้ายกันทำงานต่อ เวลาผ่านไป พอสมควร กลุ่มอื่นวาดรูปกันเสร็จ และทยอยออกไปพักกัน สุวิทย์เอ่ยขึ้น "เร่งมือหน่อยเพื่อน เกือบเสร็จแล้ว อีกนิดเดียวเท่านั้น" วิชัย ชาลี สมศักดิ์ พักหน้าแล้วก็หันหน้าทำงานต่อ ในที่สุด งานที่ครูฝึกระมอบหมายให้ทำ ก็เสร็จตามเวลาที่กำหนด

บทบาทของครูผีระ

สมมติฉันชื่อ ครูผีระ เป็นครูสอนวิชาศิลปะชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง วันหนึ่งฉันให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน วาดรูปลงบนกำแพงรั้วของโรงเรียนในหัวข้อ " เรารักธรรมชาติ " ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

บทบาทของชาลี

สมมติฉันชื่อชาลี ฉันเรียนอยู่ที่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในชั่วโมงศิลปะ ครูให้นักเรียนวาดรูปบนกำแพงรั้วโรงเรียนในหัวข้อ " เรารักธรรมชาติ " โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน ฉันเป็นหัวหน้ากลุ่ม ซึ่งมีวิชัย สมศักดิ์ และสุวิทย์ เป็นเพื่อนร่วมงาน ฉันเห็นว่าเวลาผ่านไปพอสมควรแล้ว กลุ่มของฉันทำงานช้ากว่ากลุ่มอื่น ฉันจึงเตือนเพื่อน ๆ เร่งทำงาน อย่านัวแต่เล่นกันเพราะเกรงว่างานจะไม่เสร็จ ปรากฏว่าวิชัยล้อเลียนชื่อพ่อฉัน ฉันโกรธมาก พุดโหรงออกมากว่า " เฮ้ย ! นั่นชื่อพ่อกู อยาล้อเลียนชื่อพ่อกูนะ เด็ขามีเรื่อง " เมื่อฉันพูดจบ สมศักดิ์ล้อเลียนชื่อพ่อฉันอีกคนหนึ่ง ฉันโกรธสมศักดิ์มาก จึงตบไปที่ใบหน้าและตะคอกสมศักดิ์ว่า " นั่นนะ อยากล้อเลียนชื่อพ่อกูตึกนัก บอกแล้วเด็ขามีเรื่อง " สุวิทย์เข้ามาห้ามฉันจึงทำงานต่อ เวลาผ่านไปพอสมควร สุวิทย์เตือนให้เร่งมือ ฉันพยักหน้า และก้มหน้าทำงานต่อ

บทบาทของวิชัย

สมมติฉันชื่อวิชัย ฉันเรียนอยู่ที่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในชั่วโมงศิลปะ ครูให้นักเรียนวาดรูปบนกำแพงรั้วโรงเรียนในหัวข้อ " เรารักธรรมชาติ " โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน ในขณะที่ทำงาน ชาลีเตือนให้ช่วยกันเร่งทำงาน ฉันจึงล้อเลียนชื่อพ่อของชาลี " ตาแอ๊ด บ่นไม่ได้ " และสมศักดิ์ล้อเลียนชื่อแม่ของฉัน ฉันรู้สึกไม่พอใจ จึงกระโดดเตะสมศักดิ์ สุวิทย์เข้ามาห้ามและขอเรื่องให้ฉันเลิกล้อเลียนชื่อพ่อแม่เพื่อน ฉันและเพื่อนแยกย้ายกันทำงานต่อ เวลาผ่านไปพอสมควร กลุ่มอื่นวาดรูปกันเสร็จและทยอยออกไปพักกัน สุวิทย์เตือนให้เร่งมือ ฉันพยักหน้าในที่สุดงานที่ครูผีระมอบหมายให้ทำก็เสร็จตามเวลาที่กำหนด

บทบาทของสมศักดิ์

สมมติฉันชื่อสมศักดิ์ ฉันเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในชั่วโมงศิลปะครูให้นักเรียนวาดรูปบนภาพผนังโรงเรียนในหัวข้อ "เรารักธรรมชาติ" โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน ในขณะที่ทำงาน ฉันล้อเลียนชื่อพ่อของชาติ และแม่ของวิชัย "ตาแอ๊ด...ยายแจ้ว...ล้อเลียนชื่อพ่อแม่กันอยู่ได้แหละ ช่ายกันแรงมือหน่อยซิ" ฉันจึงถูกวิชัยกระโดดเตะ และสมศักดิ์ต่อขที่หน้า สุวิทย์เข้ามาห้าม และขอร้องไห้ฉันเลิกล้อเลียนชื่อพ่อแม่ของเพื่อน ฉันและเพื่อนแยกย้ายกันทำงานต่อ เวลาผ่านไปพอสมควร กลุ่มอื่นวาดรูปเสร็จและทยอยออกไปพักกัน สุวิทย์เตือนให้แรงมือ ฉันพยักหน้า ในที่สุดงานที่ครูมีระมอบหมายให้ทำก็เสร็จตามเวลาที่กำหนด

บทบาทของสุวิทย์

สมมติฉันชื่อสุวิทย์ ฉันเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในชั่วโมงศิลปะครูให้นักเรียนวาดรูปบนภาพผนังโรงเรียนในหัวข้อ "เรารักธรรมชาติ" โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน ในขณะที่ทำงาน เพื่อน ๆ ล้อเลียนชื่อพ่อแม่ และเกิดขกต่อยกันขึ้น ฉันจึงวิ่งไปห้ามและขอร้องไห้เพื่อน ๆ เลิกล้อเลียนชื่อพ่อแม่กันเสียที "นี่พวกนายทำไมเล่นกันรุนแรงอย่างนี้ละ ฉันว่าเลิกล้อเลียนชื่อพ่อแม่กันเสียที พ่อแม่ใคร ใครก็รัก พวกนายควรรู้ความเคารพท่าน...ไม่ดีหรอก...เชื่อฉันเถอะ" ฉันมองหน้าวิชัย ชาติ และสมศักดิ์ในเชิงขอร้องไห้เลิกเล่นกัน และต่างคนต่างทำงานต่อ เวลาผ่านไปพอสมควร กลุ่มอื่นวาดรูปกันเสร็จและทยอยออกไปพักกัน ฉันจึงเตือนให้แรงมือ "แรงมือหน่อยเพื่อน เกือบเสร็จแล้ว อีกนิดเดียวเท่านั้น"

ครั้งที่ 7

หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียนมด้อยของเพื่อน

เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลงานที่มอบหมายให้ไปฝึกนอกห้องเรียน
2. เพื่อให้ นัก เรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง

เพื่อลดพฤติกรรมล้อเลียนมด้อยของเพื่อน

อุปกรณ์

1. แผนภูมิคำถามจากวิธีทัศน์แม่แบบ
2. เทปวิธีทัศน์แม่แบบ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ
 - 1.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของ การฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
 - 1.2 ผู้วิจัยติดตามผลการใช้คำถามดูให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ไม่ล้อเลียน

ชื่อพหุการีของเพื่อน ที่มอบหมายให้ไปฝึก

- 1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน

เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมที่นักเรียนไปฝึกนอกห้องเรียน และผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ

ขั้นนำนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 5 - 10 นาที

2. ขั้นฝึก

ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับเทคนิคการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม ซึ่งการฝึกในครั้งนี้เทคนิคที่ใช้คือ การใช้เทคนิคแม่แบบ มีขั้นตอนดังนี้

ชั้นที่ 1 ชั้นคา

ผู้วิจัยสนทนาศึกษาคำถามเกี่ยวกับปมต่อของผล เจริญ และเจริญมาหาโรงเรียน
พหุภาษาเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งได้แก่ ความสูง - เตี้ย และความเป็น - มอห
ของร่างกาย

ชั้นนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 5 - 10 นาที

ชั้นที่ 2 ชั้นเสนอแนะแบบ

2.1 ผู้วิจัยฉายวีดิทัศน์ เรื่อง "พฤติกรรมกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับ
เพื่อน : ล้อเลียนเพื่อนค้อยของเพื่อน" และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมแม่แบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมจากแม่แบบ

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปรายร่วมกัน และแสดงความคิดเห็น
เกี่ยวกับพฤติกรรมของแม่แบบ ว่าเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่ เพียงใด ตามหัวข้อ
ที่กำหนดในแผนภูมิ ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าตัวละคร (วีระ เฉลิมชัย) เป็นคนอย่างไร
ใช้คำพูดเหมาะสมหรือไม่ และควรใช้คำพูดอย่างไร

2. นักเรียนคิดว่าตัวแม่แบบ (ชยธร ไพลิน) เป็นคนอย่างไร
ใช้คำพูดกับเพื่อนเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

3. นักเรียนคิดว่าตัวแม่แบบ (ชยธร ไพลิน) สมควรที่จะ
เลียนแบบหรือไม่ อย่างไร

ในระหว่างที่นักเรียนอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของแม่แบบนี้
ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ต่อไปนี้ประกอบ ซึ่งได้แก่ การให้คำแนะนำ การให้ข้อมูลย้อนกลับ
การให้แรงเสริมทางบวก และการฝึกซ้อมพฤติกรรม

ชั้นเสนอแนะแบบนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 30 - 35 นาที

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการใช้เทคนิคแม่แบบ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นสรุปนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 10 - 15 นาที

3. ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมในการใช้ภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทางที่ทำให้เพื่อนพอใจ ไม่อับอาย ไม่โกรธ

3.2 ผู้วิจัยมอบหมายงานให้นักเรียนฝึกใช้คำพูดที่เหมาะสม ไม่ล้อเลียนบดขยี้ของเพื่อนนอกห้องเรียน

ขั้นสรุปนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 5 - 10 นาที

4. ขั้นติดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ไปฝึกใช้คำพูดที่เหมาะสม ไม่ล้อเลียนบดขยี้เพื่อนนอกห้องเรียน ก่อนการฝึกอีกครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอที่ค้นแม่แบบ
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกันของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

บทละครแม่แบบครั้งที่ 7 เรื่อง "พฤติกรรมการณ์ที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียนมด้อยเพื่อน"

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
1	1	CAPTION บทละครแม่แบบ เรื่อง "พฤติกรรมการณ์ที่ไม่ เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียนมด้อยเพื่อน"	FADE IN/OUT ดนตรี
	2	FADE IN บรรยากาศภายใน ห้องเรียน ครูธำนิกำลัง อธิบายเรื่องวิธีการออก ก่าลังกาย ในชั่วโมง พลศึกษา	
	3	MS ครูธำนิกำลังอธิบาย (นักเรียนหลายคนยกมือขึ้น)	"วันนี้เราจะเรียนเรื่อง วิธีการ ออกก่าลังกายที่ถูกต้อง ใคร ชอบออกก่าลังกายบ้าง"

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
	4	MCU ครูธานีกล่าวชม และอธิบายต่อ	"ดีมากครับ... การออกกำลังกาย มีวิธีปฏิบัติดังนี้ คือ ข้อ 1 ควร ออกกำลังกายในเวลาตอนเช้า หรือตอนเย็น ไม่ควรออกกำลังกาย ในขณะที่มีแดดจัด"
	5	CU วีระพูดสอต่อขึ้น	"ครูครับ... อย่างนุสรรา ต้อง ออกกำลังกายตอนที่ไม่มีลมพัด ไม่จับตัวปลิวแน่ ผมยังกะกึ่งแห้ง เขอรันแน่ะ"
	6	MCU เฉลิมช่วยพูดเสริม	"ส่วนอรชिरา... ต้องออกกำลังกาย ตอนไม่มีคน ไม่จับปลิวไปกับเขาแน่ อ้าวยังกะตุ้มเดินได้" (เสียงเพื่อนในชั้นหัวเราะขบขัน)
	7	MS (นุสรราและอรชिरาหันหน้ามามอง วีระและเฉลิมช่วยอย่างไม่พอใจ)	
	8	MCU ชยธรตำหนิเพื่อน	"แม่จิง... พวกเธอนี้... ล้อเลียนเขา ทำไม"

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
	9	CU ครูธานีปรามนักเรียนและกล่าวต่อ	"ข้อ 2 หลังจากออกกกำลังกายเสร็จแล้ว คารนั่งพักให้เหงื่อแห้งประมาณ 30 นาที แล้วจึงไปอาบน้ำ"
	10	MCU วีระพูดโพล่งขึ้นมาอีก	"อย่างกิดดี...ไม่ต้องพักถึงครึ่งชั่วโมงหรอกครับ เหงื่อเขาแห้งเร็วกว่าเพื่อน เพราะไม่มีใครบังลม...สูงอย่างกะเสาโทรเลข" (เสียงเพื่อนในชั้นหัวเราะชอบใจอีกครั้งหนึ่ง)
	11	CU ชยธรเตือน	"เฮ้ย ! ฟังครูอธิบายก่อน อย่าพูดมาก เตี่ยขาดลงไปเล่นกลางสนาม"
	12	MS วีระและเจิมชัยหันหน้ามามองชยธร และทำท่าไม่พอใจ	
2	1	PAN/CU เพื่อนในชั้นหลายคนแสดงสีหน้าไม่พอใจวีระและเจิมชัยมากขึ้นในขณะที่ครูธานีหยุดการสอนชั่วคราว	(บรรยากาศในชั้นเรียนเงียบลง)

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
	2	<p>MS ครูธาในชุดเปรยขึ้น</p> <p>MCU ชยธรรมลุกขึ้นไปชวนอรชรีรา</p> <p>CU อรชรีราปฏิเสธ</p> <p>MS ชยธรรมองหน้าเชิงบังคับ แล้วพูดว่า</p> <p>MCU โพลินพูดเสริม</p> <p>(นักเรียนทุกคนวิ่งไปเล่นที่สนามหน้าหน้าโรงเรียน)</p> <p>ZOOM IN FADE OUT/CUT</p>	<p>"ใครมีข้อสงสัยอะไรอีกหรือไม่ ถ้าไม่มี ครูอนุญาตให้ไปวิ่ง ออกกำลังกายกลางสนามได้"</p> <p>"อรชรีรา... ไปเล่นไล่จับกันนะ"</p> <p>"ไม่เอาละ... เราขี้ขี้ม่งง่าม เกะกะ พวกนายเปล่า ๆ"</p> <p>"ไปเถอะนะ... ไม่มีใครเขาคิดกับเธออย่างนั้นหรอก"</p> <p>"ไปเถอะ... ฉันอีกคนที่ไม่เคยคิดกับเธออย่างนั้นเลยละ"</p> <p>(โพลินวิ่งไปคว้าแขนอรชรีรา วิ่งไปสนามหน้าพร้อมกัน)</p>

ครั้งที่ 8

หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : เขาะ

เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวัน
2. เพื่อให้ นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทั้งภาษาถ้อยคำและภาษาท่าทาง

เพื่อลดพฤติกรรมเขาะเขี้ยวเพื่อน

อุปกรณ์

1. แผนภูมิคำถามจากวิธีทัศน์แม่แบบ
2. เทปวิธีทัศน์แม่แบบ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นนำ

- 1.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
- 1.2 ผู้วิจัยติดตามผลงานเกี่ยวกับการใช้คำพูดที่เหมาะสมกับเพื่อน

ไม่ล้อเลียนบุคคลของเพื่อน ที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึก

- 1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน

เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมที่นักเรียนไปฝึกนอกห้องเรียน และผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ

ขั้นนำนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 5 - 10 นาที

2. ขั้นฝึก

ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับเทคนิคการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก เพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม ซึ่งการฝึกในครั้งนี้เทคนิคที่ใช้คือ การใช้เทคนิคแม่แบบ มีขั้นตอนดังนี้

ชั้นที่ 1 ชั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาศักยภาพเกี่ยวกับแนวคิด และเสีย ของการพูดเยาะเย้ย

ชั้นนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 5 - 10 นาที

ชั้นที่ 2 ชั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยฉายวิดีโอเรื่อง "พฤติกรรมกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม

กับเพื่อน : เยาะเย้ยเพื่อน" และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมแม่แบบ

2.2 ผู้วิจัยนำหลักการเปลี่ยนแปลงแบบพฤติกรรมแม่แบบ

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับ

พฤติกรรมของแม่แบบ ว่าเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่ เพียงใด ตามหัวข้อที่กำหนดใน
แผนภูมิ ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าตัวละคร (คานิง) ใช้คำพูดเหมาะสมหรือไม่

เพราะเหตุใด และควรจะพูดกับเพื่อนอย่างไร

2. นักเรียนคิดว่าตัวแม่แบบ (ฤดี วิไล) ใช้คำพูดกับเพื่อน

เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

3. นักเรียนคิดว่าตัวแม่แบบ (ฤดี วิไล) สมควรที่จะเลียนแบบ

ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

ในระหว่างที่นักเรียนอภิปราย และซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของแม่แบบนั้น

ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ต่อไปนี้ประกอบ ซึ่งได้แก่ การให้คำแนะนำ การให้ข้อมูลย้อนกลับ

การให้แรงเสริมทางบวก และการฝึกซ้อมพฤติกรรม

ชั้นเสนอแม่แบบนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 30 - 35 นาที

ชั้นที่ 3 ชั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากการใช้

เทคนิคแม่แบบ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ชั้นสรุปนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 10 - 15 นาที

3. ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมในการใช้ภาษา
ถ้อยคำ และภาษาท่าทางให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ที่ทำให้เพื่อนพอใจ ไม่อับอาย ไม่โกรธ

3.2 ผู้วิจัยมอบหมายงานให้นักเรียนไปฝึกใช้คำพูดที่เหมาะสม
กับกาลเทศะ ไม่พูดเขาะเขี่ยเพื่อนนอกห้องเรียน

ขั้นสรุปนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 5 - 10 นาที

4. ขั้นติดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่ทำไปฝึกใช้คำพูดที่เหมาะสมกับเพื่อน
ไม่พูดเขาะเขี่ยเพื่อนนอกห้องเรียน ก่อนการฝึกในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนในการดูวีดิทัศน์แม่แบบ
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกันของนักเรียน
3. สังเกตการสรุปของนักเรียน

บทละครแม่แบบครั้งที่ 8 "พฤติกรรมการณ์ที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : เขาะเขี้ยเพื่อน"

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
1	1	CAPTION บทละครแม่แบบ เรื่อง "พฤติกรรมการณ์ที่ไม่เหมาะสม กับเพื่อน : เขาะเขี้ยเพื่อน"	FADE IN/OUT ดนตรี
	2	FADE IN บรรยากาศในชั้นเรียน ครูชัชวราภรณ์กำลังสอนเรื่องข่าว เหตุการณ์ วันสำคัญ ในชั่วโมงวิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และ นักเรียนนั่งเรียนอย่างตั้งใจ	
	3	MS/ ครูชัชวราภรณ์นำเข้าสู่บทเรียน	"นักเรียนทราบไหมครับว่า ในขณะที่มีเหตุการณ์อะไร เกิดขึ้นที่ภาคใต้ของเรา ที่เป็นข่าวใหญ่ ฆาตกรรมข่าว ทุกวันนี้
	4	MS นักเรียนหลายคนยกมือตอบคำถาม	

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
	5	MCU ครูชัชธรกล่าวชมนักเรียน	"เก่งมากครับ... แสดงว่านักเรียนติดตามข่าวอยู่เป็นประจำ"
	6	MS ครูชัชธรหยิบหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งขึ้นมา พร้อมกับสรุปข่าวให้นักเรียนฟัง	
1	1	MS ครูชัชธรถามนักเรียน	"เออละ ครูเห็นนักเรียนทุกคนตั้งใจเรียนมากในวันนี้ ครูจะลองถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไป เพื่อความเข้าใจ ใครลองบอกครูซิว่า 4 จังหวัดภาคใต้ มีจังหวัดอะไรบ้าง"
	2	MS นักเรียนหลายคนยกมือที่จะตอบคำถาม แต่เอกชัยมองออกไปทางหน้าต่าง	
	3	MS ครูชัชธรจึงเรียกเอกชัยตอบคำถาม	

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
	4	MCU เอกชัยเหลียวหน้าเหลียวหลังและ ตอบด้วยเสียงค่อย ๆ ไปด้วย (เสียงเพื่อนในชั้นหัวเราะเขาะ และโห่ฮา) PAN/MS	"ไม่ทราบครับ"
	5	CU คำนึงสบถคำ	"อะไรกัน แค่นี้ก็ตอบไม่ได้ ข้าออกตั้ง"
	6	MCU ครูชัชธรหันมาถามกิตติ	"แล้วเธอล่ะ... มีจังหวัด อะไรบ้าง"
	7	CU กิตติลุกขึ้นยึดตอบอย่างมั่นใจ (เสียงเพื่อนในชั้นหัวเราะเขาะ และโห่ฮาอีกครั้งหนึ่ง) PAN/MS	"นครศรีธรรมราช บัตตานี สงขลา นราธิวาส ครับ"
	8	CU ภาพจับที่กิตติหันมามองเพื่อนที่ หัวเราะเขาะและโห่ฮาอย่างต่าหน้า และพูดขึ้น	"พวกเธอ... หัวเราะเขาะ เขาทำไม อย่างน้อยกิตติก็ ตอบถูกต้อง 2 จังหวัดนะ"

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
	9	MS ภาพจับที่วิไลหันหน้าไปมองกิตติและ พูดเสริม	"ใช่แล้ว กิตติ เขาไม่ค่อย ถนัดเรื่องข่าวสารนักหรอก กิตติ เขาเก่งด้านกีฬาต่าง หากล่ะ"
	10	MCU ครูชัชธรรมองมาที่นิติแล้วถาม	"นิติ... เธอพอจะทราบบ้าง ไหมว่ามีจังหวัดอะไรบ้าง"
	11	CU นิติลุกขึ้นตอบอย่างมั่นใจ	"ยะลา ปัตตานี สตูล นราธิวาส ครับ"
	12	PAN/MS นักเรียนส่วนหนึ่งปรบมือให้นิติ	
	13	MCU ครูชัชธรรมหันมาถามดวงใจ	"ดวงใจจ๊ะ ประเพณีของ ภาคใต้มีอะไรบ้าง"
	14	CU ดวงใจยิ้มแล้วยืนขึ้นตอบครู	"ประเพณีบุญเดือนสิบค่ะ"
	15	PAN/MS เสียงปรบมือดังขึ้นอีกครั้งหนึ่ง	

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
	16	MCU ครูชัชชรัยยิ้มอย่างพอใจและกล่าวชม	<p>"ดีมากทั้งสองคน ตั้งใจฟัง ครูสอนดีมากและชอบใจ นักเรียนที่ปรบมือให้เพื่อน ไหนลองปรบมือให้เพื่อนอีก ครั้งสิครับ"</p> <p>(เสียงปรบมือดังขึ้น)</p> <p>ZOOM IN FADE OUT/CUT</p>

ครั้งที่ 9

หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ต่ำ

เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกนอกห้องเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกพฤติกรรมการแสดงออกทั้งภาษาด้วยคำและภาษาท่าทาง

เพื่อลดพฤติกรรมการต่ำเพื่อน

อุปกรณ์

1. แผนภูมิคำถามจากบทบาทสมมติ
2. เอกสารบทบาทสมมติ
3. กระดาษ
4. ดินสอ

วิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

- 1.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
- 1.2 ผู้วิจัยติดตามผลงานเกี่ยวกับการใช้คำพูดที่เหมาะสมกับเพื่อน

ไม่เขอะเขี้ยวเพื่อน ที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึก

- 1.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับ

พฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมที่นักเรียนไปฝึกนอกห้องเรียน และผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ

ขั้นนำนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 5 - 10 นาที

2. ขั้นฝึก

- 2.1 ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับเทคนิคการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

เพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม ซึ่งในครั้งนี้นี้เทคนิคที่ใช้คือ การใช้บทบาทสมมติ

ซึ่งมีขั้นตอนการฝึกดังนี้ คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ผู้วิจัยสร้างสถานการณ์บทบาท "พฤติกรรมการณ์พูด

ที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ด่า

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดง

ก. การอ่านเครื่อง ผู้วิจัยสนทนาเกี่ยวกับพฤติกรรมด่า ว่าทำให้เกิดผลเสียต่อตนเอง และผู้อื่นอย่างไร

ข. การเลือกตัวผู้แสดง ผู้วิจัยให้นักเรียนอาสาสมัคร เป็นผู้แสดงจำนวน 4 คน

ค. การจัดฉากแสดง ผู้วิจัยแจกเอกสารบทบาทสมมติ ให้อาสาสมัครอ่านเพื่อจัดฉากให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

ง. ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์ ผู้วิจัยให้นักเรียนที่ไม่ได้ แสดงบทบาทสมมติเป็นผู้สังเกตเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการแสดง และแจกกระดาษ ดินสอ ให้นักสังเกตการณ์ เพื่อบันทึกพฤติกรรมของผู้แสดง

จ. การเตรียมความพร้อมก่อนการแสดง ผู้วิจัยให้อาสาสมัคร ลองแสดงบทบาทตามที่ตนได้รับ เพื่อขจัดความตื่นเต้น ประหม่า วิตกกังวล

ฉ. การแสดง ผู้วิจัยให้ผู้แสดงแสดงตามบทบาทที่ตนได้รับ ขั้นแสดงนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 35 นาที

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง

เมื่อผู้แสดง แสดงจบแล้ว ผู้วิจัยให้ผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์อภิปรายร่วมกัน เกี่ยวกับบทบาทการแสดงของผู้แสดงว่าแต่ละคนเป็นอย่างไร โดยไม่มุ่งเน้นว่าใครแสดงดีหรือไม่ดี และการแสดงครั้งนี้มีประโยชน์กับนักเรียนมากน้อยเพียงใด และวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์พูดตามบทบาทต่าง ๆ ในหัวข้อต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่า กิตติ ธนวิชา ใช้คำพูดกับเพื่อน เหมาะสมหรือไม่ และควรจะพูดกับเพื่อนอย่างไร

2. นักเรียนคิดว่า ผู้พล ชยธรา รัชกาลที่๑คบเพื่อน

เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

3. ถ้านักเรียนเป็นผู้พล นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร เมื่อถูก

กีดกันและชนวิเศษ คำคล้ายกับยศคำกราบถวาย

ในระหว่างการทำกิจกรรมและอภิปรายผลของ การแสดง หน้าที่ ๖

ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ต่อไปนี้ประกอบ ซึ่งได้แก่ การใช้คำถามแนะนำ การให้ข้อมูลย้อนกลับ

การให้แรงเสริมทางบวก และการฝึกซ้อมพฤติกรรม

ขั้นที่ ๓ เคารวะและอภิปรายผลของการแสดง หน้าที่ ๖ เวลาแต่ละครั้ง

ประมาณ 10 นาที

ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม

ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมเพิ่มเติมพฤติกรรมกรรมการพูดที่

เหมาะสมกับเพื่อน : ไม่ค่า

ขั้นที่ 5 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และ

สรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการแสดงบทบาทสมมติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุปนี้ใช้เวลาแต่ละครั้ง

ประมาณ 10 นาที

3. ขั้นสรุป

3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลือกแนวทางที่เหมาะสมในการใช้ภาษา

ถ้อยคำ และภาษาท่าทางที่ทำให้เพื่อนพอใจ ไม่ร่าคาญ ไม่อับอาย ไม่โกรธ

3.2 ผู้วิจัยมอบหมายให้นักเรียนไปฝึกการใช้ถ้อยคำวาจาที่เหมาะสม

กับเพื่อน ไม่ค่าเพื่อน

ขั้นสรุปนี้ใช้เวลาแต่ละครั้งประมาณ 5 - 10 นาที

4. ขึ้นคิดตามผล

ผู้วิจัยให้นักเรียนรายงานผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ไปฝึกใช้ถ้อยคำ วาจาที่เหมาะสมกับเพื่อน ญาติๆ เพื่อน นอกห้องเรียน ก่อนการฝึกในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมบทบาทสมมติ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกัน

เหตุการณ์การนุดที่ไม่เหมาะสม : ต่ำ

สถานการณ์สมมติ

ในขณะที่สุพลกำลังนั่งดูทีวีอยู่ในห้องโสตทัศนูปกรณ์ ของโรงเรียนแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นรายการที่สุพลชอบมาก ขณะที่ตั้งหน้าตั้งตาดูด้วยใจจดใจจ่อ ชยธร ธนโชค และกิตติ ก็เข้ามาในห้องนั้น แล้วส่งเสียงดังเอะอะโวยวายลั่นห้อง อีกทั้งไล่เตะกัน แล้วเข้าไปเหยียบขาสุพลเข้าสุพลขอร้องให้ชยธร ธนโชค และกิตติ ออกไปเล่นที่อื่น "ขอโทษนะเพื่อน กรุณาออกไปเล่นที่อื่นฉันจะดูทีวี" ชยธรเข้าไปจับมือสุพล และขอโทษ "ขอโทษนะเพื่อน สนุกมากไปหน่อย ธนโชค กิตติ เราออกไปเล่นกลางสนามกันดีกว่าเพื่อน" ธนโชคหน้าบึ้ง และนุดว่า "แค่นี้...ทำเป็นวิโมหะไปได้ ฮีโร่ ! เอ๊ย...ไฮ้เบ๊อ๊ก" (ชยธรรีบคว้ามือธนโชค แล้วลากออกไปนอกห้อง) กิตติทำหน้าไม่พอใจ และเดินตาม และหันหน้ามามองสุพลอีกครั้งหนึ่ง แล้วตะโกนว่า "ไฮ้ ดิงต้อง...."

บทบาทของสุพล

สมมติฉันชื่อ สุพล ฉันเรียนอยู่ที่ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในช่วงว่างจึงเข้าไปดูทีวีในห้องโสตทัศนูปกรณ์ ขณะที่กำลังดูรายการที่ชอบมาก ชยธร ธนโชค และกิตติ ก็เข้ามาในห้อง แล้วส่งเสียงดังเอะอะโวยวายลั่นห้อง และไล่เตะกัน แล้วเข้ามาเหยียบขาฉันจึงขอร้องให้เพื่อน ๆ ออกไปเล่นกันข้างนอก "ขอโทษนะเพื่อน กรุณาออกไปเล่นที่อื่นฉันจะดูทีวี"

บทบาทของชยธร

สมมติฉันชื่อ ชยธร ฉันเรียนอยู่ที่ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในช่วงว่างฉัน ธนโชค และกิตติ เข้าไปในห้องโสตทัศนูปกรณ์ และส่งเสียงดังเอะอะโวยวายลั่นห้อง และไล่เตะกันพลาดทำไปเหยียบขาของสุพลเข้า ฉันเดิน เข้าไปจับมือสุพล และขอโทษเขา พร้อมทั้งชวนธนโชค และกิตติ ออกไปเล่นกลางสนาม "ขอโทษนะเพื่อน สนุกมากไปหน่อย ธนโชค

กิตติ เราออกไปเล่นกลางสนามกันดีกว่าเพื่อน" ธนวิชกับกิตติ ทำท่าจะไม่ยอมออกไป ฉันทจึงคว้ามือธนวิช และลากออกไปนอกห้อง

บทบาทของธนวิช

สมมติฉันทชื่อ ธนวิช ฉันทเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในชั่วโมงว่าง ฉันท ชยธร และกิตติ เข้าไปในห้องโสตทัศนูปกรณ์ และส่งเสียงดังเอะอะโวยวายล้นห้อง และไล่เตะกันพลาดทำไปเหยียบขาของสุพลเข้า สุพลขอร้องให้ฉันทออกไปเล่นข้างนอก ฉันทรู้สึกไม่พอใจอย่างมาก ชยธรวิ่งมาคว้ามือฉันท และลากฉันทออกไปนอกห้อง ฉันทจึงตำสุพลด้วยถ้อยคำหยาบคาย "แค่นี้..ทำเป็นฉันทไปไม่ได้ อีกรู้ ! เอ๊ย ให้อีกรู้"

บทบาทของกิตติ

สมมติฉันทชื่อ กิตติ ฉันทเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในชั่วโมงว่าง ฉันท ชยธร และธนวิช เข้าไปในห้องโสตทัศนูปกรณ์ และส่งเสียงดังเอะอะโวยวายล้นห้อง และไล่เตะกันพลาดทำไปเหยียบขาของสุพลเข้า สุพลขอร้องให้ฉันทออกไปเล่นข้างนอก ฉันทรู้สึกไม่พอใจอย่างมาก ในขณะที่ฉันทเดินออกจากห้อง ฉันทหันหน้ามามอง และตะโกนตำสุพล "ไอ้ตึงตึง"

ครั้งที่ 10-11หัวข้อเรื่อง สรพพฤติกรรมการณ์การพูดที่ไม่เหมาะสมเวลา 60 นาทีวัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกนอกห้องเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกถึงลักษณะพฤติกรรมการณ์การพูดที่ไม่เหมาะสม

ที่ได้รับจากการฝึกพฤติกรรมการณ์การแสดงออก

3. เพื่อให้นักเรียนรู้ผลที่ได้รับจากพฤติกรรมการณ์การพูดที่ไม่เหมาะสม
4. เพื่อให้นักเรียนบอกถึงประโยชน์ของการฝึกพฤติกรรมการณ์การแสดงออก

เพื่อลดพฤติกรรมการณ์การพูดที่ไม่เหมาะสม และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

อุปกรณ์

แผนภูมิ

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมการณ์การแสดงออก
2. ผู้วิจัยติดตามผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกการใช้ถ้อยคำวาจาที่เหมาะสมกับเพื่อน ไม่ตำเพื่อน
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์การพูดที่เหมาะสมที่นักเรียนไปฝึกนอกห้องเรียน และผู้วิจัยให้ข้อมูลย้อนกลับ
4. ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันระบุถึงลักษณะของพฤติกรรมการณ์การพูดที่ไม่เหมาะสมว่ามีอะไรบ้าง และให้นักเรียนยกตัวอย่างตามที่เข้าใจ
5. ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงผลที่จะได้รับจากพฤติกรรมการณ์การพูดที่ไม่เหมาะสมทั้งต่อครู ต่อเพื่อน และต่อตนเอง
6. ให้นักเรียนแต่ละคนบอกถึงพฤติกรรมการณ์การพูดที่ไม่เหมาะสมที่ตนได้

เคยแสดงว่ามีอะไรบ้าง มีอะไรเป็นสาเหตุ มีผลอย่างไร และนักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ อย่างไร

7. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนว่าได้นำสิ่งที่เรียนรู้ในเรื่องการฝึกพฤติกรรม
การแสดงออกไปใช้ในชีวิตประจำวันบ้างหรือไม่ และใช้ในด้านลักษณะใด ผลเป็นอย่างไร
8. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ถึงประโยชน์ของการฝึกพฤติกรรม
การแสดงออก เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ครั้งที่ 12หัวข้อเรื่อง บัจฉิมนิเทศเวลา 60 นาทีวัตถุประสงค์

เพื่อสรุปการฝึกปฏิบัติการการแสดงออก เพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม ทั้งภาษากายคำ และภาษาท่าทาง

อุปกรณ์

แผนภูมิ

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยสรุปเรื่องการฝึกปฏิบัติการการแสดงออก เพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม ซึ่งผลของการฝึกครั้งนี้จะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมกับครู และเพื่อน โดยนักเรียนจะต้องใช้ถ้อยคำวาจาที่เหมาะสมกับกาลเทศะ ที่ทำให้ครูและเพื่อน พอใจ ไม่รำคาญ หรือไม่อับอาย
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนจับคู่สนทนากันด้วยเรื่องอะไรก็ได้ โดยใช้คำพูดที่เหมาะสม
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนรวมกลุ่มใหญ่ เปิดเผยความรู้สึกในการฝึกครั้งนี้
4. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ที่ได้จากการฝึก และให้นักเรียนแสดงความรู้สึกตั้งแต่เริ่มเข้ากลุ่ม จนถึงการเสร็จสิ้นการเข้ากลุ่ม
5. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปผลที่ได้รับจากการทดลอง รวมทั้งข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
6. ผู้วิจัยขอให้นักเรียนที่เข้าร่วมการฝึกปฏิบัติการการแสดงออก เพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม และกล่าวปิดโปรแกรมการฝึกปฏิบัติการการแสดงออก

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัย และนักเรียนในกลุ่ม 2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการสอนแบบปกติ และบทบาทหน้าที่ของนักเรียนทุกคนที่ต้องปฏิบัติ 3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์ที่เหมาะสม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้วิจัยแนะนำตัวเอง 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกม "เพื่อนใจ" เพื่อสร้างสัมพันธภาพนักเรียนนักเรียนที่เข้ารับการสอนแบบปกติ 3. ผู้วิจัยบรรยายวัตถุประสงค์ของกิจกรรมว่า เพื่อให้เด็กที่ไม่รู้จักกันมาก่อน ได้ทำความรู้จักกัน และแนะนำเพื่อนให้คนอื่น ๆ รู้จัก รวมทั้งสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยและนักเรียนในกลุ่ม 4. ครูบรรยายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการสอนแบบปกติ และบทบาทหน้าที่ของนักเรียนทุกคนที่ต้องปฏิบัติ 5. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>6. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้ารับการสอนแบบปกติในครั้งนี้ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม</p>
2	ภาษาท่าทาง	<p>1. เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับภาษาท่าทางโดยประสานตากับผู้อื่น และการบริหาร คอ ไหล่ แขน</p> <p>อันเป็นพื้นฐานในการใช้ภาษาท่าทาง ประกอบการพูดให้เหมาะสมกลมกลืนกัน</p> <p>2. เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ในการเปล่งเสียง และควบคุมน้ำเสียงของตนได้</p>	<p>1. <u>ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับภาษาท่าทาง ได้แก่ น้ำเสียง การประสานสายตาท่าทาง</p> <p>2. <u>ขั้นสอน</u></p> <p>2.1 ผู้วิจัยบรรยายวิธีบังคับสายตาเป็นจังหวะตามตำแหน่งที่กำหนด คือ บน->กลาง ล่าง->กลาง ชาย->กลาง ขวา->กลาง ขวาบน->กลาง ขวาล่าง->กลาง ชายบน->กลาง ชายล่าง->กลาง พร้อมทั้งให้นักเรียนดูแผนภูมิประกอบคำบรรยาย</p> <p>2.2 ผู้วิจัยบรรยายวิธีมองฝ่ายตรงกันข้ามตามตำแหน่งที่กำหนดให้แต่ละตำแหน่ง ประมาณ 3 วินาที เริ่มจาก ผม หน้าผาก จมูก คาง</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<p>คอ แก้ม และสุดท้ายให้ประสานตากันประมาณ 1 นาที พร้อมทั้งดูแผนภูมิประกอบคำบรรยาย</p> <p>2.3 ผู้วิจัยบรรยายการบริหาร คอ ไหล่ และแขน พร้อมทั้งให้ดูแผนภูมิภาพประกอบการบริหาร</p> <p>2.4 ผู้วิจัยบรรยายวิธีการออกเสียง โดยเปล่งออกมาจากท้อง และสาธิตให้นักเรียนดู</p> <p>3. <u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความสำคัญของการใช้ภาษาท่าทาง และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม</p>
3	<p>พฤติกรรมกำกวมที่ไม่เหมาะสมกับครู : พูดไม่มีหางเสียง</p>	<p>เพื่อให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมกำกวมที่เหมาะสมทั้งภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทาง เพื่อลดพฤติกรรมกำกวมไม่มีหางเสียง</p>	<p>ตั้งแต่ ครั้งที่ 3 - 11 มีวิธีการดำเนินการทดลอง เช่นเดียวกันทุกครั้ง ดังนี้</p> <p>1. <u>ขั้นนำ</u></p> <p>ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกำกวมที่เหมาะสมและที่ไม่เหมาะสมเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
4	<p>พฤติกรรมการพูด ไม่เหมาะสม กับครู : ล้อเล่น กับครู</p>	<p>เพื่อให้นักเรียนได้ เรียนรู้เกี่ยวกับ พฤติกรรมการพูดที่ เหมาะสมทั้งภาษา ถ้อยคำ และภาษา ท่าทาง เพื่อลด พฤติกรรมการล้อเล่นกับครู</p>	<p>2. <u>ขั้นสอน</u> ผู้วิจัยบรรยาย เรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรม การพูดที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ที่ต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ พร้อมทั้งให้ดูสื่อประกอบคำบรรยาย จากนั้นผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียน อภิปราย ชักถาม และแสดง ความคิดเห็น</p> <p>3. <u>ขั้นสรุป</u> นักเรียนช่วยกันสรุป และผู้วิจัย สรุปเพิ่มเติม</p>
5	<p>พฤติกรรมการพูด กับเพื่อน : พูด คำหยาบ</p>	<p>เพื่อให้นักเรียนได้ พฤติกรรมการพูดที่ เหมาะสมทั้งภาษา ถ้อยคำ และภาษา ท่าทาง เพื่อลด พฤติกรรมการพูด คำหยาบกับเพื่อน</p>	

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
6	<p>พฤติกรรมการณ์พูด ที่ใหม่เหมาะสม กับเพื่อน : ล้อ เลียนชื่อบุพการี</p>	<p>เพื่อให้เด็ก เรียนได้ เรียนรู้เกี่ยวกับ พฤติกรรมการณ์พูดที่ เหมาะสมทั้งภาษา ถ้อยคำ และภาษา ท่าทาง เพื่อลด พฤติกรรมล้อเลียนชื่อ บุพการีของเพื่อน</p>	
7	<p>พฤติกรรมการณ์พูด ที่ใหม่เหมาะสม กับเพื่อน : ล้อ เลียนบมด้อย ของเพื่อน</p>	<p>เพื่อให้เด็ก เรียนได้ เรียนรู้เกี่ยวกับ พฤติกรรมการณ์พูดที่ เหมาะสมทั้งภาษา ถ้อยคำ และภาษา ท่าทาง เพื่อลด พฤติกรรมล้อเลียน บมด้อยของเพื่อน</p>	

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
8	<p>พฤติกรรมการณ์การพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : เขาะเขี้ยเพื่อน</p>	<p>เพื่อให้เด็ก เรียนได้ เรียนรู้เกี่ยวกับ พฤติกรรมการณ์การพูดที่ เหมาะสมทั้งภาษา ถ้อยคำ และภาษา ท่าทาง เพื่อลด พฤติกรรมเขาะเขี้ย เพื่อน</p>	
9	<p>พฤติกรรมการณ์การพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : คำ</p>	<p>เพื่อให้เด็ก เรียนได้ เรียนรู้เกี่ยวกับ พฤติกรรมการณ์การพูดที่ เหมาะสมทั้งภาษา ถ้อยคำ และภาษา ท่าทาง เพื่อลด พฤติกรรมด่าเพื่อน</p>	
10 - 11	<p>สรุปพฤติกรรมการณ์การพูดที่ไม่เหมาะสม</p>	<p>1. เพื่อให้เด็ก เรียน สามารถบอกถึงลักษณะ พฤติกรรมการณ์การพูดที่ไม่ เหมาะสมที่ได้รับจาก การสอนแบบปกติ</p>	

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		<p>2. เพื่อให้ นักเรียน สามารถบอกผลที่จะ เกิด จากพฤติกรรม การพูดที่ไม่เหมาะสม ถ้อยคำ และภาษา</p> <p>3. เพื่อให้ นักเรียนบอกถึง ประโยชน์ของ การเรียนรู้เกี่ยวกับ พฤติกรรม การพูดที่ เหมาะสม เพื่อลด พฤติกรรม การพูดที่ไม่ เหมาะสม และ สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้</p>	
12	ปัจจัยนิเทศ	เพื่อสรุปเกี่ยวกับ การเรียนรู้พฤติกรรม การ พูดที่เหมาะสม เพื่อลด พฤติกรรม การพูดที่ไม่ เหมาะสม	<p>1. ผู้วิจัยให้นัก เรียนสรุปข้อคิดที่ได้รับ จากการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรม การพูดที่เหมาะสม เพื่อลดพฤติกรรม การพูดที่ไม่เหมาะสม</p> <p>2. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม และเปิดโอกาส ให้นัก เรียนซักถาม</p>

ครั้งที่	หัวข้อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. ผู้วิจัยกล่าวขอปรึกษาเรียน และ กล่าวปิดโปรแกรมการสอนแบบปกติ

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 60 นาที

โปรแกรมการสอนแบบปกติ

ครั้งที่ 1

หัวข้อเรื่อง ปฐมนิเทศ

เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัย และนักเรียนในกลุ่ม
2. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการสอนแบบปกติ และบทบาทหน้าที่
ของนักเรียนทุกคนที่ต้องปฏิบัติ
3. เพื่อให้นักเรียนรู้จักประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรม
การพูดที่เหมาะสม

อุปกรณ์

- กระดาษสีแดงรูปดอกไม้
- แพนดุมิ

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแนะนำตัวเอง
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกม "เพื่อนใจ" เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่าง
นักเรียนในกลุ่ม โดยมีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม
 - 2.2 ผู้วิจัยแจกชิ้นส่วน "ดอกไม้สีแดง" ให้นักเรียนแต่ละคน
 - 2.3 ผู้วิจัยให้สัญญาณเริ่ม ให้นักเรียนนำชิ้นส่วนของตนเอง
ไปต่อกับเพื่อนคนอื่นให้เป็นดอกไม้ดอกเดียวกัน
 - 2.4 เมื่อนักเรียนแต่ละคนได้คู่ของตนแล้ว ให้นักเรียนคู่ชกถาม
ในหัวข้อต่อไปนี้

- 2.4.1 ชื่อ - นามสกุล และชื่อเล่น
- 2.4.2 ชอบอะไร ไม่ชอบอะไร
- 2.4.3 วิชาที่ชอบเรียน
- 2.4.4 ชอบทำอะไรในเวลาว่าง
- 2.4.5 อนาคตอยากเป็นอะไร
- 2.4.6 ใหนักเรียนแต่ละคู่ออกมารายงานผล
- 2.4.7 ใหนักเรียนแสดงความคิดเห็นจากกิจกรรมเกม "เพื่อนใจ"

2.5 ผู้วิจัยสรุปวัตถุประสงค์ของกิจกรรมว่า เพื่อให้ใหนักเรียนที่ไม่รู้จักกันมาก่อน ได้ทำความรู้จักกันและเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้วิจัยและใหนักเรียนในกลุ่ม

2.6 ผู้วิจัยบรรยายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการสอนแบบปกติว่าจะหาใหนักเรียนได้ เรียนรู้วิธีการพูดที่เหมาะสม รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของใหนักเรียนทุกคนที่ต้องปฏิบัติคือ การร่วมมือปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละครั้งให้เต็มที่ และเข้ากลุ่มครบทั้ง 12 ครั้ง

2.7 ผู้วิจัยเปิดโอกาสใหนักเรียนซักถาม

2.8 ผู้วิจัยใหนักเรียนสรุปประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าสอนแบบปกติในครั้งนี้ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

ครั้งที่ 2หัวข้อเรื่อง ภาษาท่าทางเวลา 60 นาทีวัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนได้ เรียนรู้เกี่ยวกับภาษาท่าทาง โดยประสานสายตากับผู้อื่น และการบริหารคอ ไหล่ แขน อันเป็นพื้นฐานในการใช้ภาษาท่าทางประกอบการพูดให้เหมาะสมกลมกลืนกัน

2. เพื่อให้ นักเรียนฝึกทักษะในการเปล่งเสียงและความคุมน้ำเสียงของตนเอง

อุปกรณ์

แผนภูมิประกอบคำบรรยายแสดงตำแหน่งการบังคับสายตา

วิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับภาษาท่าทาง ได้แก่ น้ำเสียง

การประสานสายตา ท่าทาง

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยบรรยายวิธีบังคับสายตาเป็นจังหวะตามตำแหน่งที่กำหนด

คือ บน -> กลาง ล่าง -> กลาง

ซ้าย -> กลาง ขวา -> กลาง

ขวบน -> กลาง ขวาล่าง -> กลาง

ซ้ายบน -> กลาง ซ้ายล่าง -> กลาง

พร้อมทั้งให้นักเรียนดูแผนภูมิประกอบคำบรรยาย

2.2 ผู้วิจัยบรรยายวิธีมองฝ่ายตรงกันข้ามตามตำแหน่งที่กำหนดให้

แต่ละตำแหน่งประมาณ 3 วินาที เริ่มจาก ผม หน้าผาก จมูก คาง คอ แก้ม และสุดท้าย

ให้ประสานสายตากับประมาณ 1 นาที พร้อมทั้งดูแผนภูมิประกอบคำบรรยาย

2.3 ผู้วิจัยบรรยายการบริหารคอ ไหล่ และแขน พร้อมทั้งให้ดูแผนภูมิ
ภาพประกอบการบรรยาย

2.4 ผู้วิจัยบรรยายวิธีการออกเสียง โดยเปล่งเสียงออกมาจากห้อง
และสาธิตให้นักเรียนดู

3. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความสำคัญของการใช้ภาษาท่าทาง และผู้วิจัย
สรุปผลเพิ่มเติม

ครั้งที่ 3

หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู : พูดไม่มีหางเสียง

เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสม ทั้งภาษาท่าทางและภาษากาย เพื่อลดพฤติกรรมการพูดไม่มีหางเสียงกับครู

อุปกรณ์

แผนภูมิประกอบคำบรรยายเรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู : พูดไม่มีหางเสียง"

วิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดไม่มีหางเสียงว่าทำให้ผลเสียแก่ตนเองอย่างไร และนักเรียนคิดว่าพฤติกรรมการพูดเช่นนั้นเหมาะสมหรือไม่เพราะเหตุใด

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู : พูดไม่มีหางเสียง พร้อมทั้งให้ดูแผนภูมิ "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู : พูดไม่มีหางเสียง"

2.2 ผู้วิจัยแจกกระดาษข้อความถามเกี่ยวกับเรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู : พูดไม่มีหางเสียง" ให้นักเรียนตอบลงในกระดาษ เขียนคำตอบของแต่ละคน ซึ่งข้อความถามมีดังนี้ คือ

1. นักเรียนคิดว่ามีลูกกาน้ำใช้คำพูดกับครูเหมาะสมหรือไม่ และควรจะพูดกับครูว่าอย่างไร
2. นักเรียนคิดว่าวิไลเป็นคนอย่างไร และทำถูกหรือไม่
3. นักเรียนคิดว่ากิตติพงษ์ใช้คำพูดกับครูเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

2.3 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปราย ชักถาม และแสดงความคิดเห็นในข้อความเดียวกับที่นักเรียนได้ตอบลงในกระดาษ และกระตุ้นให้นักเรียนเสนอแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์ที่ไม่เหมาะสมกับครู และมองเห็นประโยชน์ที่ได้จากการพูดที่เหมาะสม พูดมีหางเสียงกับครู

3. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง และเน้นการพูดที่ใช้ถ้อยคำไพเราะ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เหตุการณ์การพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู : พูดไม่มีทางเสียง

วันหนึ่งในชั่วโมงวิชาการงานพื้นฐานและอาชีพ ครูธัญญาให้นักเรียนประดิษฐ์สิ่งของ จากวัสดุที่ใช้แล้ว นางเขาวีประดิษฐ์แจกันดอกไม้จากขวดน้ำพลาสติกที่ไม่ใช้แล้ว ขณะที่ นางเขาวีกำลังใช้มีดกรีดขวดน้ำพลาสติก ธวัชชัยเดินมาชนมือของนางเขาวี มีดจึงพลาดไป กรีดแขนธวัชชัย ทำให้เลือดไหลออกมามาก ครูธัญญาอกำหนักคิดพัฒนาไปหยิบยาทิงเจอร์ ไอโอดีนในตู้ยาหลังห้องเรียน ปรากฏว่า ยาทิงเจอร์ไอโอดีนซึ่งครูธัญญาถือมาเก็บไว้ในตู้ยา เมื่อเข้านี้หายไ้ ครูธัญญาจึงนำมิดิพัฒนาหยิบยาแดงมาให้แทน เมื่อครูธัญญาใส่ยาแดงให้ ธวัชชัยแล้ว ครูธัญญาจึงถามผู้สังเกต "ผู้สังเกต...ใครหยิบยาทิงเจอร์ไอโอดีนไปไหนจ๊ะ" ผู้สังเกตกำลังก้มหน้าระบายสีลงบนแจกันพลาสติก ตอบครูธัญญาว่า "ไม่รู้เหมือนกัน เมื่อเข้ามายุ่งเห็นครูเก็บไว้ในตู้ยาเลย" วิไลซึ่งนั่งติดกับผู้สังเกตสะกิดที่แขนผู้สังเกต พร้อมกับพูดว่า "นี่เธอ! ทำไมไม่หันหน้าไปพูดกับครูล่ะ แล้วยังพูดไม่มีทางเสียงอีก จำไม่ได้หรือที่ครูสอนตอนเมื่อเข้านี้ว่าให้พูดกับครูว่า...ไม่ทราบค่ะ...." ผู้สังเกต นึกขึ้นได้จึงขอใบ้ใจวิไลที่ช่วยเตือน ครูธัญญาพูดเสริม "วิไลพูดถูกแล้วจ๊ะ ดีมากเลยล่ะ นักเรียน จำไว้นะจ๊ะ การพูดกับครูหรือผู้ใหญ่กว่าต้องพูดมีทางเสียง นักเรียนชายพูดว่า "ครับ" นักเรียนหญิงพูดว่า "ค่ะ"

ตอนท้ายชั่วโมง ครูธัญญาให้นักเรียนทุกคนส่งงานที่บันทึกไว้ กิตติพัฒน์ยังทำไม่เสร็จ จึงลุกขึ้นถามครูธัญญา "ครูครับ....ผมขออนุญาตส่งหลังพักกลางวันได้ไหมครับ ผมยังทำไม่เสร็จครับ" ครูธัญญาอนุญาต และชมกิตติพัฒน์ "ดีมากจ๊ะ...กิตติพัฒน์ เธอพูดมีทางเสียง ฟังแล้ว ระวังหนู ทุกคนควรเอาอย่างกิตติพัฒน์นะจ๊ะ" แล้วครูธัญญาจึงบอกนักเรียนทุกคนไปน้กัรับประทานอาหารกลางวันที่โรงอาหารได้

ครั้งที่ 4

หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู : พูดล้อเล่นกับครู

เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมทั้งภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทาง เพื่อลดพฤติกรรมล้อเล่นกับครู

อุปกรณ์

แผนภูมิประกอบคำบรรยาย เรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู : ล้อเล่นกับครู"

วิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมล้อเล่นกับครู ว่ามีผลเสียต่อตนเองอย่างไร และนักเรียนคิดว่าพฤติกรรมเช่นนั้นเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู : ล้อเล่นกับครู พร้อมทั้งให้ดูแผนภูมิ "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู : ล้อเล่นกับครู"

2.2 ผู้วิจัยแจกกระดาษข้อคำถามเกี่ยวกับเรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู : ล้อเล่นกับครู" ให้นักเรียนตอบลงในกระดาษเขียนคำตอบของแต่ละคน ซึ่งข้อคำถามมีดังนี้ คือ

1. สมชาติพูดกับครูอย่างไร คำพูดของสมชาติที่พูดกับครูเช่นนั้นเหมาะสมหรือไม่
2. ถ้านักเรียนเป็นสมชาติ นักเรียนจะพูดอย่างไร
3. นักเรียนคิดว่าดวงใจ เป็นคนอย่างไร ทำถูกไหม เพราะเหตุใด

2.3 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปราย ชักถาม และแสดงความคิดเห็น
ในข้อคำถามเดียวกับที่นักเรียนได้ตอบลงในกระดาษ และกระตุ้นให้นักเรียนเสนอแนวคิดเกี่ยวกับ
พฤติกรรมพูดล้อเล่นกับครู และมองเห็นผลประโยชน์ที่ได้จากการพูดที่เหมาะสม ไม่ล้อเล่นกับครู

3. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง
และเน้นการพูดที่เหมาะสมกับกาลเทศะ

พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับครู : ด้อเล่นกับครู

วันหนึ่งในชั่วโมงวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูไพลินสอนเรื่อง การทำมาหากิน นักเรียนฟังครูไพลินอธิบายอย่างตั้งใจ เมื่อครูไพลินอธิบายเสร็จ จึงซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่เขาเรียนไปแล้ว ปรากฏว่านักเรียนตอบได้ทุกคน ครูไพลินชม "ดีมากค่ะ ที่นักเรียนตั้งใจเรียนกันดีมาก" ครูไพลินถามต่อ "สมชาติ...อนาคตเธออยากมีอาชีพอะไร" สมชาติพูดลอยหน้าลอยตา "แต่ก่อนไหนรถเมล์ เตี้ยมันนี่ไม่ต้องไหนรถเมล์แล้วค่ะ มีสกินชายง่าย สู้มาด้วย" (เสียงเพื่อนหน้าห้อง) วิรัตน์พูดเสริม "ครูครับ...สมชาติเขาอยากขายเป็นเศรษฐีครับ" ครูไพลินจึงหันมาพูดกับสมชาติว่า "สมชาติ...ถ้าเธออยากขายเป็นเศรษฐี เธอต้องรู้จักประหยัด" สมชาติรีบพูดสอดขึ้นว่า "ไอ้ครับ ! บรีสช่วยคุณประหยัดได้" (เสียงเพื่อนหัวเราะชอบใจอีกครั้งหนึ่ง) ดวงใจหันหน้ามามองสมชาติด้วยสีหน้าเชิงขบขัน แล้วพูดขึ้น "นี่สมชาติ ! พูดกับครูดี ๆ หน่อย อย่าล้อเล่นครูสิ" ครูไพลินรู้สึกไม่พอใจ และปรามสมชาติ แล้วหันหน้าไปถามคนที่ "แล้วเธอล่ะ อนาคตเธออยากมีอาชีพอะไร" นทีลุกขึ้นตอบ "เป็นครูครับ" ดวงใจลุกขึ้นตอบ "เป็นนางพยาบาลค่ะ" ครูชมพูบนที่และดวงใจ "ดีมากค่ะ ทั้งนทีและดวงใจพูดมีหางเสียงกับครู และไม่ล้อเล่นกับครู ทุกคนช่วยกันปรามเมื่อหน้านทีและดวงใจค่ะ" นักเรียนทุกคนปรบมือดังกระหึ่มทั่วห้อง นทีและดวงใจยิ้มรับ เสียงระฆังดังขึ้น ครูไพลินจึงรีบสั่งงานนักเรียน "ครูให้กลับบ้าน ให้นักเรียนไปหาจุดประสงค์ที่ 25 แล้วพรุ่งนี้นำมาส่งที่โต๊ะครู"

ครั้งที่ 5

หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : พูดคำหยาบ

เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสม ทั้งภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ เพื่อลดพฤติกรรมการพูดคำหยาบคายกับเพื่อน

อุปกรณ์

วิดีโอ เรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : พูดคำหยาบ"

วิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดคำหยาบ ว่ามีผลเสียต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร และนักเรียนคิดว่าพฤติกรรมการพูด เช่นนั้นเหมาะสมหรือไม่

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : พูดคำหยาบ พร้อมทั้งฉายวิดีโอ เรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : พูดคำหยาบ"

2.2 หลังจากทีฉายวิดีโอแล้ว ผู้วิจัยแจกกระดาษคำถามเกี่ยวกับเรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : พูดคำหยาบ" ให้นักเรียนตอบลงในกระดาษคำตอบของแต่ละคน ซึ่งข้อความมีดังนี้ คือ

1. นักเรียนคิดว่าตัวละคร (จักรพันธ์ เอกฤทธิ์ วรพงษ์) ใช้คำพูดกับเพื่อนเหมาะสมหรือไม่ และควรจะพูดกับเพื่อนว่าอย่างไร
2. นักเรียนคิดว่าตัวละครแม่แบบ (สันติ วิไลวรรณ) ใช้คำพูดกับเพื่อนเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
3. นักเรียนคิดว่าตัวละครแม่แบบ (สันติ วิไลวรรณ) สมควรที่จะเปลี่ยนแบบหรือไม่ เพราะเหตุใด

2.3 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปราย ชักถาม และแสดงความคิดเห็นในข้อคำถามเดียวกับที่นักเรียนได้ตอบลงในกระดาษ และกระตุ้นให้นักเรียนเสนอแนวคิดว่าเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดคำขมคายกับเพื่อน และมองเห็นผลประโยชน์ที่ได้จากการพูดที่เหมาะสม ไม่พูดคำขมคายกับเพื่อน

3. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง และเน้นการพูดอย่างสุภาพ และเหมาะสมกับกาลเทศะ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เหตุการณ์การพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : นุดคาชยาย

ในวันหนึ่งในชั่วโมงภาษาอังกฤษ ครูวิชัยกำลังให้นักเรียนทำกิจกรรมค้นหาศัพท์ โดยครูวิชัยอธิบายว่า "วันนี้จะให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน และครูจะให้นักเรียนแบ่งออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนค้นหาศัพท์จากพจนานุกรม อังกฤษ - ไทย ซึ่งครูแจกกระดาษคำศัพท์พร้อมพจนานุกรม อังกฤษ - ไทย คนละ 1 เล่ม เมื่อค้นได้คำศัพท์แล้วให้เขียนลงไป ใครมีข้อสงสัยบ้าง" ปรากฏว่าไม่มีนักเรียนคนใดสงสัย ครูวิชัยจึงให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม จากนั้นแจกกระดาษคำศัพท์พร้อมพจนานุกรม อังกฤษ - ไทย และให้นักเรียนลงมือปฏิบัติร่วมกัน

เวลาผ่านไปนานพอสมควร ในกลุ่มของวิไลวรรณ วิไลวรรณเอามือตบหลังจักรพันธ์ และกระแทกเสียง "เฮ้ย ! ช่วยกันหน่อยสิ มัวช้ำอยู่ได้ เดียวก็ไม้กัทรอก" จักรพันธ์ละสายตาจากพจนานุกรม อังกฤษ - ไทย โน้ทพร้อมกับตะคอกวิไลวรรณว่า "ตบกูทำไมละ แหกตาคุบังสิ กำลังหาอยู่นี่ไง" วิไลวรรณกล่าวขอโทษ "ลืมตัวไปหน่อย ขอโทษด้วยเพื่อน" จักรพันธ์บ่นน้อยใจ "ขอโทษมันขายเจ็บหรืออะ" ในขณะที่เอกฤทธิ์เอาเท้าสะกิดวรพงษ์แล้วพูดว่า "เฮ้ย ! พงษ์ ดูไว้จักรชิ ทำเป็นน้อยใจไปได้ เรื่องแค่นี้" วรพงษ์ทำเสียงอยู่ในลำคอเชิงตอบรับ แต่ยังไม่หาคำศัพท์ต่อ

ครูวิชัยกล่าวเตือนให้นักเรียนเร่งทำงาน เนื่องจากเวลาใกล้จะหมดแล้ว นักเรียนหลายกลุ่มก็หันหน้าหันตาคาศัพท์กันอย่างเคร่งเครียด นอกจากกลุ่มของวิไลวรรณที่ไม่ค่อยตั้งใจทำงาน เล่น และคุยกันอยู่ตลอดเวลา ส่วนกลุ่มของสันติมีการแบ่งงานกันทำอย่างขะมักเขม้น โดยสันติเสนอว่า "นี่พวกเรา เวลาจำกัดนะ ฉันทว่าเพื่อความรวดเร็วเรามาแบ่งงานกันทำดีกว่า คือ ข้อคำถามมี 20 ข้อ ฉันทว่าแบ่งเป็น 2 คน ทำต่อ 10 ข้อ คนหนึ่งเปิดศัพท์ และอีกคนหนึ่งเขียนความหมายลงในกระดาษคำศัพท์ ตกกลางทางนี่นะ" ในกลุ่มตอบตกลงตามข้อเสนอของสันติ เวลาผ่านไป ครูวิชัยเห็นงานมาส่ง หากกลุ่มไหนเสร็จก่อนก็ให้ไปพักก่อนได้ หากกลุ่มไหนยังไม่เสร็จจะต้องทำต่อไปจนกว่าจะเสร็จ

เสียงสมาชิกในกลุ่มของสันติสงเสียงแสดงความดีใจ "เฮ้ ชัยสุดท้ายพอดี พวกเราจะได้
 ไปเล่นแล้ว" แพรพรรณหันมาพูดกับเพื่อนในกลุ่ม "เฮ้ ! ช่วยกันหน่อย เหลืออีก 1 ชัยเท่านั้น
 วิไลวรรณหันหน้าไปมองเพื่อน ๆ กลุ่มอื่นและพูดขึ้นว่า "กลุ่มอื่นเสร็จกันหมดแล้ว กลุ่มพวกเราเพิ่ง
 ทำได้ 5 ชัย แล้วจะทำอย่างไรดี" จักรพันธ์พูดสำหรับ "แม่เลข อดเล่นเลขกุ" เอกฤทธิ์พูดเสริม
 "อดแตกขงอีกต่างหากค้าข" ในขณะที่เดียวกันบัวรหงหันหน้ามามองเพื่อนและพูดตัดพ้อ
 "กูบอกแล้วไง ให้ช่วยกันทำ ผลเป็นอย่างไรละ" วิไลวรรณ จักรพันธ์ เอกฤทธิ์ แสดงสีหน้า
 ไม่สบายใจ เมื่อเห็นเพื่อน ๆ หลายคนได้รับอนุญาตให้ออกไปพักผ่อนได้

ครั้งที่ 6

หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียนชื่อบุพการี

เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนได้ เรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสม ทั้งภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ เพื่อลดพฤติกรรมล้อเลียนชื่อบุพการีของเพื่อน

อุปกรณ์

แผนภูมิประกอบคำบรรยายเรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียนชื่อบุพการี"

วิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมล้อเลียนชื่อบุพการี มีผลเสียต่อตนเองและผู้อื่นอย่างไร นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมการพูดเช่นนั้นเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียนชื่อบุพการี พร้อมทั้งให้ดูแผนภูมิ "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียนชื่อบุพการี"

2.2 ผู้วิจัยแจกเอกสารข้อคำถามเกี่ยวกับเรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียนชื่อบุพการี" ให้นักเรียนตอบคำถามลงในกระดาษเขียนคำตอบของแต่ละคน ซึ่งข้อคำถามมีดังนี้ คือ

1. นักเรียนคิดว่า วิจัย สมศักดิ์ ใช้คำพูดกับเพื่อนเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

2. นักเรียนเป็นชายลี นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร ทำถูกหรือไม่ที่เตะเพื่อน และควรจะพูดกับเพื่อนว่าอย่างไร

3. นักเรียนคิดว่าสุวิทย์ ใช้คำพูดกับเพื่อนเหมาะสมหรือไม่

เพราะเหตุใด

2.3 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปราย ชักถาม และแสดงความคิดเห็น
ในข้อความเดียวกับที่นักเรียนได้ตอบลงในกระดาษ และกระตุ้นให้นักเรียนเสนอแนวคิดเกี่ยวกับ
พฤติกรรมล้อเลียนชื่อพกาธิของเพื่อน และให้นักเรียนมองเห็นผลประโยชน์ที่ได้จากการพูดที่
เหมาะสม ไม่ล้อเลียนชื่อพกาธิของเพื่อน

3. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง
และเน้นการพูดที่เหมาะสมกับกาลเทศะ

พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียนชื่อเพนกวิน

วันหนึ่งในชั่วโมงศิลปะ ครูพี่ระวีให้นักเรียนช่วยกันวาดรูปลงบนภาพแฟงรั้วโรงเรียน ในหัวข้อ "เรารักธรรมชาติ" โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน เวลาผ่านไปพอสมควร ในกลุ่มของชาลี ซึ่งมีวิชัย สมศักดิ์ และสุวิทย์ ทำงานช้ากว่ากลุ่มอื่น ชาลีจึงเตือนให้ช่วยกันเร่งทำงาน อย่านัวแต่เล่นกัน เพราะเกรงว่างานจะไม่เสร็จ วิชัยนึกสนุกขึ้นมา พูดกับชาลี ว่า "ตาแฮ็ด...ปนไปได้" ชาลีโกรธมากพูดโพล่งออกไปว่า "เฮ้ย ! นั่นชื่อพ่อกู อย่าล้อเลียนชื่อพ่อกูนะ เดี่ยวมีเรื่อง" สมศักดิ์ยิ้มและหันไปมองวิชัยและชาลี แล้วพูดว่า "ตาแฮ็ด... ขยายแจ้ว... ล้อเลียนชื่อพ่อแม่กันอยู่นั่นแหละ ช่วยกันเร่งมือหน่อยซิ" วิชัยไม่พอใจสมศักดิ์ที่ล้อเลียนชื่อแม่ จึงกระโดดเตะสมศักดิ์ ชาลีพสมโรงอีกคน ต่อยไปที่ใบหน้าสมศักดิ์ และตะคอกสมศักดิ์ "นี่แน่ะ อยากล้อเลียนชื่อพ่อกูตึก บอกแล้วเดี๋ยวมีเรื่อง" สุวิทย์วิ่งมาห้าม "นี่พวกนายทำไมเล่นกันรุนแรงอย่างนี้ละ ฉันว่าเลิกล้อเลียนชื่อพ่อแม่กันเสียที พ่อแม่ใคร ใครก็รัก พวกนายควรรักษาความเคารพท่าน ไม่ดีหรอก ชื่อฉันเกอะ" พร้อมกับหันหน้าเชิงขอร้องมาทางวิชัย ชาลี และสมศักดิ์ ทุกคนหันหน้ามามองสุวิทย์ และแยกย้ายกันทำงานต่อ เวลาผ่านไปพอสมควร กลุ่มอื่นวาดรูปกันเสร็จ และทยอยออกไปพักกัน สุวิทย์เอ่ยขึ้น "เร่งมือหน่อยเพื่อนเกือบเสร็จแล้ว อีกนิดเดียวเท่านั้น" วิชัย ชาลี สมศักดิ์ พักหน้าแล้วหันหน้าทำงานต่อ ในที่สุด งานที่ครูพี่ระวีมอบหมายให้ทำ ก็เสร็จตามเวลาที่กำหนด

ครั้งที่ 7

หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียนมด้อยของเพื่อน

เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนได้ เรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกทั้งภาษาท่าทางและภาษาถ้อยคำ เพื่อลดพฤติกรรมล้อเลียนมด้อยของเพื่อน

อุปกรณ์

วีดิทัศน์ เรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียนมด้อยของเพื่อน"

วิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมล้อเลียนมด้อยของเพื่อนว่าทำให้นั้มีผลเสียต่อตนเองและเพื่อนอย่างไร และนักเรียนคิดว่าพฤติกรรมการพูดเช่นนั้นเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียนมด้อยของเพื่อน พร้อมทั้งฉายวีดิทัศน์ เรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียนมด้อยของเพื่อน"

2.2 หลังจากฉายวีดิทัศน์แล้ว ผู้วิจัยแจกกระดาษข้อความถามเกี่ยวกับเรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียนมด้อยของเพื่อน" ให้นักเรียนตอบคำถามลงในกระดาษเขียนคำตอบของแต่ละคน ซึ่งข้อความมีดังนี้ คือ

1. นักเรียนคิดว่า ตัวละคร (วีระ เฉลิมชัย) เป็นคนอย่างไร ใช้คำพูดเหมาะสมหรือไม่ และควรใช้คำพูดอย่างไร

2. นักเรียนคิดว่าตัวแม่แบบ (ชยธร ไพลิน) เป็นคนอย่างไร ใช้คำพูดเหมาะสมกับเพื่อนหรือไม่ อย่างไร

3. นักเรียนคิดว่าตัวแม่แบบ (ชยธร ไพลิน) สมควรที่จะ
เขียนแบบหรือไม่ อย่างไร

2.3 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปราย ชักถาม และแสดงความคิดเห็น
ในข้อคำถามเดียวกับที่นักเรียนได้ตอบลงในกระดาษ และกระตุ้นให้นักเรียนเสนอแนวคิดเกี่ยวกับ
พฤติกรรมล้อเลียนของเพื่อน และให้นักเรียนมองเห็นผลประโยชน์ที่ได้จากการพูดที่
เหมาะสม ไม่ล้อเลียนของเพื่อน

3. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง
และเน้นการพูดที่เหมาะสมกับกาลเทศะ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เหตุการณ์การผูกที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : ล้อเลียนปมค้อยของเพื่อน

เช้าวันหนึ่งในชั่วโมงพลศึกษา ครูธานีกำลังอธิบายเรื่อง วิธีการออกกำลังกายและครูถามนักเรียนว่า "ใครชอบออกกำลังกายบ้าง" ปรากฏว่านักเรียนหลายคนยกมือขึ้นครูธานีกล่าวชมและยังอธิบายต่อ "ดีมากครับ.....การออกกำลังกายมีวิธีปฏิบัติดังนี้คือข้อ 1 ควรออกกำลังกายในเวลาตอนเช้า หรือตอนเย็น ไม่ควรออกกำลังกายในขณะที่มีแดดจัด" วีระหุดสอดขึ้น "ครูครับอย่างนุสรธาต้องออกกำลังกายตอนที่ไม่ม่มีลมพัด ไม่ร้อนตัวปลิวแน่ ผมยังกะกั๊งเหงึงเขอรันแน่ะ" เฉลิมชัยหุดเสริมว่า "ส่วนอรชึรา ต้องออกกำลังกายตอนม่มีคน ไม่ร้อนลึ้งลั้มทับเขาแน่ อ้วนยังกะตู่ม่เดินได้ (เสียงเพื่อนนั้ันหัวเราะชอบใจ) นุสรธาและอรชึราหันหน้ามามองวีระและเฉลิมชัยอย่างม่พอใจ

ชยธร ตาหนีเพื่อน "แย้จ้ง.....พวกเธอนี้.....ล้อเลียนเขาทำไม" ครูธานีปรามนักเรียนและกล่าวต่อ "ข้อ 2 หลังจากออกกำลังกายเสร็จแล้วควรนั้งพักให้เหงื่อแห้งประมาณ 30 นาที แล้วจึงไปอาบน้ำ" วีระหุดโผล่ขึ้นมาอีกว่า "อย่างกิตติ.....ไม่ต้องพักถึงครึ่งชั่วโมงหรอกครับ เหงื่อเขาแห้งเร็วกว่าเพื่อน เพราะม่มีใครบังลม...สูงอย่างกับเสาทรเลข" (เสียงเพื่อนนั้ันหัวเราะชอบใจอีกครั้งหนึ่ง) ชยธรเตือน "เฮ้ย ! ฟังครูอธิบายก่อนอย่าหุดมาก เต้ยวอดไปเล่นกลางสนาม" วีระและเฉลิมชัยหันหน้ามามองเพื่อน และทาทำม่พอใจ

เพื่อนนั้ันหลายคนแสดงสีหน้าม่พอใจวีระและเฉลิมชัยมากขึ้น ในขณะที่ครูธานีหยุดการสอนชั่วขณะ บรรยากาศในชั้นเรียนเงียบลง ลักครู่ ครูธานีหุดเปรยขึ้น "ใครมีข้อสงสัยอะไรอีกหรือไม่ ถ้าม่มี ครูอนุญาตให้ไปวิ่งออกกำลังกายกลางสนามได้" ชยธรลุกขึ้นไปชวนอรชึรา "อรชึรา.....ไปเล่นไล่จับกันนะ" อรชึราปฏิเสธ "ม่เอาละเราชั้่งม่ง่าม เกะกะพวกนายเปล่า ๆ" ชยธรมองหน้าเชิงบังคับ แล้วหุดว่า "ไปเถอะนำม่มีใคร เขาคิดกับเธออย่างนั้นหรือ" ไพลินหุดเสริม "ไปเถอะ....ฉันอีกคนที่ไม่เคยคิดกับเธออย่างนั้นเลยละ" (ไพลินวิ่งไปคว้าแขนอรชึรา วิ่งไปสนามหญ้าพร้อมกัน) นักเรียนทุกคนวิ่งไปเล่นที่สนามหญ้าหน้าโรงเรียน

ครั้งที่ 8

หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : เขาะเขี่ยเพื่อน

เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ เรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : เขาะเขี่ยเพื่อน"

วิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเขาะเขี่ยเพื่อนว่าทำให้มีผลเสียต่อตนเอง และผู้อื่นอย่างไร และนักเรียนคิดว่าพฤติกรรมการพูดเช่นนั้นเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : เขาะเขี่ยเพื่อน พร้อมทั้งฉายวิดีโอ เรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : เขาะเขี่ยเพื่อน"

2.2 หลังจากฉายวิดีโอแล้ว ผู้วิจัยแจกกระดาษคำถามเกี่ยวกับเรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : เขาะเขี่ยเพื่อน" ให้นักเรียนตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบของแต่ละคน ซึ่งข้อความมีดังนี้ คือ

1. นักเรียนคิดว่าตัวละคร (คานิง) ใช้คำพูดเหมาะสมหรือไม่ และควรจะพูดกับเพื่อนอย่างไร
2. นักเรียนคิดว่าตัวแม่แบบ (ฤดี วิไล) ใช้คำพูดกับเพื่อนเหมาะสมหรือไม่อย่างไร
3. นักเรียนคิดว่าตัวแม่แบบ (ฤดี วิไล) สมควรที่จะเขียนแบบหรือไม่ เพราะเหตุใด
4. นักเรียนคิดว่าตัวแม่แบบ (นักเรียนที่ปรบมือ) สมควรที่จะเขียนแบบหรือไม่ เพราะเหตุใด

2.3 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปราย ชักถาม และแสดงความคิดเห็นในข้อคำถามเดียวกับที่นักเรียนได้ตอบลงในกระดาษ และกระตุ้นให้นักเรียนเสนอแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมเขาะเขี้ยวเพื่อน และมองเห็นประโยชน์ที่ได้รับจากการพูดที่เหมาะสมกับเพื่อน ไม่เขาะเขี้ยวเพื่อน

3. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง และเน้นการพูดที่เหมาะสมกับกาลเทศะ สามารถแสดงความยินดีต่อเพื่อน เพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : เขาะเขี้ยเพื่อน

วันหนึ่งในชั่วโมงวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูธนโชคกำลังสอนเรื่องข่าวเหตุการณ์วันสำคัญ นักเรียนนั่งเรียนอย่างตั้งใจ ครูธนโชคเกริ่นนำเข้าสู่บทเรียน และถามนักเรียนว่า "ขณะนี้เกิดเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นที่ภาคใต้ ที่เป็นข่าวใหญ่ พาดหัวข่าวทุกวันนี้ในบ้านเรา" ปรากฏว่า มีนักเรียนหลายคนยกมือขึ้นตอบคำถามของครู และครูธนโชคกล่าวชมนักเรียน "เก่งมากครับ... แสดงว่านักเรียนติดตามข่าวอยู่เป็นประจำ" จากนั้น ครูธนโชคหยิบหนังสือพิมพ์ขึ้นมาฉบับหนึ่ง พร้อมกับสรุปข่าวให้นักเรียนฟัง เวลาผ่านไปพอสมควร ครูธนโชคเห็นนักเรียนสนใจและตั้งใจดี จึงลองถามปัญหานักเรียนเพื่อความเข้าใจ "ไหนใครลองบอกครูซิว่า 4 จังหวัดภาคใต้ มีจังหวัดอะไรบ้าง" "มีนักเรียนหลายคนยกมือที่จะตอบคำถาม ครูธนโชคเหลือบไปเห็นเอกชัยนั่งเหม่อลอยอยู่ จึงถาม แต่เอกชัยตอบไม่ได้ ปรากฏว่าเพื่อนในชั้นส่งเสียงให้ฮา และหัวเราะเขาะ คำนี้ถูกเขียนขึ้นและสกดคำ "อะไรกัน แค่นี้ก็ตอบไม่ได้ข่าวเขาออกครีกาโครม"

ครูธนโชคหันมาถามกิตติแทน "แล้วเธอละ มีจังหวัดอะไรบ้าง" กิตติลุกขึ้นตอบอย่างมั่นใจ "นครศรีธรรมราช ปัตตานี สงขลา นราธิวาส ครับ" เพื่อนในชั้นหัวเราะขึ้นอีกครั้งหนึ่งในขณะที่กิตติหันมามองเพื่อนที่หัวเราะเขาะอย่างตาค้าง และพูดขึ้นว่า "พวกเธอหัวเราะเขาะเขาทำไม อย่างน้อยก็คิดที่ตอบถูกต้อง 2 จังหวัด" วิไลหันไปหา กิตติ และพูดเสริมว่า "ใช่แล้ว กิตติเขาไม่ค่อยถนัดใน เรื่องข่าวสารนักหรอก กิตติเขาเก่งด้านกีฬาต่างหากล่ะ" ครูธนโชคหันมาถามกิตติ "กิตติ เธอพอจะทราบบ้างไหมว่ามีจังหวัดอะไรบ้าง" กิตติลุกขึ้นยืนตอบอย่างมั่นใจ นักเรียนส่วนหนึ่งปรบมือให้กิตติ จากนั้นครูธนโชคหันมาถามดวงใจ "ดวงใจจะ ประเพณีสำคัญของภาคใต้มีอะไรบ้าง" ดวงใจยิ้มแล้วลุกขึ้นยืนตอบครู ประเพณีทำบุญเดือนสิบค่ะ" เสียงปรบมือดังขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ครูธนโชคยิ้มอย่างพอใจ และกล่าวชม "ดีมากทั้งสองคน ตั้งใจฟังครูสอนดีมาก และขอขอบใจนักเรียนที่ปรบมือให้เพื่อน ไหนทุกคนลองปรบมือให้เพื่อนอีกครั้งซิ" เสียงปรบมือดังขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ครั้งที่ 9

หัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : คำ

เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่เหมาะสมทั้งภาษาถ้อยคำ และภาษาท่าทาง เพื่อลดพฤติกรรมคำเพื่อน

อุปกรณ์

แผนภูมิประกอบคำบรรยายเรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : คำ"

วิธีดำเนินการ1. ขั้นนำ

ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาซักถามเกี่ยวกับพฤติกรรมคำ ว่าทำให้เกิดผลเสียต่อตนเอง และผู้อื่นอย่างไร และนักเรียนคิดว่าพฤติกรรมการพูดเช่นนั้นเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : คำ พร้อมทั้งให้ดูแผนภูมิ "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : คำ"

2.2 ผู้วิจัยแจกกระดาษข้อความถามเกี่ยวกับเรื่อง "พฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมกับเพื่อน : คำ" ให้นักเรียนตอบคำถามลงในกระดาษ เขียนคำตอบของแต่ละคน ซึ่งข้อความถามมีดังนี้ คือ

1. นักเรียนคิดว่า กิตติ ธนวิโชค ใช้คำพูดกับเพื่อนเหมาะสมหรือไม่ และควรจะพูดกับเพื่อนอย่างไร
2. นักเรียนคิดว่า สุลล ชยธร ใช้คำพูดกับเพื่อนเหมาะสมหรือไม่อย่างไร
3. ถ้านักเรียนเป็นสุพล นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร เมื่อถูกกิตติ และธนวิโชค คำด้วยถ้อยคำขามคาย

2.3 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนอภิปราย ชักถาม และแสดงความคิดเห็นในข้อคำถามเดียวกับที่นักเรียนได้ตอบลงในกระดาษ และกระตุ้นให้นักเรียนเสนอแนวคิดเกี่ยวกับเหตุการณ์ค่าเพื่อน และมองเห็นผลประโยชน์ที่ได้จากการพูดที่เหมาะสม ไม่ค่าเพื่อน

3. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง และเน้นการพูดที่เหมาะสมกับกาลเทศะ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เหตุการณ์การพูดที่ไม่เหมาะสม : คำ

ในขณะที่สุพลกำลังนั่งดูทีวีอยู่ในห้องโสตทัศนูปกรณ์ ของโรงเรียนแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นรายการที่สุพลชอบมาก ขณะที่ตั้งหน้าตั้งตาดูด้วยใจจดใจจ่อ ชยธร ธนโชค และกิตติ ก็เข้ามาในห้องนั้น แล้วส่งเสียงดังเอะอะโวยวายลั่นห้อง อีกทั้งไล่เตะกัน แล้วเข้าไปเหยียบขาสุพลเข้าสุพลขอร้องให้ชยธร ธนโชค และกิตติ ออกไปเล่นที่อื่น "ขอโทษนะเพื่อน กรุณาออกไปเล่นที่อื่นฉันจะดูทีวี" ชยธรเข้าไปจับมือสุพล และขอโทษ "ขอโทษนะเพื่อน สนุกมากไปหน่อย ธนโชค กิตติ เราออกไปเล่นกลางสนามกันดีกว่าเพื่อน" ธนโชคหน้าบึ้ง และพูดว่า "แค่นี้...ทำเป็นหนักหนาไปได้ ฮีโร่ ! เอ๊ย...ไฮ้เบ๊อก" (ชยธรรีบคว้ามือธนโชค แล้วลากออกไปนอกห้อง) กิตติทาน้ำไม่พอใจ และเดินตาม และหันหน้ามามองสุพลอีกครั้งหนึ่ง แล้วตะโกนว่า "ไฮ้ ดิงต้อง...."

ครั้งที่ 10-11หัวข้อเรื่อง สรุบทักษะการพูดที่ไม่เหมาะสมเวลา 60 นาทีวัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกถึงลักษณะพฤติกรรมพูดที่ไม่เหมาะสมที่ได้รับจากการสอนแบบปกติ
2. เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกผลที่จะเกิดจากพฤติกรรมพูดที่ไม่เหมาะสม
3. เพื่อให้ นักเรียนบอกถึงประโยชน์ของการเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมพูดที่เหมาะสม เพื่อลดพฤติกรรมพูดที่ไม่เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

อุปกรณ์

แผนภูมิ

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันระบุถึงลักษณะของพฤติกรรมพูดที่ไม่เหมาะสม ว่ามีอะไรบ้าง และให้นักเรียนยกตัวอย่างตามที่เข้าใจ
2. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงผลที่ได้รับจากพฤติกรรมพูดที่ไม่เหมาะสมทั้งต่อครู ต่อเพื่อน และต่อตนเอง
3. ให้นักเรียนแต่ละคนบอกถึงพฤติกรรมพูดที่ไม่เหมาะสม ที่ตนได้เคยแสดง ว่ามีอะไรบ้าง มีอะไรเป็นสาเหตุ มีผลอย่างไร และนักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ อย่างไร
4. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนว่าได้ทำสิ่งที่เรียนรู้ในเรื่องพฤติกรรมพูดที่ไม่เหมาะสมไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือไม่ และใช้ในลักษณะใด ผลเป็นอย่างไร
5. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ถึงประโยชน์ของการเรียนรู้พฤติกรรมพูดที่เหมาะสม ที่ได้รับจากการสอนแบบปกติ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ครั้งที่ 12

หัวข้อเรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

เวลา 60 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อสรุปเกี่ยวกับการเรียนรู้พฤติกรรมการณ์การพูดที่เหมาะสม เพื่อลดพฤติกรรมการณ์การพูดที่ไม่เหมาะสม

อุปกรณ์

วิธีทัศน์

แผนภูมิ

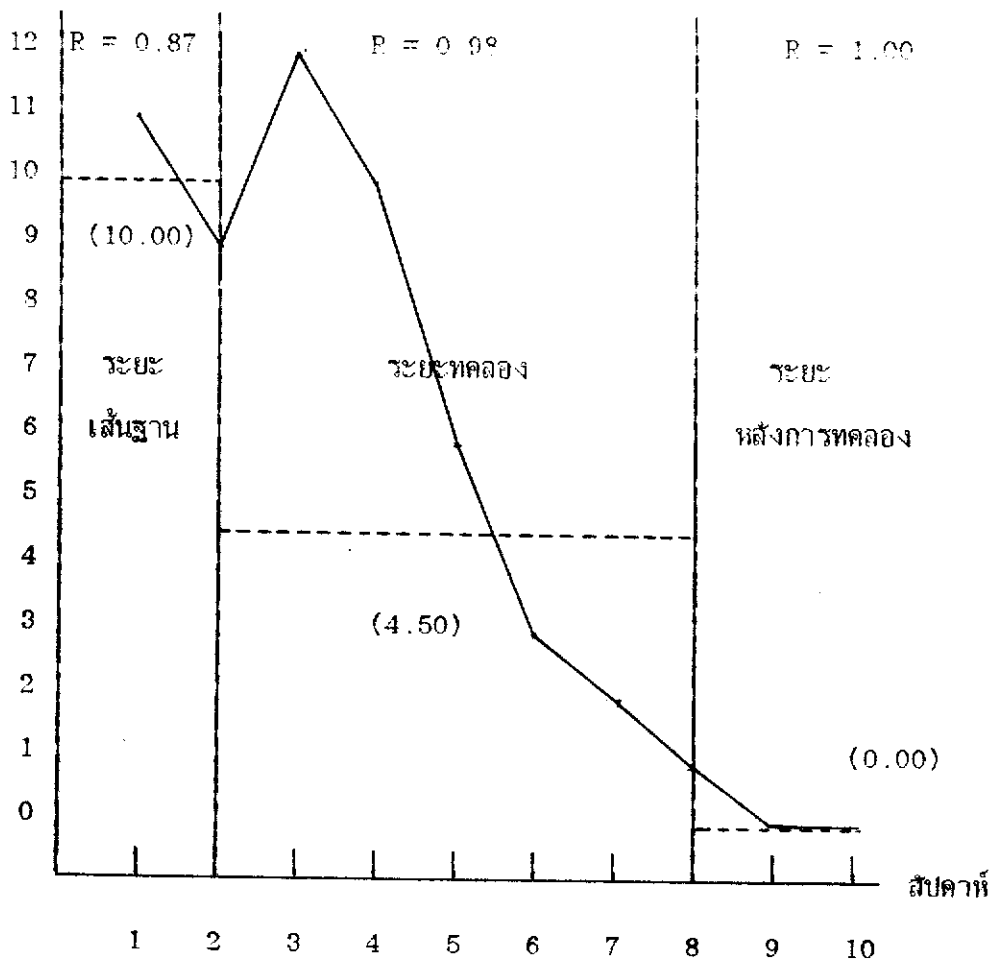
วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้รับจากการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์การพูดที่เหมาะสม เพื่อลดพฤติกรรมการณ์การพูดที่ไม่เหมาะสม
2. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
3. ผู้วิจัยกล่าวขอขานใจนักเรียน และกล่าวปิดโปรแกรมการสอนแบบปกติ

ภาคผนวก ค.

- กราฟแสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มทดลอง ตลอด 3 ระยะ
- กราฟแสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมเป็นรายบุคคลในกลุ่มควบคุม ตลอด 3 ระยะ
- ตารางแสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ
- ตารางแสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ
- ตารางเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
- ตารางเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการสอนแบบปกติ
- ตารางเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกและนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เหมาะสม

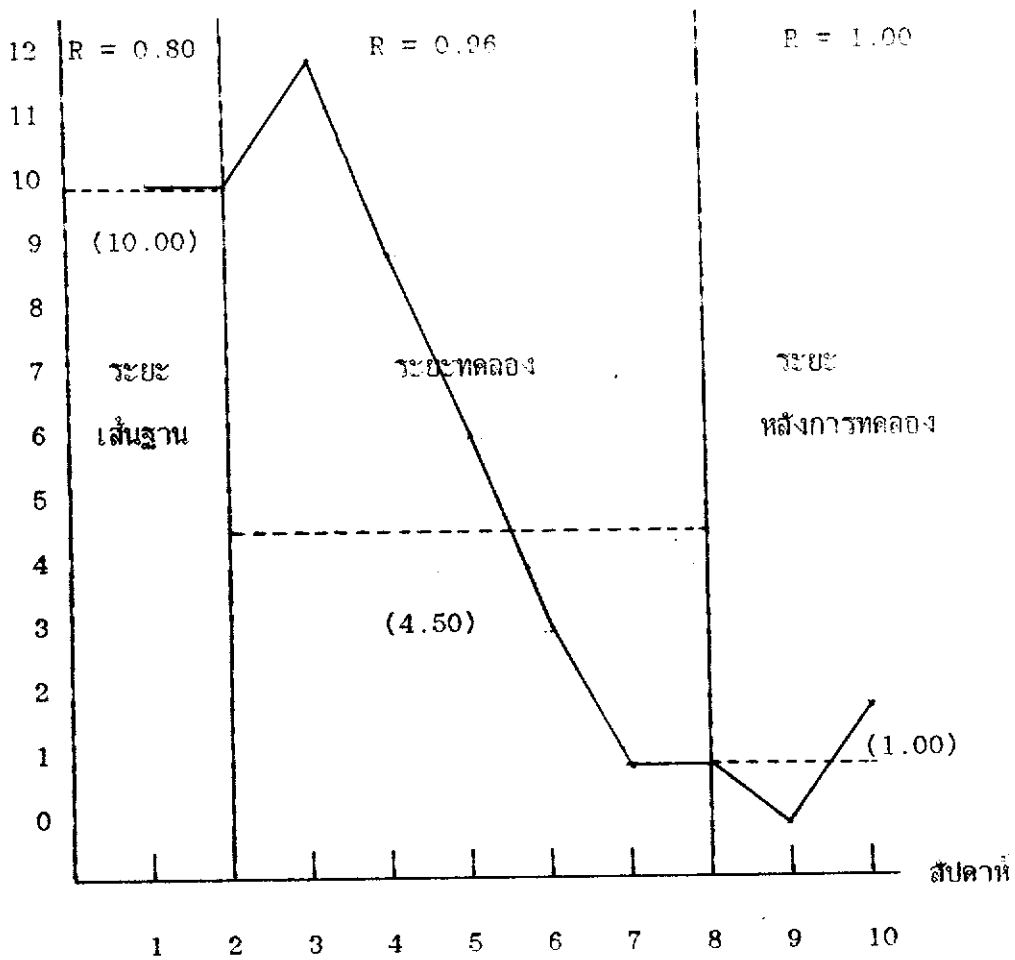

- ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละช่วง
- R ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 3 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 1 ใน

กลุ่มทดลองตลอด 2 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม

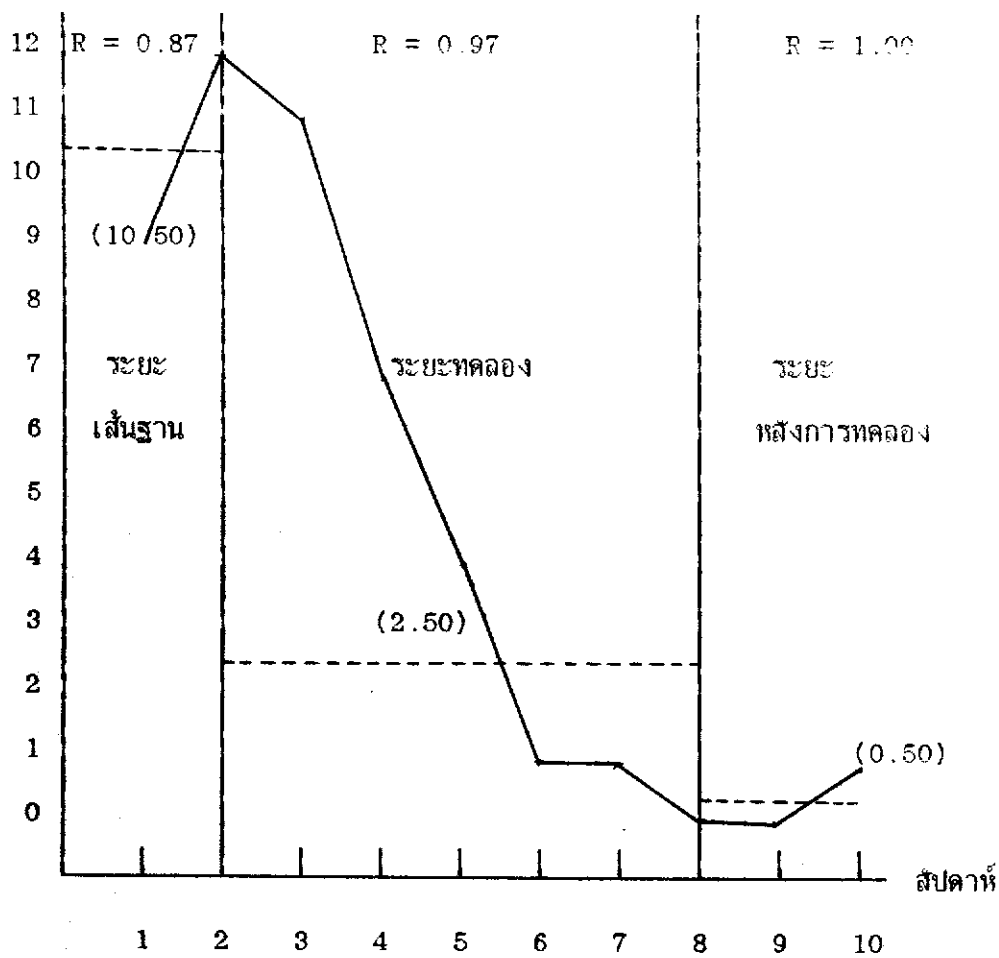

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 4 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 2 ใน

กลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมกำการพูดที่ไม่เหมาะสม

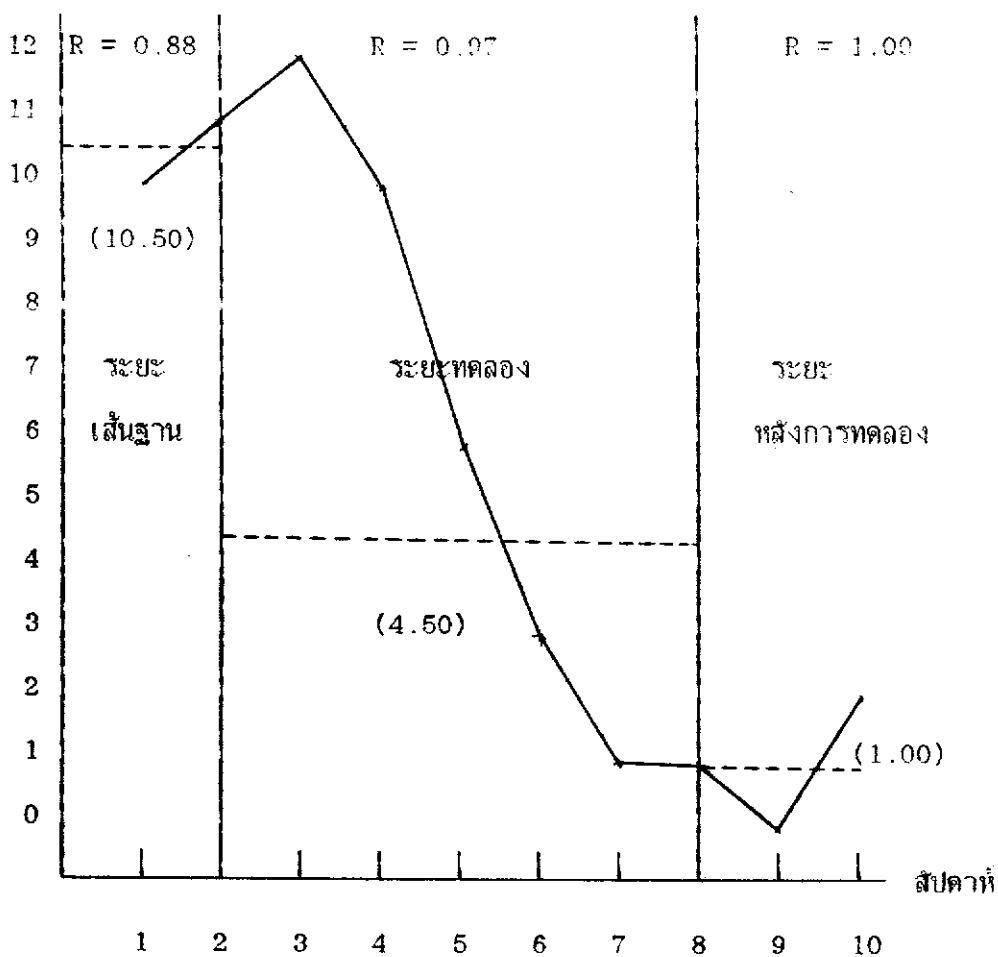

- ความถี่ของพฤติกรรมกำการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกำการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 5 ความถี่ของพฤติกรรมกำการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 3 ใน

กลุ่มทดลอง-ทดลอง 3 ระยะ

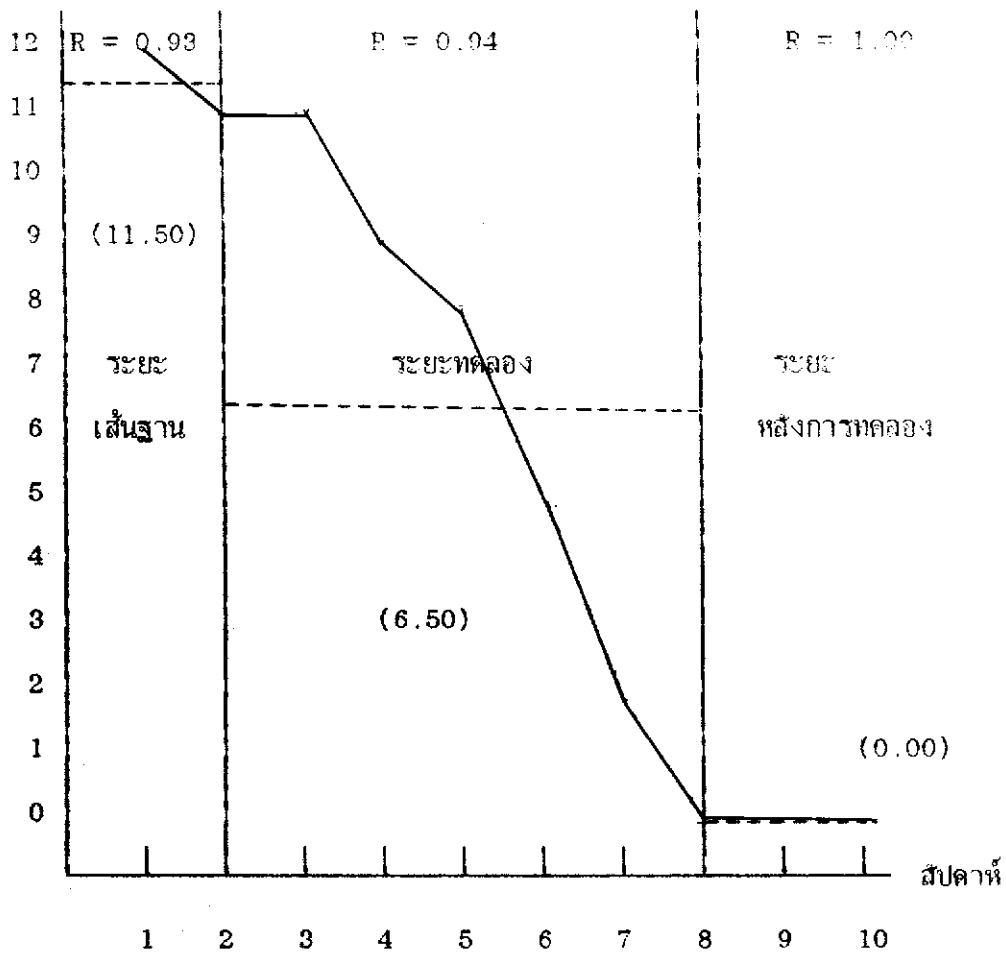
ความถี่ของพฤติกรรมกาการพูดที่ไม่เหมาะสม

- _____ ความถี่ของพฤติกรรมกาการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกาการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละช่วง
- R ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 6 ความถี่ของพฤติกรรมกาการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 4 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมกำรพูดที่ไม่เหมาะสม

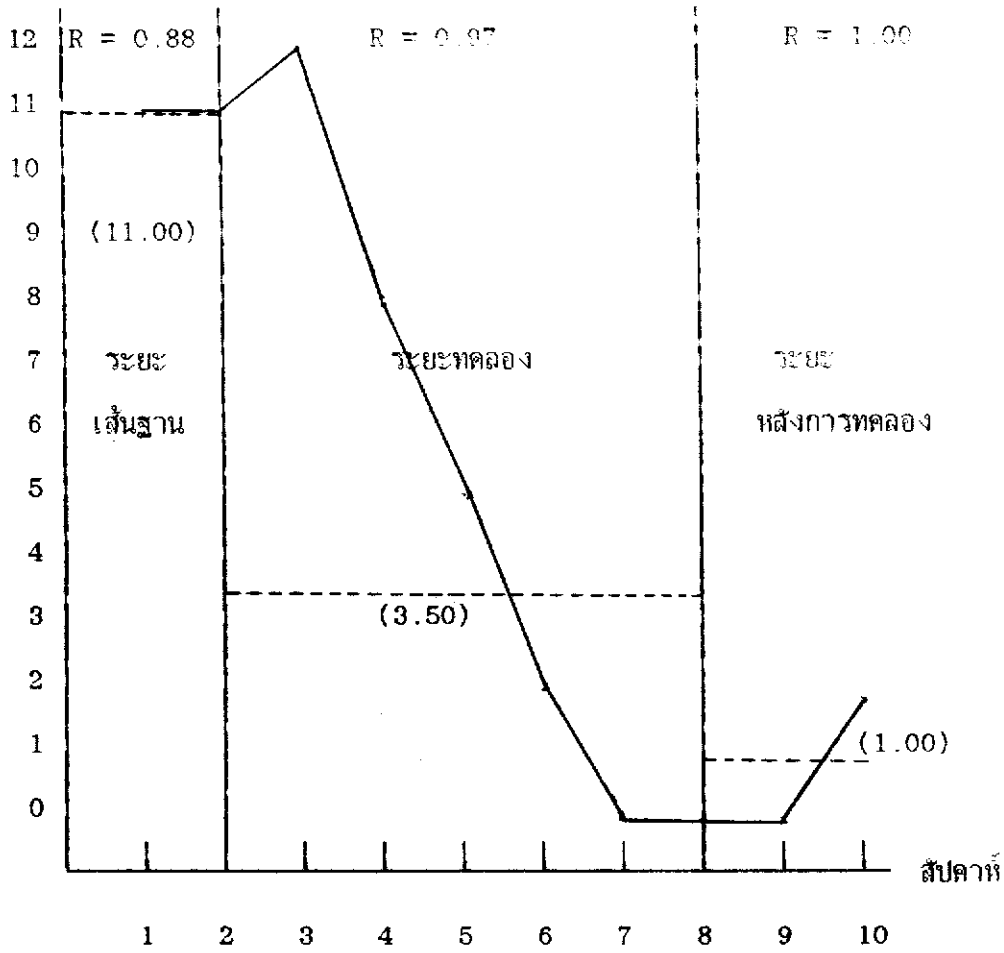

- ความถี่ของพฤติกรรมกำรพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกำรพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละช่วง
- R ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของกำรสังเกต

ภาพประกอบ 7 ความถี่ของพฤติกรรมกำรพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 5

ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เหมาะสม

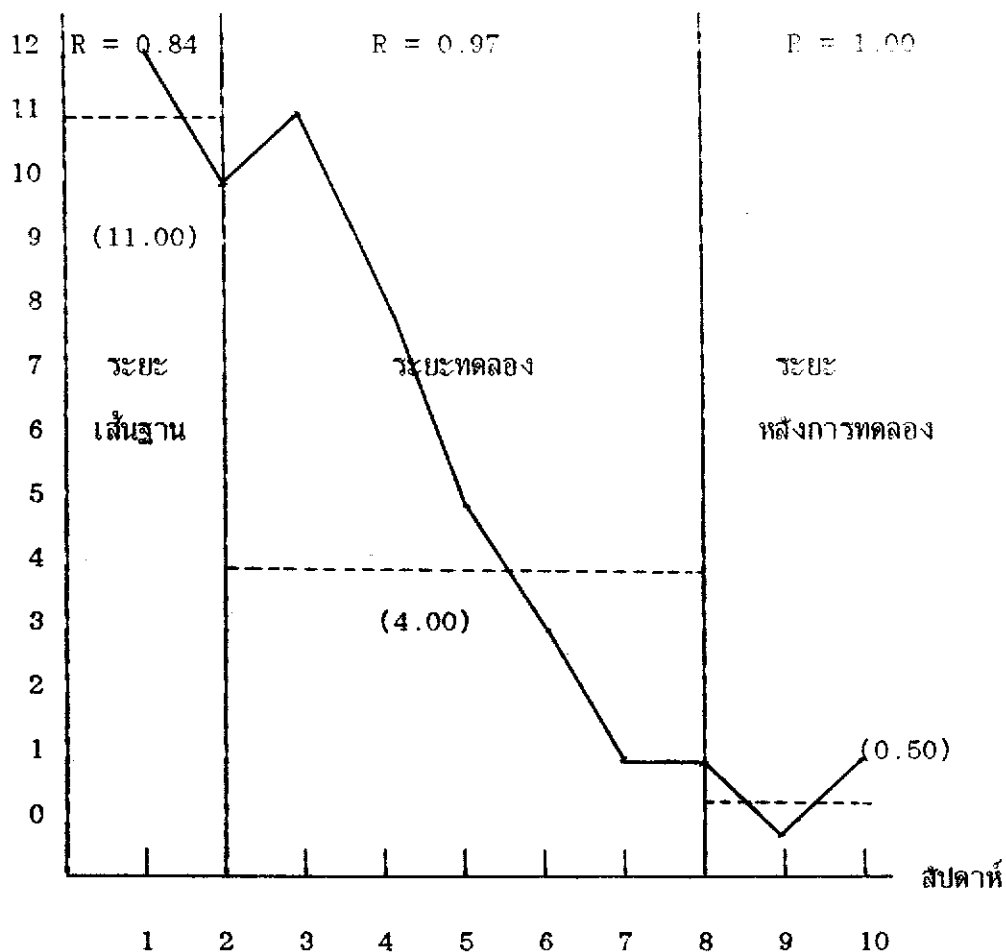

- _____ ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- _____ ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละช่วง
- R ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 8 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 6

ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ

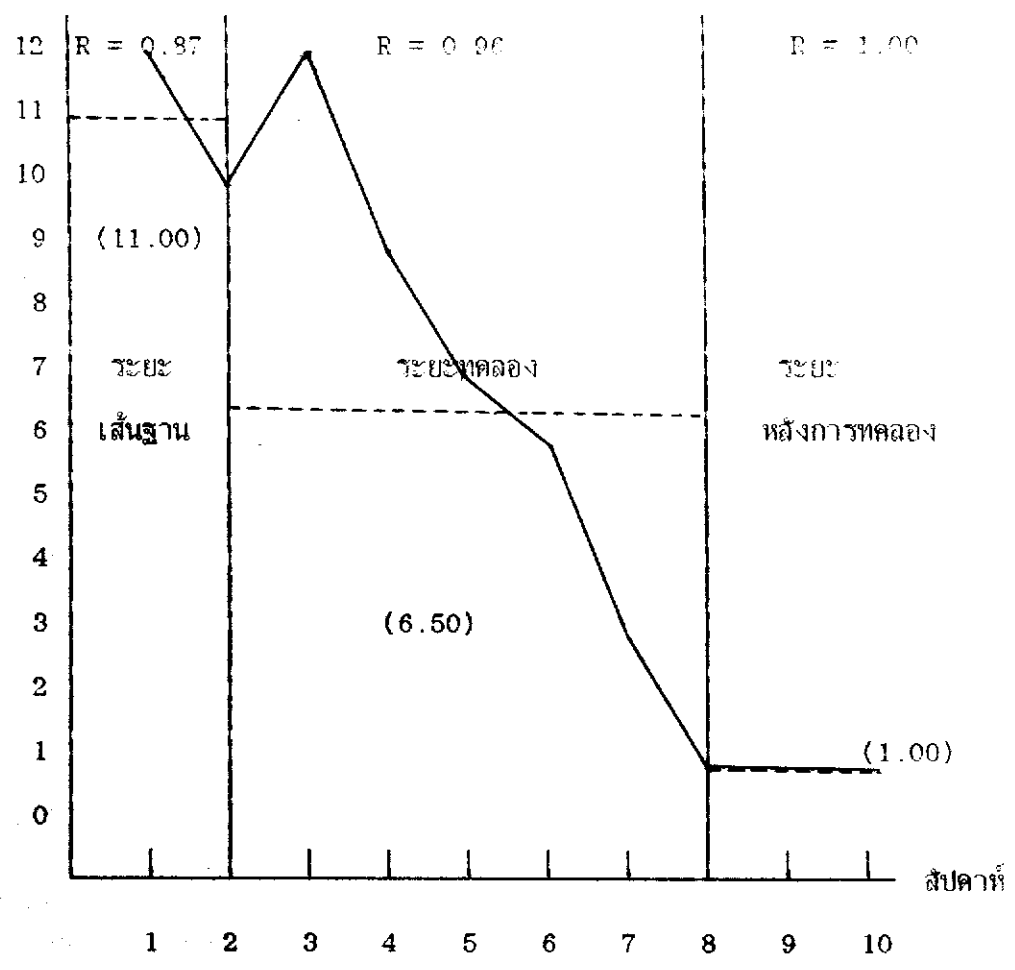
ความถี่ของพฤติกรรมกาารพูดที่ไม่เหมาะสม

- ความถี่ของพฤติกรรมกาารพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- ค่ามัชยฐานของพฤติกรรมกาารพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละช่วง
- R ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 9 ความถี่ของพฤติกรรมกาารพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 7
ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ

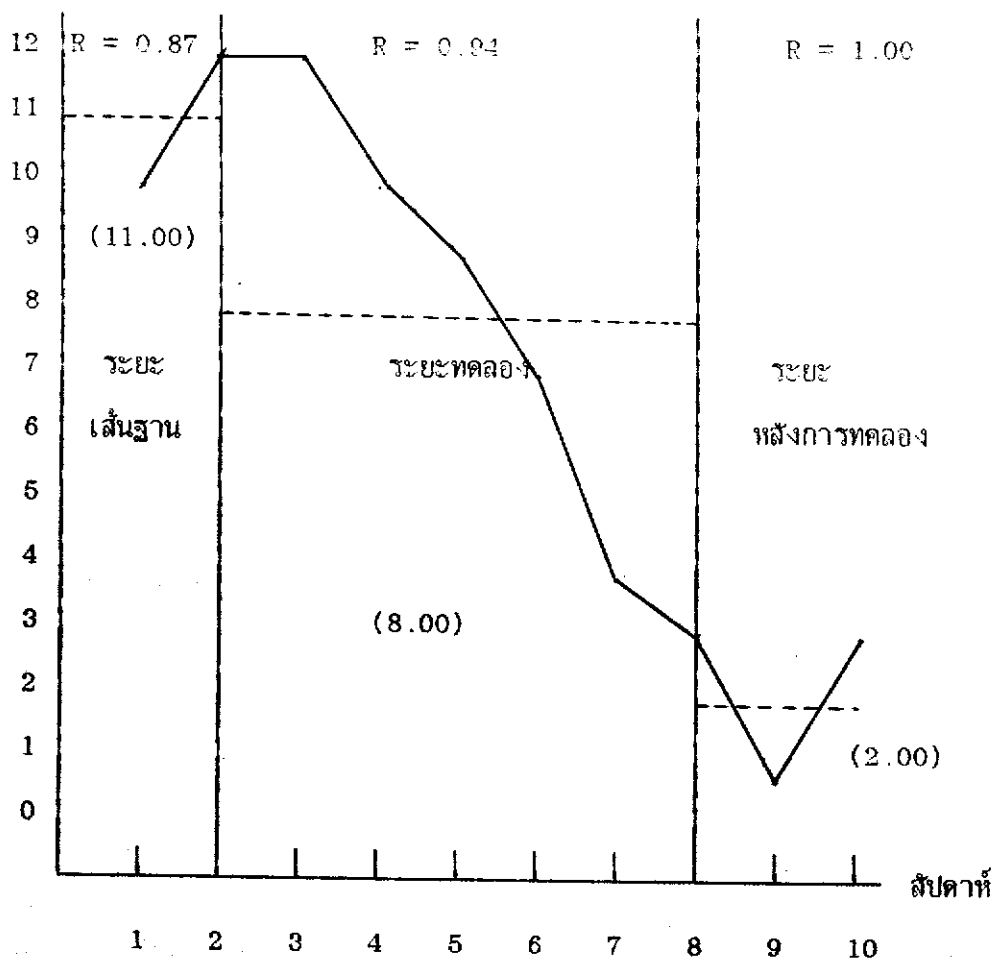
ความถี่ของพฤติกรรมกาพูดที่ไม่เหมาะสม

- ความถี่ของพฤติกรรมกาพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกาพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละช่วง
- R ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 10 ความถี่ของพฤติกรรมกาพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 8 ในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ

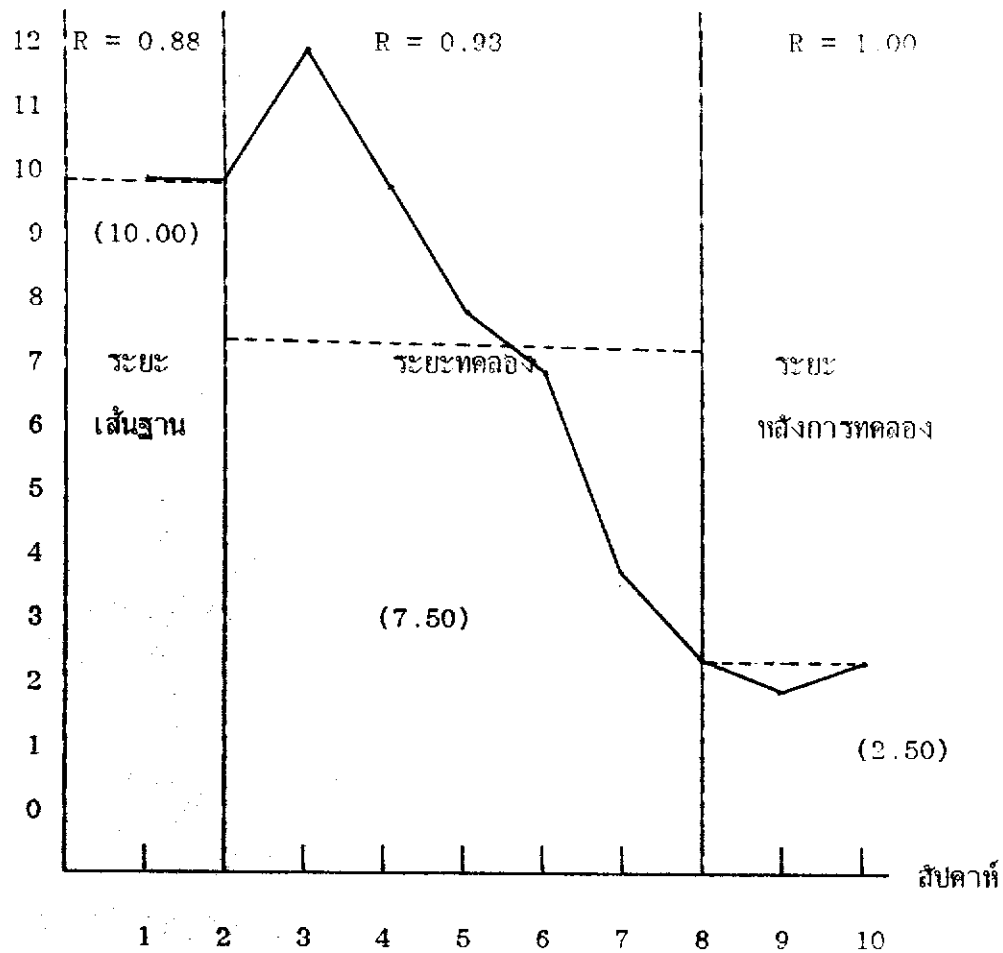
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
 — ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละช่วง
 R ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 11 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 1
 ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ

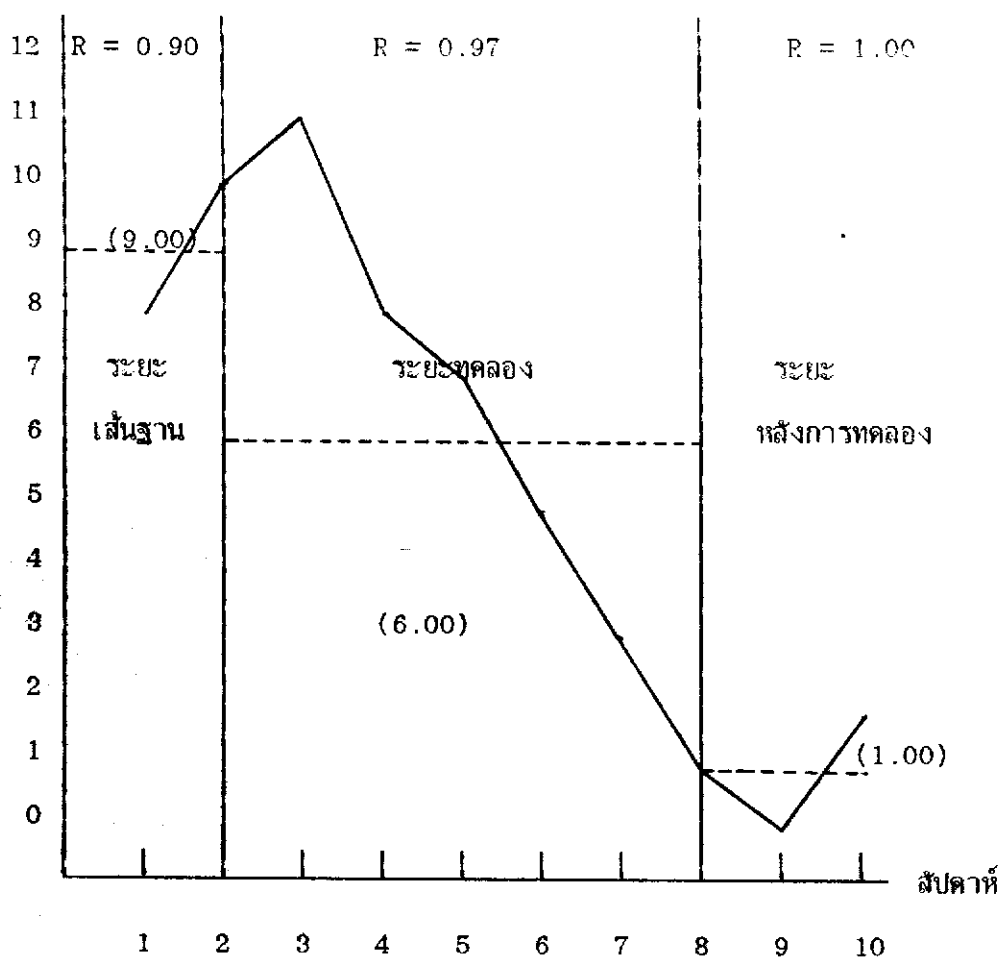
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
 — ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในช่วง
 R ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 12 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 2
 ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ

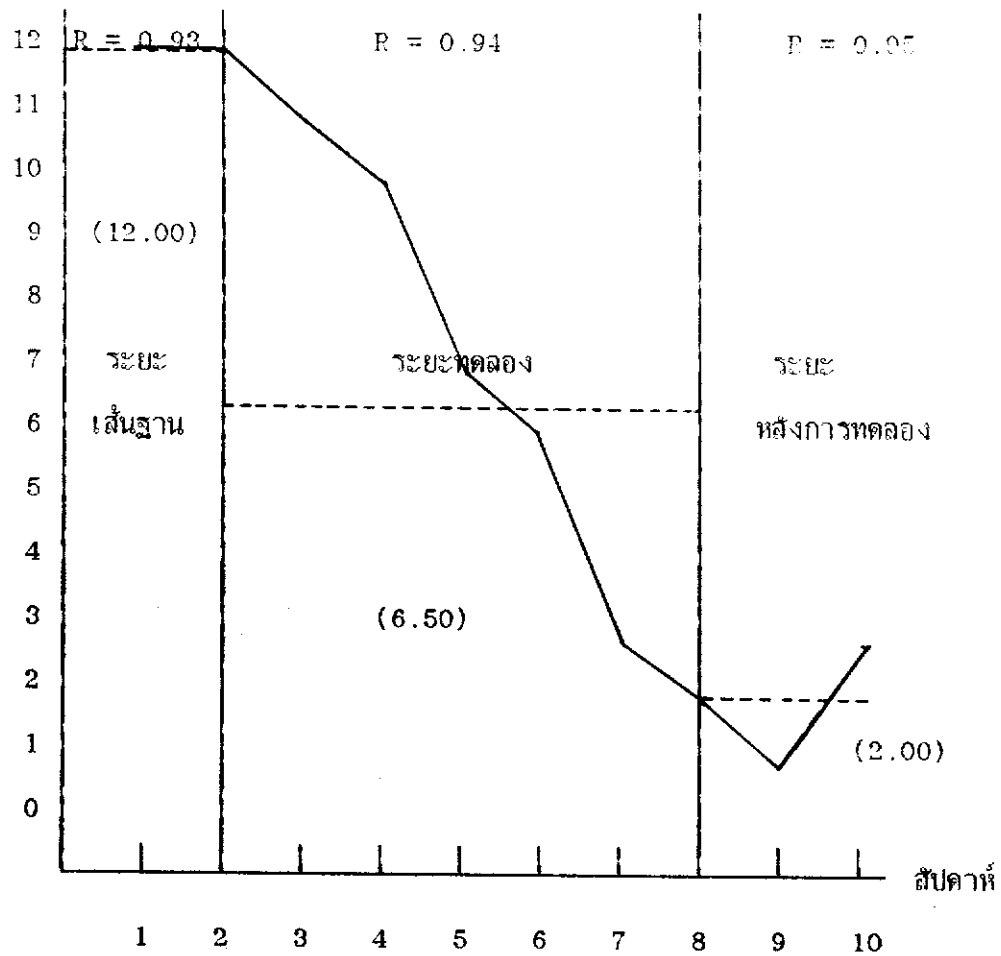
ความถี่ของพฤติกรรมกาพูดที่ไม่เหมาะสม

- ความถี่ของพฤติกรรมกาพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมกาพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละช่วง
- R ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 13 ความถี่ของพฤติกรรมกาพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 3
ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ

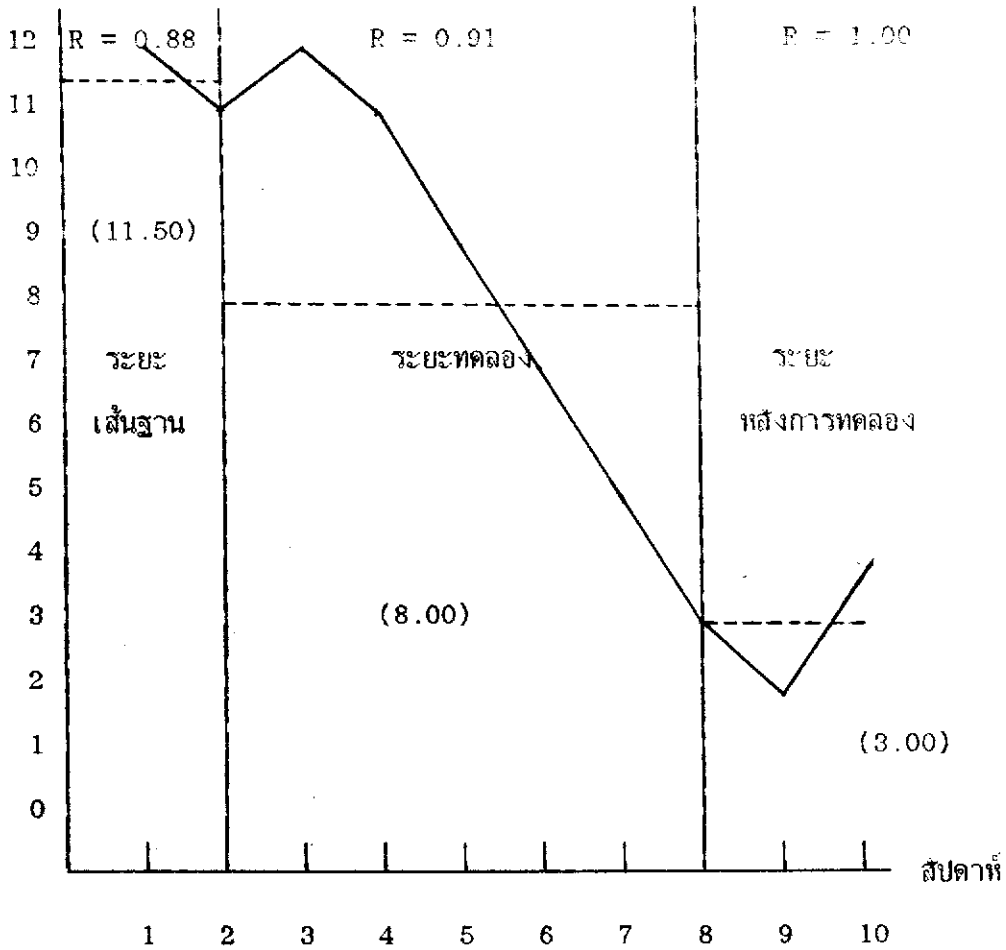
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม

- ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละช่วง
- R ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 14 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 4
ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ

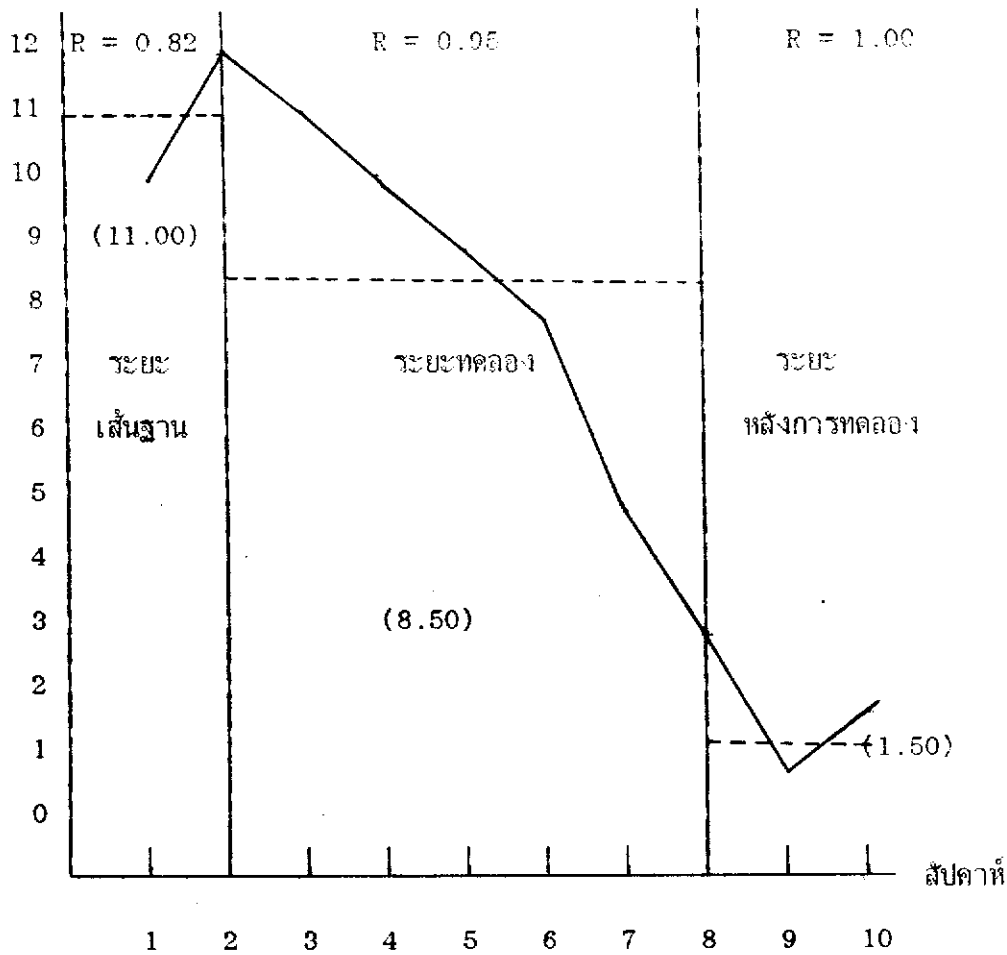
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม

- _____ ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละช่วง
- R ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 15 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 5 ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ

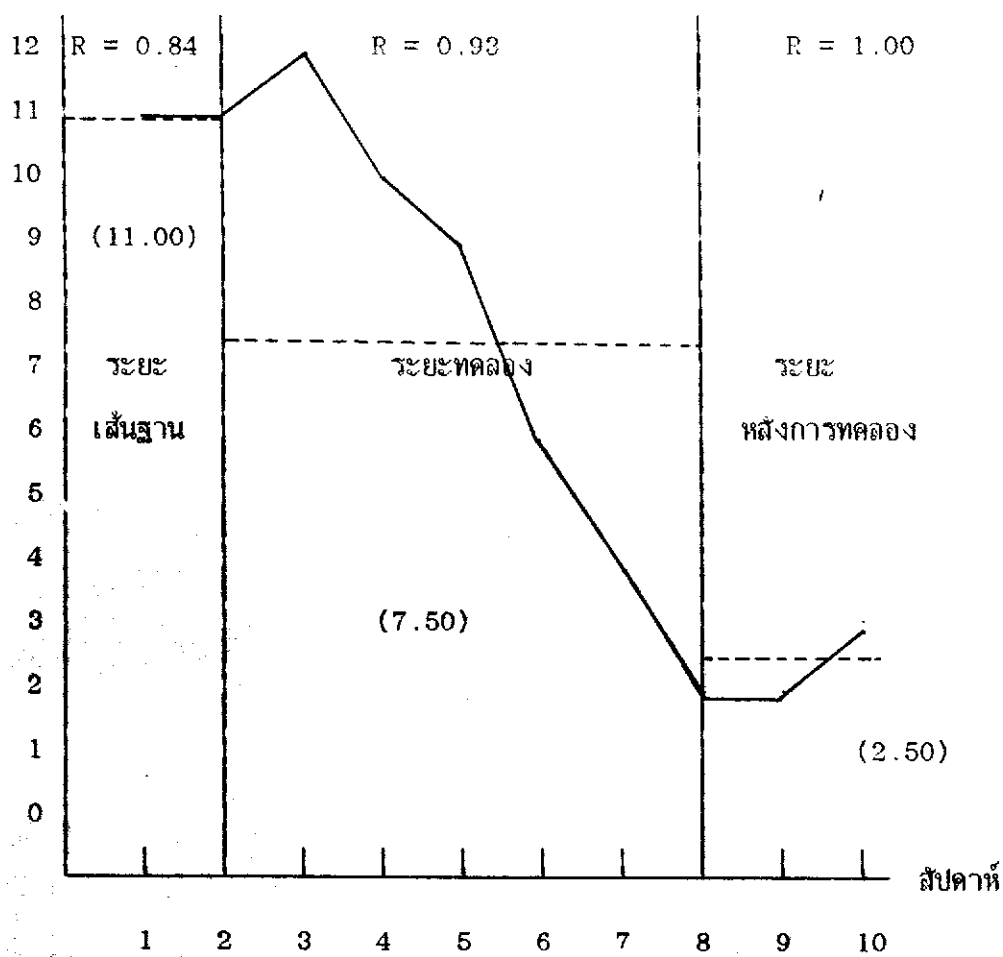
ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เหมาะสม

- ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
 - - - ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนแต่ละช่วง
 R ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 16 ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ ๑
 ในกลุ่มควบคุมตลอด ๒ ระยะ

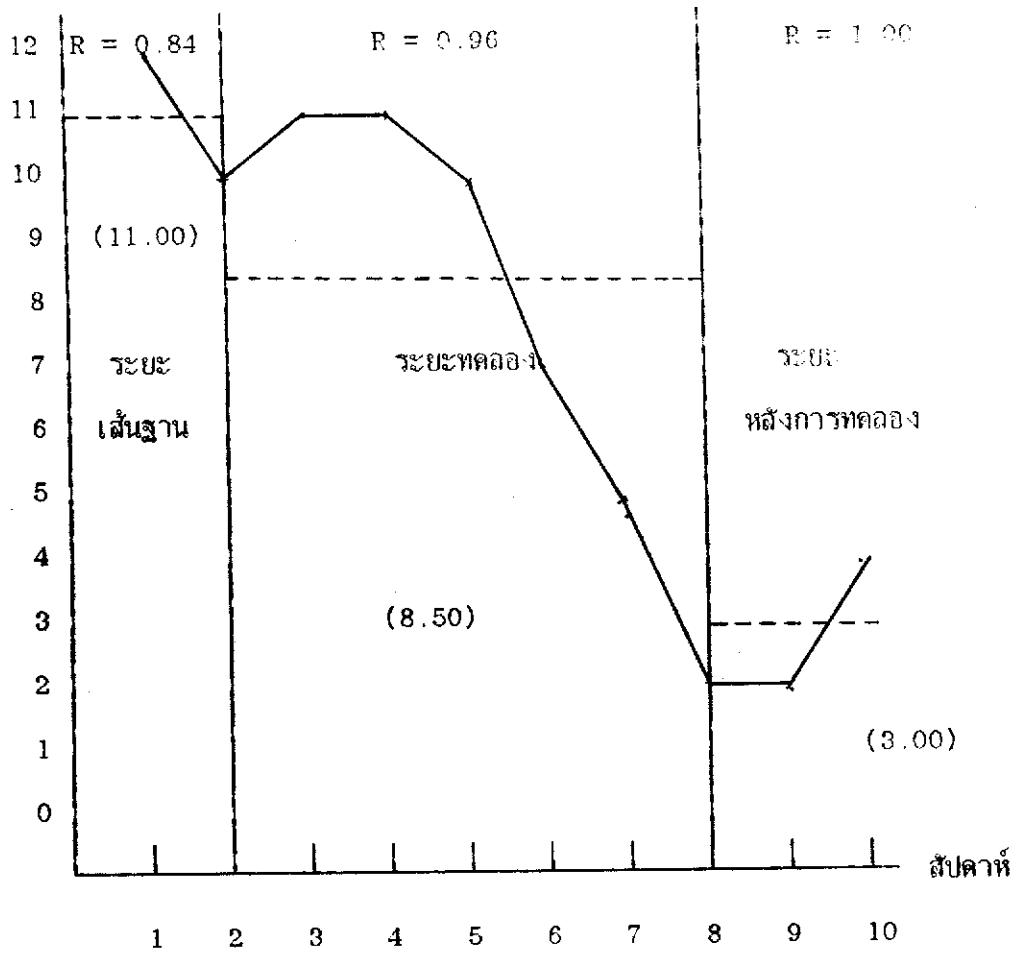
ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม

- _____ ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- _____ ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 17 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 7
ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ

ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม

- _____ ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์
- _____ ค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนแต่ละช่วง
- R ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

ภาพประกอบ 18 ความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน คนที่ 8 ในกลุ่มควบคุมตลอด 3 ระยะ

ตาราง 4 แสดงความถี่ของพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในรายบุคคลในกลุ่มทดลองตลอด 3 ระยะ

ระยะที่	สัปดาห์ที่	นักเรียนคนที่							
		1	2	3	4	5	6	7	8
A ₁	1	11	10	9	10	12	11	12	12
	2	9	10	12	11	11	11	10	10
	มัธยฐาน	10	10	10.5	10.5	11.5	11	11	11
B	3	12	12	11	12	11	12	11	12
	4	10	9	7	10	9	8	8	9
	5	6	6	4	6	8	5	5	7
	6	3	3	1	3	5	2	3	6
	7	2	1	1	1	2	0	1	3
	8	1	1	0	1	0	0	1	1
	มัธยฐาน	4.5	4.5	2.5	4.5	6.5	3.5	4	6.5
A ₂	9	0	0	0	0	0	0	0	1
	10	0	2	1	2	0	2	1	1
	มัธยฐาน	0	1	0.5	1	0	1	0.5	1

ตาราง 5 แสดงความถี่ของเหตุการณ์รวมการพูดที่ไม่เหมาะสมตามของนักเรียนเป็นรายบุคคลในกลุ่ม
ควบคุมตลอด 3 ระยะ

ระยะที่	ลำดับที่	นักเรียนคนที่								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
A ₁	1	10	10	8	12	12	10	11	12	
	2	12	10	10	12	11	12	11	10	
	มัธยมศึกษา	11	10	9	12	11.5	11	11	11	
B	3	12	12	11	11	12	11	12	11	
	4	10	10	8	10	11	10	10	11	
	5	9	8	7	7	9	9	9	10	
	6	7	7	5	6	7	8	6	7	
	7	4	4	3	3	5	5	4	5	
	8	3	3	1	2	3	3	2	2	
	มัธยมศึกษา	8	7.5	6	6.5	8	8.5	7.5	8.5	
A ₂	9	1	2	0	1	2	1	2	2	
	10	3	3	2	3	4	2	3	4	
	มัธยมศึกษา	2	2.5	1	2	3	1.5	2.5	3	

ตาราง 6 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลอง
ก่อนและหลังการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก

อันดับ	คะแนนพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม		ผลต่างของคะแนน พฤติกรรมการพูดที่ ไม่เหมาะสม	อันดับ	R ⁺	R ⁻
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง				
1	20	0	20	4.5	4.5	-
2	20	2	18	1	1	-
3	21	1	20	4.5	4.5	-
4	21	2	19	2	2	-
5	23	0	23	8	8	-
6	22	2	20	4.5	4.5	-
7	22	1	21	7	7	-
8	22	2	20	4.5	4.5	-
รวม					36	0

$$T = 0^{**}$$

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 7 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มควบคุม
ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

อันดับ	คะแนนพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม		ผลต่างของคะแนน พฤติกรรมการพูดที่ ไม่เหมาะสม	อันดับ	R ⁺	R ⁻
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง				
1	22	4	18	6	6	-
2	20	5	15	1	1	-
3	18	2	16	2.5	2.5	-
4	24	4	20	8	8	-
5	23	6	17	4.5	4.5	-
6	22	3	19	7	7	-
7	22	5	17	4.5	4.5	-
8	22	6	16	2.5	2.5	-
รวม					36	0

$$T = 0^{**}$$

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ကဏ္ဍ

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางไพฑูรย์ ไชยสุวรรณ

เกิดวันที่ 21 เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2502

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

10/2 หมู่ 4 ตำบลศาลายา กิ่งอำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม

สถานที่ทำงาน

โรงเรียนคลองบางพรหม เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

ตำแหน่ง

อาจารย์ 1 ระดับ 3

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2518

ประโยคชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ แผนกศิลปะ
โดยการสมัครสอบ กระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. 2519

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ศิลปะ-ฝรั่งเศษ)
โรงเรียนสตรีศรีวิบูลย์ จังหวัดน่าน

พ.ศ. 2521

ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
วิทยาลัยครูลำปาง จังหวัดลำปาง

พ.ศ. 2524

การศึกษาบัณฑิต (วิชาเอกภาษาอังกฤษ)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ชลบุรี

พ.ศ. 2536

การศึกษาหาข้อดี (วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร

ผลของการฝึกหัดกรรมการแสดงออก เพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

ไพโรพรรณ ไชยสุวรรณ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

มีนาคม 2537

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีคะแนนพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมสูงกว่าเบอร์เซนโหล์ที่ 50 จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ แบบแผนการทดลองของการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสลับกลับ เครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม คือ แบบบันทึกพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การทดสอบของวิลคอกซัน และแมน-วิทนี

ผลการวิจัยครั้งนี้

1. นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลงหลังจากได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลงหลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกมีพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมลดลงมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE EFFECT OF ASSERTIVE TRAINING ON INAPPROPRIATE - SPEAKING
BEHAVIOR REDUCTION OF PRATHOM SUKSA VI STUDENTS
OF KLONG BANGPHROM SCHOOL IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

PRAIPUN CHAISUWAN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Guidance and Counseling
Psychology at Srinakharinrajit University

March 1994

The purpose of this experimental research was to study the effect of assertive training on inappropriate-speaking behavior reduction of Prathom Suksa VI students of Klong Bangphrom School in Bangkok in the academic year 1993. The subjects of sixteen students were randomly selected from students whose inappropriate-speaking behavior scores were higher than the percentile rank of 50. Then the subjects were randomly divided into an experimental group and a control group, each group was consisted of 8 students. The experimental group participated in the assertive training program while the control group was given the conventional instruction. The ABA reversal design was a research design which was used to analyze the effectiveness of a single independent variable. Time-sampling behavioral sheet was used for data recording. The data were analyzed by the Wilcoxon's Matched-Pairs Signed-Ranks Test and The Mann-Whitney U Test

The results were as follow:

1. The inappropriate-speaking behavior scores of the experiment group were significantly lower than before the experiment at .01 level
2. The inappropriate-speaking behavior scores of the control group were significantly lower than before the experimental at .01 level
3. The inappropriate speaking behavior scores of the students who participated in assertive training program were significantly lower than those who were given the conventional instruction at .01 level.